

היסטאָרישעס מאַגאַזין

פֿיר

פֿערשטאַנד אונד הערץ

ערסטע אונד צווייטע אַכטהייַלונג.

מײַץ

בדפים אפרים האדאמאר

A METZ,
chez E. HADAMARD; Imprimeur.

Jard. Germ.
577

היסטאָרישעס מאָנאַצין

פֿיר

פֿערשטאַנד אונד הערץ

1.

דער יונגע צירוס.

אַלס צירוס דאָז לונדן־פֿאַרשטע יפהר עררייכט האַטטע; פֿיהרטע
 איהן זיינע אוטער מאַנדאַנע נאָך אַעדיען זױ זיינע
 גרעסע־פֿאַרשטע אַסמאַגעס, וועלכער דורך דיז ערהאַלטען,
 אַזינע־פֿאַרשטע, פֿאַרטהיילע־פֿאַרשטע נאָכרייכטן אַזינע דיען זינגן
 פֿרינגן, זעהר נייגיריג ווערן זינע, איהן פֿערשטע־נאָך קענען
 זױ זענען.

צירוס פֿאַרשטע דיז זעבענע־פֿאַרשטע ביז אַסמאַגעס זעהר פֿערש
 טיען פֿאַרשטע דערזענען, דיז ער אין זיינע פֿאַרשטע־נאָכדע זױ
 ריקגע־פֿאַרשטען האַטטע. דיז פֿערשטע ווערן נאָכאַזיך דאָז
 אַזינע נאָך זיין זעהר אַסמאַגעס זונד געניג־זאָגעס פֿאַרשטע;
 אַז אַז אַזינען האַטע זינע העררשטע אַזינע־פֿאַרשטע פֿאַרשטע,
 פֿאַרשטע זונד אַזינע־פֿאַרשטע. דורך זיינע זעבענע־פֿאַרשטע זונד וויטלינגן
 אַזינע־פֿאַרשטע זינגען געפֿיעל ער זיינע גרעסע־פֿאַרשטע זױ געזיין.
 זיין ערזעס זונד אַזינע־פֿאַרשטע בעטערזען בעזינע־פֿאַרשטע זיך
 זױ זענען.

אַסמאַגעס, וועלכער זיינע ענקל דיז זונט בענעהאן וועלזע, אין
 זיינע פֿאַרשטע־נאָכדע זױ קעהרן, זיעס זיין זױסר־פֿאַרשטע־נאָכדע
 פֿאַרשטע־נאָכדע אַזינע זױכטן, וועלכע זיך ניכט גור דורך דיז
 אַזינע, זינדערן זױך דורך דיז זיעדליכקייט דער ספֿיין זױז
 זיינע־פֿאַרשטע. צירוס זעה דיעזע גרעסען זױכטע־פֿאַרשטען זױז זױך
 גלייכ־פֿאַרשטען זױזן זױזן, זונד זױז איהן אַסמאַגעס זיינע בעטערזע־
 פֿאַרשטע דאָריבער אַזינען זיעס, זי זינגע דער פֿרינגן זױז זיינע

געוואהנליכן לעבהצטייגקייט: „סטחטט וף פיעלר אוואטוויפע,
 עררייכן דיא פערטר פיהל קירלר דען לזועק דען הזגלר לז טילזון:
 אזין וועניג ברודר אונד קרעסעס איזט אזלעס וואס זיא דאלז
 כחטהיג הזכן .”

זיין גרזסעצטר האטטע זיהט ערלויבט, איט זלון אויפגע-
 טראגען טיסטעלן נדך גוטדינקן לז טחולטן; דער פרינל פער-
 טהיילטע זיא זחגליך אונטר דיא געגנווארטין קחניגליכן בע-
 זאטן. ערזגחב דעס זיינן, וויל ער זיהן רייטן לעהרטע; דעס
 זונדערן, וויל ער דען צסטיצגעס וואהל בעדינטע; וועדר זיינס
 זונדערן, וויל ער פיר מאנדצע פיעלע זחרגעזלט העטטע;
 נור דעס זיינליגן אונדטענקן דעס צסטיצגעס, סאקאם, גחב
 ער ניכטס. דיעזר העצבעזאטע העטטע, אויסר דעס גע-
 טחעטע זיינעס אונדטענקעס, אויך דחס: דיזיעניגן לז
 דעס קחניג לז פיהרן, וועלע פחרגעלחסטן לז ווערדן ווינטטן;
 דח עס זיהט נון אונאחגליך געוועזן ווחר, דחס בעגעהרן דעס
 יונגן צירום זח העט לז בעפריעדיגן זלס דיעזר עס געווינטט
 העטטע; זח איספיהל ער דעס פרינלן, דער עס זיהן ביז
 דיעזר געלעגענהייט וואלעט פיהלן לחסטן.

צסטיצגעס גחב לז ערקענן, וזיא זעהר עס זיהן טאערלעט,
 דחט זיין זחלדער טיאפלן זיינס העצבעזאטן ערוויין ווחרדן
 פיר דען ער בעזונדערע זכטונג העטטע, אונד דער זיך
 דורך דיא גחלן אויגעלייכנטע געוואונדהייט לז פערדיען וואוסטע,
 זוחאיט ער זיהט לז טרינקן רייכטע. » ברויכט עס ניכט זעהר,
 זיין פחטר, ערווידערטע צירום, חזם דייע גונסט לז גע-
 ווינען, זח זח אחצע זיך איך אנהייטיג, זיך נדך בעסער אלס
 ער לז בעדיען. » זחגליך ווירד דער יונגע צירום אלס אונדטענק
 אויסגעריסטעט, איט זיינס הענדטוך אויף דער טולטר טריטט
 ער נון איט זחגעאעססען טריטטן אונד זיינר ערנסטהעצטן
 איענע זיינהער, אונד העלט דען בעכר זעהר זיערליך לזויטן
 דרייען פיינגערן; ער זיבערייכט זיהן דעס קחניגע איט זיילר

געטיקליכקייט חונד איט חיינס חנטטענדע, וועריבר אַסמייאַגעס
אונ' מאַנדאַגע אין ענטליקקן געריעהטהען; חונד נון פֿעיל ער ווינס
גרעסעֿפֿטר חונד דען העלס, קיסטע זיהן חונד ריען פֿעללר
פֿריידע אויס: « װ סאַקאַס, אראר סאַקאַס! נון ביזט דו
פֿערוועקן! יעלט ווערדע זיך דיינע טטעלע ערהאַלטן » --
אַסמייאַגעס זיכרהייֿטע זיהן איט ליבקעסונגן, חונד וועגטע
לז זיהן: « זיך בין רעכט זעהר איט דיר לז פֿריעדן, איין
זעהן; דו חוסט איר פֿערטרעפֿליך זויגענווערטעט; חלזין
חיינס זעהר ווענעטליכן פֿוקט חוסט דו דעביי פֿערגעסן,
נחאליך: דען ווין לז קעסטן. װירקליך האטטע דער אונדטענק
דו געווענהייט, פֿען דעם געטרענקע לוערטט אין זיינע
לינקע חונד לז גיסן, עהע ער דעם קעניג דען קעלך זיכר
רייכטע. » זיך האבע דו ניכט אויס פֿערגעסענהייט גע
טהאן, פֿערוועלטטע דער פֿריכן. חונד ווערוסן דען, פֿערווערטע
אַסמייאַגעס: « ווילן זיך געפֿירכטעט העבע, ערווידערטע
צירוס, דחם דו געטרענק גיעט זיין אַפֿטע. » -- גיעטן,
ווייז זיך? « יט, איין פֿאטר, דען עס זייט נאָך ניכט זענען,
דחם זיך ביז חיינס גחםטאזעלע, דחם דו דען פֿערוועהסטן
דיינעס העפֿעס גחבסט, בעאערקטע, ווייז דער קעפֿן חלל
דערער, די דאפֿען געטרונקן העטטען, פֿערוויררט וואורדע,
אזן טריע, אזן זענען, אזן טוועלעט חלזיס פֿערקעהרט. דו
טיהנעסט פֿערגעסן לז האבן, דחם דו קעניג ביסט; חונד זיז,
דחם זיז דיינע זונטרטהען זינד. זיהר וועלעט זיך לז
טעלן חנטיקן, חונד קיינר קענטע זיך אעהר זויין דען פֿיסען
העלטן. » ווייז, פֿערוועלטע אַסמייאַגעס, ווידערפֿעהרט דיינס
פֿעטר ניכט עבן דחםעלכע? « ניטאזעלע, חנטווערטעטע
צירוס. -- חונד וואס דען? -- וואן ער געטרונקן העט, זיך
הערט ער זויך דורטיג לז זיין; דיעס זייט חלזיס, וואס זיהן
ווידערפֿעהרט:

2.

דער ריטטער באַיאָרד.

דיא סטאָרט בריקסען האטטע זיך געגבן דיא פֿרעלנלען
 עאפֿערט, וועלכע זייט דער טאָכט ביז אַנגאַנדעל
 האָט אן אייטער וואָרן; זיז וואָרדע פֿאן איהן אנגעגריפֿען,
 זיינגענאָאן, אונד איז זיינע וואָטה געפֿינדערט, וואָטאן
 און ביסהער וועניג בייטפֿיעלע האטטע. דער ריטער באַיאָרד,
 וועלכער לז אנפֿאנג דעס געפֿעכטעס: פֿערוואַנדעט וואָרדן
 וואָר, זיעט זיך לז זיינער פֿאַמיליע פֿאן סטאָנדע טראָגן, דיא
 ער דורך זיינע רעדן אונד דורך דיא פֿאַרזיכט בערוהיגטע,
 דאס ער פֿאָר דיא טהירע לז זייז טילדוואַכען טעלזע, וועלכע
 ער דורך זיין געטענק פֿאן אַכט הונדערט טהאַלערן וועגן דעס
 געוויננסטעס ענטטאָדיגטע, דער איהן דורך דאס פֿינדערן
 הַטטע לזפֿליסען קאָנן.

אַלס ער זיך נאָך זייניגער לזיט, אעהר אַז אונגעדוּד, אַז
 ווערד. ביז דער אַראַעע לז זיין, אַלס וועגן זיינער געוואַנדייט,
 דיא נור אונפֿאַללקאָאן ווערד הערגעטעלזט וואָר, לזר אַז
 ריינע אַנטיקטע; זיך וואָרן זיך איהן דיא דאָזע דעס
 הויזעס לז פֿיסען, אונד זאָגטע לז איהן: « דאס רעכט
 דעס קריגעס האַט זיז לזס העררן אַיבר אונזר לעבען געאַכט,
 אונד זיז האָבן איז איהן אַז אונזערע עהרע גערעטטעט.
 וויר האָפֿען אַז זיז לז איהרער גרָטאָטה, דאס זיז אונס ניכט
 איז אַלר טערענגע בעהאַנדעלן, וואָרדן זיך איז זיינע געז
 טענקע בעגניגן ווערדן, וועלכע אעהר אונזרן זיינגעטרענקטן
 וואַטטאָנדן, אַז דעס גאַנלן אונפֿאַנגע אונזער ערקעננליכע
 קייט אנגעאַעסטן אַזיט. « ביז דיען, וואָרטן אַיברייכטע זיז
 איהן זיין קאָטעלען; פֿאַלל דוקאַטן. באַיאָרד פֿראַגטע זיז
 זיך: וויז פֿיעל עס וואָהל ענטהאַלזטע? לז זייז טוינד פֿינף

הונדרט, גנאדיגער הערר, ערווינדערטע דיא דאזע איט זיט
טערנדר שטיאזע, ווען זיא חבר דאזיט ניכט לופריעדן זיין
זאלטן; זך וואלף וויר זונדר אפגליצעם טהון, זום נאך אעהר
לונזאזן לז ברינגן. » ניין, אפדאס, זאגטע דער ריטער, זיך
פערזאנגעזיאהר געלד ניכט; דיא זארגפאלט דיא זיא איר ערוויין
האבן, זיברטטיגט בייא ווייטן דיא דינסטע, דיא זיך זיאהן
זייסטן קאנטע. זיך ביטע זום זיאהר פריינדשאפט, זונד
ערוזע זיא רעכט זעהר דיא זייניגע זאלנזעהן.

זיבר דיעזע זך זעלטענע אפסיגונג ווארד דיא דאזע אעהר
בעטטירלט, זום ערפרייזעט. זיא ווארף זיך דעם ריטער פאן
נייזעק לז פיסען, זונד בעטהייזערטע, דאס זיא ניכט
עהר אויפטעהען ווירדע, זום ביס ער דיעזעם לייזן זיאהרער
דאנקבארקייט ווירדע זאגענזאזען האבן. » ווייל זיא דען
לזעטערדינגס דארויף בעטעהן, פערזעלטע באזאדד, זך
דארויף זיך עס זיאהן ניכט אבזאגן; נור ביטע זיך, איר לז
ערלויבן זיך פאן זיאהרן פרייזיין טאכטערן לז בעזולויבן. «
זאבאנד דיעזעלובן ערטינען, דאנקטע ער זיאהנען פערבינדליך פיר
דיא געפאליקייט, וואזיט זיא זיאהן געזעלשאפט געלייסטעט
זונד זיאהן זונטעהרזאלטן האטען. » זיך ווינטע זעהר,
פייגטע ער הינלז, זיאהנען זיינע ערקענטליכקייט לז בעלייגן,
זיבר דער קריגער האט זעלטן קליינזדיען, דיא זיך פיר פערזאנען
זיאהרעם געטלעכטס טיקקען. זיאהרע פרויז אוטער האט איר זיין
געטענק איט לזוייא טויזענד פיינל' הונדערט דוקאטן געזאכט;
ערלויבן זיא איר, יעדער פאן זיאהנען טויזענד דאפאן זום בייא
שטייזער זאלנזיין; דיא זיברייגן פיינל' הונדערט בעטטיאזע זיך
פיר דיא זויזגעפוינדערטן קאמטערזויזען דיזר טטאדט, זונד
ערוזע זיא, דיא זויסטעלונג דאפאן לז זיברנעהן. «

3.

סאלאן אונד קראָווס.

קראָווס, קאָניג פֿאן לידיען, אייסערטע לעבהאַפֿט דען
וואַונט, סאלאָן דען וויין, לוי זעהען; ער לויס איהן
דעהער לוי זיך נאָך סאַרדים איינלאָדן; אונד סאלאָן ערטיהן.
דער קאָניג עאפֿטיג איהן אויף זיינע טהרזאָנע, אײט זיינען
גראָסטן קאָסטבאָרקייטן אויסגעטאיקט; אזויין סאלאָן וואַרד
ביים אַנבליק אַלער די עווער פֿרזאַט ניכטס וועניגער אַלס בעז
טראָפֿען. קראָווס, דער זיך גערן דורך דען וויין געטאייכעלט
זעהען וואַלעט, זאָגטע לוי איהם: » איין ווערטער גאַסט!
דער רויך דייןר וויסיהייט איזט לוי איינען זעהרען געדונגן.
איך ווייס, דוא האַסט פֿילע אַנדער בערייזט; אַבער זאָגע,
האַסט דוא אַירגענדוואַס איינע זאָ פֿרזאַטיגע קליידונג, אַלס דיך
אייניגן געפֿונדן? » יאָ, יאָ, פֿערענעלטע סאלאָן; דיך קליידונג דער
פֿאַרזאַנען, דער הֶהנגע אונד דער פֿאַרזאַנען איזט נאָך פֿרזאַטיגער;
דען איהן גאָב דיך נאָטור זעלבסט איהרן גאַנצן אַנאָן, אונד זיך
בערירען דער קונסט ניכט, אַלס זיך לוי פֿוטלען.»

איינע זאָ אונפֿעראַוטהעטע פֿאַנטוואָרט זעלטע קראָווס אין ער
שטויבן. אַלס דעס וויין זיינע בעוואַונדערונג אַבלונקטטיגן, בעפֿעהל
ער נון זיינן די ענערן, אַלע טאַטלע אונד קאָסטבאָרקייטן זיינע
פֿאַרזאַסטעטע דעס סאלאָן פֿאַר אויגן לוי זעגן. קויט וואַר די עס
געטעהן; זאָ זעס ער איהן לויס לוייטענאָלע פֿאַר זיך קאָאָן,
אונד פֿרזאַגטע איהן: » אַב ער יע איינן גליקליכערן אַענטן, אַלס
איהן, געזעהן הַזבע? » יאָ, יאָ, פֿאַנטוואָרטעטע סאלאָן, דען
טעללום, איינן פֿאַרזאַנענישטן בירגער, דער אַלס איין רעכט
פֿאַרזאַנער אַלס זיין איינען וואַרזאַנעריכטעטן פֿרייטשאַטע
זעבטע, לוייט זעהר געטאַלטע קינדער אײט איינען הינאָנגליבן
פֿאַראַנגן, אַלס איהרע אַלסיגן ווינטע לוי בעפֿרעדיגן הינטרזעס,
אונד ענדליך דאָ גליק האַטטע, אײט דען וואַלען זיין דער האַנד,

זו טטערבן, נאדערען ער איינן זיג פֿיר זיין פֿאַרלאַנד ער
 פֿאַרן האַטטע. דיא חטהעניענור האבן איהם זיין גרובאחזה
 אן דעם פֿרטע זעלבסט עררייכט, וואָ ער זיין זעבן פֿערלֿאָר,
 אונד האבן איהם נאָך דעם טאָדע נאָך גראַסע עהרע ערוויזן. «
 קראָזום וואָר איבר דיא לוויע אנטווארט ניכט וועניגֿר בע
 טראַפֿען, אלס איבר דיא ערסטערע; ער גלויבטע, דאס סאַלאַן פֿאן
 זינען וואָרע. «נון, פֿוהר ער פֿאַרט, ווען האַלטסט דוא דען
 נאָך טעללום פֿיר דען גלויקליכסטן אענטן? פעס וואָרען איינסט
 לוויע ברירה, ערוועדערטע דער ווייע, וואָפֿען דער איינע
 קלעאַבֿים אונד דער אנדערע ביטאַן היעס. זיא וואָרן זיא
 טטארק אונד האנדפֿעסט, דאס זיא חין אולעראיאַ פֿאַרטן פֿאַן
 געפֿעכטן איאאר זיעגטן, אונד איהרע געגנזייטיגע ברירליכע
 זיעבע האַטטע דען פֿאַלקאאענסטן גראָד עררייכט. אן איינס
 פֿעסטטאָגע זאלטע איהרע אוטטר, איינע פֿריסטערין דער יונאַ,
 דיא זיא לֿאַרטליך זיעבטען, איין אַפֿער חיס טעאפֿל פֿעררייכטן; אאן
 לֿאַגערטע לז זאנגע, דיא אַקסן הערבייאַלזפֿיהרן, וועלכע זיא דאָהין
 ברינגן; וואָלטן; קלעאַבֿים אונד ביטאַן טפֿאנגטן זיך זעלבסט פֿאַר
 דען וואָרן איהרר אוטטר, אונד לֿאַגן זיא אן דען בעטייאואטן פֿאַרט
 הין. דאז גאנצע פֿאַלקאאענישטע זיא אים זעגענסווינטן; אלזע
 איטטר וואָרדן פֿאַן בעוואונדערונג הינגעריסטן, אונד ווינטטן
 איהר גלויק, זאלכע קינד געבֿאָהרן לז האבן. דיא אוטטר, פֿאַן
 דען העפֿטיגן געפֿיהלן דער פֿריידע אונד ערקענטליכקייט דורכֿ
 דרונגן, בעטעטע אינבריינטליך לז גאָטטין, דאס זיא דאָך איהרן
 זאָהן דאזיעניגע בעוואָלונגן אַפֿטע, וואס פֿיר דיא אענטן דאז
 בעטטע וואָרע. זיא וואָרד חוין ווירקליך ערהפֿאַרט: דען נאָך געענט
 דיגטעס אַפֿער טליפֿן זיא חיס טעאפֿל רוהיג אונד חוין איאאר
 איין, אונד ענדיגטן דורך איינען זאָפֿטן טאָד איהר זעבן. «
 קראָזום קאָנטע זיך ניכט ענטהאַלטן, זייען לֿאַרן לז אייסערן.
 « וויא, פֿערזעלטע ער, דוא זעלטעסט איך ניכט אנטר דיא
 זאָלמהלן דער גלויקליכן? » זיא קאָניג דער זידיעל! אנטוואָר

טעטע סאלאך, דוא בעזיטלעסט גרעסע רייכטהיאר, אונד ביסט
הערר חיבר אעהרערע פֿילוקר; אזויין דאס אענטליכע לעבן
איזט זיך גראסן פֿערנדערונגן אונטרווארפֿן, דאס און קיינ
אענטן פֿאר דעס ענדע זיינר זויפֿבהן גיליקיך פֿריינ קאן. »

4.

אנאקארסיס.

איין יוגר טשהענייזיטער זעפֿע אכטע איינסט דעס וויין
אנאקארסיס דען פֿערזווארן, דאס ער איין רהער
זיטהע ווירע. «זיך אכע איינס פֿאטרזאנד עהרע, זעטאווקרטעטע
דזיר, אבער דוא דעס דייניגן טהנדיע»

5.

דיא טורטעלטיובן.

דער בעריהאטר גענועה, קריסטאף קאלומב אונטרי
נאהט זיט יאהרע 1492 פֿיר דיא קאניגין פֿון קאסטיליען
דיא ענטדעקונג איינס זאנדעס, וועלכס נעהער אמעריקא
גענאנטט ווארדע, ער זיעט זיך זוערטט זויך דער אינזל דאמינגא
ניערד, וז ער איינע פֿעסטונג אנלעגט, דיא ער—נאך דעס נאמן
דער פֿירטיין, דער ער דיענטע — איזאבעללא נאנטע. כאנד
דארזיך טראט דזעלכסט איין אלגעאיינר אהנגל אן אלס נעהה
ווענדיגן איין, אונד דיעזר אואטטאנד גאב דעס זוברבעפֿעהלזס
הער פֿעדרא מארגאריטא געלעגנהייט, איינע ווירקליך גרעסע
הענדלונג אויזוזויבן.

איין הינדיאנר האטטע איהם נאזליך בייא דזיר אלגעאיינן נעהה
זווייז לעבענדיגע טורטלטיובן געבראכט. ער אפפֿהנגט, בעה
זעהלזט זיך, אונד ביטטעט איינן טהייל זיינר קריעג, זיך איט
זיהט אן דען ערהאבענטן זירט זיינר פֿעסטע לו בעגעבן.

«איינע פֿריינדע, זאָגט ער היר לֹו אַיהאָן, אַינדעס ער דיז בייִן
טורטלטיובן זײַן זײַכר האַנד היעלט, עס טהוט איר לײַד, דאָס אַזן
איר נײַט עטוואָס געבראַכט האָט, וואָאָיט זײַך יוז חלוצע ערקוויקן
קאָנטע; זײַך קאָן אײַך אַבר נײַט ענטלײעסן, אַינע גוטע אַהזלײַט
לֹו האַלטן, וועהרענד יוז הונגעֿרן אײַסן. » בײַז דיין וואָרטן גאַב
ער דען בײַדען טורטלטיובן דיז פֿרייהײַט.

6.

מוציום דער לינק האַנדיגע.

מוציום, וואָסט זײַך קאַרדום גענאָנט, אַזעטע זײַן נאָזן
זײַן דעס קריגע דער רחאָער געגן פֿאַרסענאָג,

קאָניג דער טאָסקאַנער, אונטערבליך.

חלֹם דיזר אַמאָרדך רחֹס בעלאַגרטע, אַזן דיז פֿאַזײע
טאַרקווינס, דעס טטאָלן, דאַעלכסט וועדר זײַך דען
טהרֹן לֹו העבן; טטיג דער אַנגלֹ חן אַבענסאײַטען זײַן
דער טטאָרט; זוז הַך, דאָס דאָז פֿאָלק אַנפֿינג, דאָריכר זײַן
טרעקן לֹו געראַטהען. זײַן דיזר נאָטה ענטלײעס זײַך מוציום, זײַך
פֿירדאָז וואָהן זײַנעס פֿאַטרלונדעס חוּזלֹו פֿערן. ער טהײַטע
זײַן פֿאַרהאַבן דען קאָנסולס אײַט, גינג אַזן זײַן העטרוריער
פֿערקײַדט, זײַן דאָס פֿײַנדלײַכע אַגאַר, דראָנג ביס לֹו דעס
געלעזטע דעס פֿאַרסענאָג דורך, אונד טטיס זײַן דאָך זײַן
דיז ברומט זײַנעס טרייבערס, דען ער פֿיר דען קאָניג אַנגע
זעהן האַטטע. אַזן הײַט אַיהן אַן, אונד פֿערהאַרטע אַיהן:
« זײַך בין זײַן רחאָר, אַנטוואָרטעט ער טטאָלן, אונד אַזן
נענטט אײַך מוציום; דאָז זײַסט זײַן איר זײַן פֿײַנד, זאָגט
ער לֹוס קאָניג, דער זײַן פֿײַנד טאָרן וואָלזטע; זײַך ווערדע
נײַט וועניגאַר אַוטה האַבן, דען טאָד לֹו ערטראָגן, אַזן זײַך
האַטטע, אַיהן דיז לֹו געבן. » דער קאָניג, פֿאַר טרעקן
אונד ערביטערונג הינגעריסן, פֿערהאַטטע אַיהן לֹוס

פייאר . מוציום חבר , זעהנע זיך דארירבר לז ענטזעטלן ,
 ערוידערטע קחזט : * לערנע , וויז וועניג און זיינן קחפר
 חזטט , ווען און זיינן אונטערבלייבן רוחס פאר אונג
 האט . * אין דיעזס אונגעבליק לעגט ער זיינע רעכטע האנד—
 אונס זיז גלייזאס לז בעטרחען , דאס זיז זיך זיז דער
 פערסען געאיררט—אויף זיין קעהלפייזער, דאס און ביז זיינן
 נאהען פולטערע לז זיינן אפער אנגעלינדט האטטע, אונד זעה
 זיז פערברענגען, אהנע דען אינדעסטן טאערן לז זייסערן.
 דער קחניג , ערטטוינט איבר דיעז אונסערקרדענטליזע
 פעטטיגקייט, זיס זיהן פאן דעס אלטערע ענטפערנען , אונד
 טענקטע זיהן דיז פרייהייט . מוציום , אונס גרעסאוסה איז
 גרעסאוסה לז פערגעלטן , זאגטע לז זיז : * וויז דוז אהנע
 ליזע טאגענד לז טחטלן וויסט , זא וויז איך דיר זיז דאנק
 כחרקייט פיר דיינע וועהלטהאט געטטעהן , וואס איר ניז
 זיינע דרעהונג העטטע אהנעטהיגן קחנען : וויסטע , דאס
 וויר דרייהונדערט יונגע קחאער זינד, דיז פאר דען גחטערן
 געטווערען האבן, אלזע לז טטערבן, קדער דיר, איט
 זאנטר דיינר וועזע , דען דחך אינס הערן לז טחאסן . *
 דיעזס געטחנדיזט בעטטיאטע דען פארסענגא פיר דען
 פרידען איז דען קחאערן , אונד מוציום בעהילט , זייט דויר
 גרעסן טהאט, דען בייזאחאן : צאואלא , דער זינקהאנדיגע .

7.

דיא וואהרהייט .

דיא קחניגין קריסטלינע פחן טוועדן בעלייגטע, וועהערנד
 זיהרס אונפגענטהחלטע אין רחס פיעל געטאחק און דען
 ווערקן דער גרעסן אייסטר, וועזיט דיעזע טחאדט אנגעפילזט
 זיזט. אונס זיז זיינעם טאגעס זיין אחראחריבילד פחן דער האנד
 דעס ריטטערס בערניני בעוואונדערטע , וועלכס דיז וועהר—

הייט פֿאַרטטעִלִיטע, נאָהטן אַיִן קאַרדינאַל, דער בייז אַזער
 טטאַנד, היעפֿן געוועגנהייט, אַזער לִו אַזגן, דאַס זיז אַזער אַזס
 אַנדערע פֿירטליכע פֿערטֿאָנן דיז וועהרהייט זיעבע. ניכט
 אַזע וועהרהייטן, אַנטווערטעטע זיז, זינד פֿון אַזראָקער.

8.

דיא ראָזע אַיִנר גראָסען זעעלע.

דעמעטריוס פֿאַליאַרקעמעס האַטטע דעס פֿעֿלִיקע לִו אַזען
 פֿיהלע וועהרטהאַטן ערוועזן, אַזס דיז פֿירטט אַזן דען
 קריעג לִזגן, זיעס ער זיינע גאַטטין אַזנד קינד בייז דען אַזעהי
 ניגענערן. ער פֿערלִיקער דיז טאַכט, זעה זיך גענאָטהיגט, דיז
 פֿעֿלִיקע לִו ערגרייפֿן, אַזנד היעפֿעטע, בייז זיינן פֿריינדן, דען
 אַזעהניגענערן, אַזינע זיערע לִזפֿעֿלִיקעטטטטטטטע לִזפֿינדן; אַזר
 דיעזע אַזנדאַקבאַרן פֿערווייגערטן אַזיהט ניכט נור דען אַזיענט
 האַלט בייז אַזיהטן, זינדערן טיקטן אַזיהט זיגאַר זיינע פֿאַזיליע
 אַזנטר דעס פֿערוואַנד לִו, דאַס זי פֿיעלִזייכט אַזן אַזעהן, ווע זיז
 דער פֿיינד אַזיברפֿעֿלִיקן קאָנטע, ניכט זיכר ווערע.

דיעזעס בעטראַגן טאַערלע דעס דעמעטריוס אַזן דער זעעלע,
 דען עס אַזיט פֿיר אַזיין עדעלן אַענטן ניכטט עאַפֿינדליכר, אַזס
 אַזנדאַק פֿעֿלִיקע דען לִו ערדוֹדן, דיז אַזן זיעבט, אַזנד דען אַזן
 גוטעס ערוועזן האַטטע. אַזיניגע זייט הערנאָך געלִזאָנג עס
 דיעזס פֿירטטן, זיינע גליקס־אַזאַטטטטטע לִזפֿערבעטטן, אַזנד ער
 קאָט אַז אַזינר גראָסן אַזאַע, דיז טטאַרט אַזעהן לִו בעלִז
 גערן. כּוּן וואַרען זיך דיז אַזעהניגענער בעוואַזוט, דאַס זיז קיינע
 גאַדע פֿעֿלִיקע אַזיהט לִו היעפֿעֿלִיקע האַטטן, אַזנד ענטטלִיקעסן זיך, אַז
 דען וועפֿעֿלִיקע אַזן דער הינד לִו טטערבן. זיז ערלִיעסן דעאַנאָך
 אַזיין בעטלִיקע, וועלכֿר דיזיעניגען לִזס טאָדע פֿערוואַרטליעטע,
 דיז פֿעֿלִיקע אַזיברגאַבע טפֿרעכֿן ווירדן; אַזלִיין זיז בעדאַטן ניכט,
 דאַס זיז פֿאַסט קיין געטריידע אַזער אַזן דער טטאַרט האַטטן,
 אַזנד דאַזער באַד אַזנגל אַן ברִיק זיין אַזיסטן.

חלם זיא נון ווירקליך זעהר לחנגע זייט דען ביטטערסטן
 הונגר אויסגעטטשונדן החטטן, זאגטן דיז קליגסטן חונטר
 זיהען: עס זייט יז בעסער, דאס זונד דעמעטריוס אויף
 זיינאלז אהרדן לחסע, חלם דאס וויר זז דען לחנגזאזען
 הונגערטשטוד דזהין טטערבן; פֿילזייכט ווירד ער זיך נאך
 חונזערער ווייבר חונד קינדער ערבארטן. זיא חֿפֿענעטן זיהען
 חלום דיז טהארע. דעמעטריוס זיעס זאגליך דען בעפֿעהל
 ערגעהן: דאס זלזע פֿרהיירחטעטע אהנער זיך אויף זיינע גראסן
 פֿולטן פֿערזאמלען זחלזען, דען קורן פֿארדער זיינע זחלזען
 זייט ענבלחטסט טווערדע זין דער חונד, חוארינגט החטטן.
 נון הירטע אהן זין דער גחנלן טטארט ניכטס חלם זיילען
 חונד זיאזערן. דיז ווייבר חואארטאן זיהרע אהנער, דיז
 קינדער זיהרע פֿחטר, חונד טלזלען זיהען דאס לעטלטע
 לעבעזחזלז לז.

חלם דיז אהנער אויף דעם בעטטיזאטן פֿולטן ווארען, טטיג
 דעמעטריוס אויף זיינע ערהחבענען חרט, חונד ווארף זיהענען
 זין דען ריהרענדסטן אויסדריקען זיהען חונדחנק פֿאר. ער
 זעלבסט וואר זז בעזעגט, דאס ער ווארענד זייר רעדע
 טהרען פֿערגחם. דיז חטהעניענער בעחבאכטעטן דאס
 טיעסטע טטילטווייגן, חונד ערווארטעטן זייט זויגענע
 בליקע, דאס דיז סחלדחטן בעפֿעהל ערהחלזטן ווירדן, זיא
 זחאזט חונד זחנדערס נידערלזאזעטלען. זיא ווארן דההער
 ניכט זעניג ערטטוויכט, חלם יענר גרחסזיטיהיגר פֿירסט זייט
 דיעזן ווארטן זיינע רעדע טלחם: » חוץ וויל חייך לייגן, וויז
 זעהר זיהר חייך חן איר פֿערטלזרעט החבט: דען
 עס וואר ניכט זיינע פֿיינדע, דעס זיהר זיינן לזפֿלזסטע
 חרט פֿערזאגטעט, זחנדערן זיינע פֿירסטן, חייך, דער חייך
 זיכטע, דער חייך נאך זיכט, חונד דער זיך ניכט חנדערס חלם
 דורך געחאדע חונד ווארלטהון חן חייך רחֿענען אהג. קערעט
 נאך חזיע לזריק; זייטדעס זיהר היר געזענען זייד, החבן זיינע
 זחלזען

זאָרדאָטן אַזוי אײַן בעפֿעהל, געטרידע אונד ברקאָד אײַן
אזײערע וואָהנאָגן געבראָכט. »

9.

דער איררטהום.

אַן אײַנס זעהר הייסען זאָואַערטאָגע לעגטע זיך דער אַרטאָאָל
פֿאַן טורעננע, אײַן אײַנר קלײַן ווייסען וועסטע אונד
איט אײַנר אײַטלע, און דאָז פֿענסטער זײַנעס פֿאַרזאָואַערס. פֿאַן
אונגעפֿעהר טריטט אײַנר זײַנר בעדיענטן הערײַן, אונד,
דורך דיז קלײַדונג געטייטט, זײַהט ער דיז אס פֿענסטער
לײַגענדע פֿערזאָן פֿיר אײַן אונטערקאָך און, איט וועלכס
ער אַזוי אײַנס זעהר פֿערטרויאָטן פֿוסע טטונד. ער טלײַכט
גאַנץ זאָכטע הינטר אײַהט הער, אונד טאָגט אײַהט, איט
אײַנר ניכט זעהר זאָכטען האָנד, אײַנס פֿאַלען קראַפֿטן
אַזײן דיז הינטערבאָקן. דער אַרטאָאָל דרעהט זיך אײַנגע
באָיקיך אײַנס; דער בעדיענטע ווירד איט טרעקן דאָז גע
זיכט זײַנעס הערן געוואָהר, אונד ווירפֿט זיך, אײַנסר זיך,
לײַ זײַן פֿיסטן. » פֿאָך, גאַנדיגער הערר! טרײַע ער: אײַך
גלײַבטע, דאָס עס גאַרגע וואָרע. — » אונד ווען עס
אַזײך גאַרגע געווען וואָרע, ערווידערטע טורעננע, אײַנס
ער זיך דען הינטערן רײַעב, זאָן האָטטעסט דוז דאָך ניכט
דאָרט טאָגן זאָלן.

10.

ביאָסײַ

אײַנגע זערוויבר ריזפטן אײַנסט אעהרערע אַנדאָן אַזײך אײַנר
אײַהרער טרײַפֿערייַטן בײַז מעסענע אײַנס פעלאַפֿאַנגעס,
אונד פֿערהאנדעלטען זײַז אַלס טאָלזײַנגען לײַ פֿרײַענע.

ביאם קייטטע זיא אזע, נאָהס זיא לז זיך, נאָהרטע זיא אזס
זיינע זויגען קינד, אונד טיקטע זיא אזע רייזליך בעטענקט
זיהרן עלטערן לוריק. דיעזע גרעסאייטהיגע האנדלונג ערווערב
זיהס זיינען זיך גרעסן רויך, דאס פילעלע זייטע זיהן דען
ערסטען אונטער דען זוייזן נאָנטן.

זויגיגע זייט הערנאך פֿענדן אעטעניטע פֿיטער זיין דען
בוך זיינעס גרעסן פֿיטעס זיין גאלדענעס געפֿעס, ווערויך דיז
ווערטע געגריבן ווארן: « דעס זוייזעס ט.ן. » דער
רעטה פֿון אעטענע פֿערוזאזעלטע זיך, אונס לז בערעטה
טלוגן, וועס און דאז געפֿעס געבן זאלטע. זאבאוד זיך דאז
געריכט דאפֿון זיין דער טאדט פֿערברייטעטע, זא ערטיען
דיז אקדען, וועלכע ביאם זא אענטליך בעהאנדעלט האטטע,
זאט זיהרען פֿערוזאנדטן, פֿאר דער פֿערוזאזונג, אונד
דיעפֿן לויט אונד זיינטטיאזיג, דאס ניכאנד זוייז ווערע,
זאס ביאם, דער רעטה פֿון מעסענע זיברזאנדטע זיהס
זאז דאס געפֿעס. ביאם בעטרעפֿטעטע עס; אזויין, זאס ער
דיז דערזען טטעהענדע זינטריכט געזען האטטע, זויעס ער
עס זייט דען ווערטן לוריק: « דאס דיעזר טיטעל ניכאנדען
זאס דעס אפֿאללען לז געהערע. »

II.

דער גרעס מיטהיגע מצלער.

זיין זיליזיטער עדעלזאזן, וועלכער וועהרענד דיז אונזרען
זיינעס אונדעס זייט זיינר טעפֿער נאָך דאָס געלעגן
ווער זיך עלענד, דאס ער דאז ברעך ניכט לז עססן האטטע.
דא ער דען הויזע דעס בעריהאטן אונזערס באַלאַנגעזע גע
געזאבר וועהנטע; זא וואנדע דיעזר גער באוד דאפֿון זאז
פֿערריכטעט. ער ערטיען זאגלייך דען נאָזליכן אבענד,

קלפֿפֿטע אן דער טהירע דעם זיליזיאַנערס, וואָרן, זעהנע זיך
 לז ערקענגען לז געבען, געלד היינן, אונד זיילטע וועג, דז
 ער דיעס נון אָפֿטערס וויעדערהאָלטע; זז פֿערבאָרג זיך דער
 זיליזיאַנער, חזס זיינן וואָהלהאָטער קענגען לז אַרבעטן, אַזיסערע
 האָלד דער טהירע, קאָס אַזיין זיהן לז, אַזאַראַטע זיהן,
 אונד דאַקטע זיהס אַזיין דען קניעען. באַלאַנגעזע געריעט
 זיין פֿערוויררונג, אונד זיז בליעבן פֿריינדע ביס און זיהרן טאָד.

12.

דיא פערלע.

אזיין יודע האַטטע דער קאָניגן עליוואָבעטה זיין ענגלאַנד פֿיר
 לזוזלניק טויזענד פֿפּונד טטערלינג זיינע פערלע אַזגע
 באַטן, דיז זיך דורך זיהרע ריינע דורזיכטיגקייט אונד זיהרע
 גאָלן בעזאָנדערע גראָטע אַזיילייכעטע. אַזליין, דיז קאָניגן
 וואָלטע זיינע זיך בעטראַכטליכע וואַזע ניכט און זיינע וואַזע
 ווענדן, דיז פֿאָן קיינס ווענטלייכן נאָטן וואָרע. דער יודע ענט
 טאָס זיך דאהער, זיך אַזיין דזז פֿעסטע אַזנד לז בעגעבן,
 און דזז אַנדערע געקראַנטע הייפּטר אַזיילזאָנען, דיז זיהס זיין
 קאָניגד אַזס דיעזן פֿרייס אַכנעהאָן אַקאָטן. דיזע ערפֿוהר דער
 ריטטר טהאַמאַס גרעסחאַם האַנדעלסמאַן לז לאַנדאָן, זאָליך
 זיעס ער דען יודן לז טיטע ביטטן, אונד לזעהנע זיהס פֿיר
 דיז פערלע יענע וואַזע, דיז זיהס דיז קאָניגן פֿערווייאַערט
 האַטטע. דערזיין זיעס ער זיך זיינן אַקאָרר ברינגן, לזראַפּאָלטע
 דאָרין דיז פערלע, גאָס דזז פּאָלעזר זיין זיין האָלד איט וויין
 געפֿילזטעס גאָס, אונד טראַנק עס אַזיין דיז געזאָנדע הייט דער
 קאָניגן אַזיס. אַזון קאָן זיך פֿאָרטטעלזן זיין וועלכס ערטטויז
 נען דער יודע ביז דיעזן אַזיילטריטטע געריעטער. דער
 ענגלאַנדער, דער דיזע בעזאָערקטע, לזאָג זיהן דעזאָנאָך איט

פֿאַרשטענדן ווערן אויס זייער טראַגן פֿערוואַנדערונג : אַ יעלט
 קאָננען זיך וועניגסטענס ניכט זאָגן , דאָס דיז קאָניגן ניכט
 אויס טראַנדע וואַר , זייערע פֿערלע לוי בעלזשין , ווייל זייער
 רע אַפֿיעסטיקט אונטערטאָנען האַט , וועלכע דיזעלבע
 אויף זייערע געוואַנדע הייט הימלערייַקן קאָננען .

13.

דאָריום אונד זילאָזאָן

אַלס דאָריום נאָך בלויס פֿריפֿעטאָן אונד זפֿעליער בייז
 דער זייבווּלכע דעס קאַמביזעם וואַר , דען ער
 נאָך מעמֿים זיין געפֿיטן בעגלייטעט האַטטע , זא אַזעטע
 זייער אַיינמט זילאָזאָן , ברודר דעס פֿאַליקראַטס , בעהערר
 טער לוי זאַמאָס , זיין געטענק איז אַיינע טעלעוואַנען קליידע ,
 נאָך וועלכען ער זיין גראַסעס פֿערוואַנדען העגטע , זעהע דאָס
 פֿיר דען פֿרייס אַנלונדעאָן .

אַזס נון דאָריום אויף דען טהערן געטיגן וואַר , גינג סילאָז
 זאָן נאָך וואַר , אונד זיעט זיך און דער טהירע דעס קאָניגליכן
 פֿאַלמסטעס אַזס זייען גריעכען אַנדן , וועלכען דער קאָניג זייער
 ניגע פֿערבינדליכקייטן טוּנדיג ווערע . דאָריום , זייער דיז זעט
 דיזער אַנאָלונדע בעפֿרעאָדעט אונד בעגלייער לוי וויססן , וואָס
 רויף זיך געגרינדעט ווערע , זיעט זייער פֿאַר זיך קאָואַטן .
 יעלט ערקאָננעט ער ווערן זיין זייערע : זייערע עהאָליגן פֿרייד
 אונד — ווייט ענטפֿערנט , זייער זייער בעגעבענהייט לוי ער
 ראַטהען , דיז זיין זייער יעטליגן טראַנדע ניכט זעהר ריהאָ
 זיך פֿיר זייער טיען , — זייערע הייטע ער זייער פֿילאָעהר איז
 אַזעטפֿריי אונד בעוואַנדערטע זייער אַנאָניגעניגליגע גראַסע
 אַזעט , דיז קיינען אַנדערן בעוואַגערונד האַבען קאָננעט , אַזס
 זייער זענטן פֿערגינג לוי אַזען , פֿאַן וועלכען ער ניכטס לוי
 העפֿען היטטע . אַזס זייער נון בייז פֿערוואַנדערטן אַזעטפֿאַנדן

(17)

זיינע ערקעננטליכקייט לז בעלייגן, בחטז זיהן פיהל גהילד אונד
 זיכר אן. דאך דיעס וואר ניכט וואס זילאזאן פערזאנגטע ;
 דיא ליבע לז זיינן פאטערזאנדע וואר זיינע זיינליגע זיידענע
 טאכט. ער ווינטטע דזעהער, דאס זיהן דארויס, דורך פערע
 טרייבונג דעס אונרעכטאמטיגן בעהעררטערס פאן זאמאס,
 דער זייט דעס טאדע זיינעס ברודערס דיא זבערהעררטאכט דז
 זעלבסט געוואלט זאס אן זיך געריססן האטטע, וויעדער זין זיין
 רייך זיינעטלן אפכטע, ווען דיעס, אהנע דז: בלוט דער ביר
 גער לז פערגיסן, געטעהן קאנגטע. דארויס גאב דיעזן
 אויפטרואג דעס אטאנעס, זיינן דער פארנעהאסטן העררן
 זיינע הילפעס, דער זיהן איט פריידען זיברנחהן, אונד אויך
 איט גליקליכע ערפולג: אויפיהרטע.

14.

לודוויג דער דיקע.

אין דעס געפעכטע לז ברעננעויללע געגן היינריך דען זטן.
 קאניג פאן ענגלאנד, ערגריען זיין ענגליש ריטער דען זיגל
 דעס פפערדעס, וועלכס לודוויג דער דיקע, קאניג פאן פראנק
 רייך, ריטט, אונד ריען לויט: « דער קאניג זייט געפאנגן. »
 לודוויג פערזענטע דעס ריטער זאגלייך איט דעס טטרייטקאלבן,
 וואזאיט ער בעוואפנעט וואר, זיינן זא דערבן טטרייך זיכר דען
 קאפף, דאס ער לז באדן טטירנעט; דאן זאגטע ער איט יענר
 קאנטבליטיגקייט, וועלכע וואהרע טאפפערקייט בעליינעט:
 « וויסע, דאס און ניט, אויך ניכט זיינאזל זייט טאכט
 טפיעל, דיא קאניגע געפאנגן זיאט. »

15.

דער גענפער בירגער.

דער הערלעך פון זאזאיען זונד דיז טאגט גענה פיהרטען
 זיינסט זיינען זעהר העכטיגן קריג געגן זיינאנד.
 פעקאלאט, בירגער דעם פרייטזאטעס, ווארדע זנס קריגעגעני
 פאנגענען געזאכט. פערגעבליך וואנדטע און זולע זייטעל
 זון, זונס זיהק דורך זיסט געזויסע ערלייטערונגן זיבר זיין
 פאטערזאנד זבלוקקן, דיז און זלעכטריקס זייסן זוקלע.
 דיז טרעקליכסטן קוקלון ווארן ניכט פערזאקענד, עטזאז
 זויס זיהק הערויס זן פרעסן. ענדליך גערעטה און זויך
 דען פראגוהן, דאס ער זיך דורך זירגענד זיינע זיבער
 קרעכט געגן דען טאערן זונעאפפיינליך זאכען קאנטע,
 זונד גזויכטן דעין זיבר זן לערטערן, זען און זיהן
 זיבר דען גזלען קערפר טארע.

קייט זיירד דיעזע זעלזאזע זפערזלייך זייט זיהק זאנגע
 פאנגן; זא רייסט דער ענטזאזסענע רעפובליקאנד דז
 טעראעסטרזויס דען זאנדן דעם בארביערט, זונד טניידעט
 זיך זויגעבליקליך דיז זאנגע דזאזיט זב, זונס זיך דזדורך זין
 דיז זונקאליכקייט זן פערזעלען, זיינע טוזכעהייט זן בע
 געהן. זיין זא הערדעזאזיגער ענטזאזע פאזסטע זאגער
 דעניעניגן עהרפורכט זיין; דיז זיהן פערזאזסט
 זאטטן, זיז גאזבן פעקאלאט זינע פרייהייט זיער זונד
 זיקטן זיהן, זייט עהרעכעלייגונגען זיברהייכט, זין זין
 פאטערזאנד זוריק.

סאַקראַטעס אונד אַלציביאָדעס.

אַלס חיינסט אַלציביאָדעס זיך זעהר פֿעיל אַוויך זיינער רייכ־
טהיאר אונד אַנדגיטר לִו גוט טהאט; זי פֿיהרטע זייהן סאַ־
קראַטעס לִו חיינר אַנדקארטע אונד פֿראַגטע זייהן, ווי דז
זוטטיטע געביעט אָפּגע? קויט וואַר עס זיכטבאר דאָרויך;
דעננאָך ענטדעקטע ער עס, וויזוואָהל איט זייהע. לִו בִּזט
זייהן זאַקראַטעס, אַוויך זיינע אַנדגיטר זאַלזייגן; אָ! דיז
זינד פֿעיל לִו גערינג־פֿיג, פֿערזעלטע אַלציביאָטעס, אַז
זיער חיינען פֿאַזען חיינלונגעזאָן. אָ, זי, ערוויעדערטע
זאַקראַטעס, אונד אַוויך חיינען זאַלזן אַזאָערקליבן פֿונקטע
אַנדס קאַנטט דוז דיר עטוואַס חייבילדן? אָ

קווינטום צינציננאַטום.

אַלס קווינטום צינציננאַטום לִו רזאָיטן קאַזול געוואָהלט
וואַר, טיקטע דער זענאָט אַזאָערדנעטע אַז זייהן,
אַז זייהן לִו עראָבן, פֿאַן זיינע זאַטע בעזיטן לִו נעהאָן. ער
וואַר עבן איט זיינע פֿעלדבוזע בעטאָפֿטיגט, פֿיהרטע זעלבסט
דען פֿאַלוג, וואַר נור פֿאַן דען אַנדן ביס לִו דען קניעען
בעקליידעט, אונד איט חיינר זיטלע כעדעקט.
אַז ער דיז אַזאָערדנעטע פֿאַן פֿערנע ערבליקטע, זיעלט
ער זיינע זאָקסן אַז, וואַנדערטע זיך זיכר דיז העראַנזעהערע
פֿאַלקסאַנגע, אַזאָט קאַנטע ניכט בעגרייפֿן, וואַס אַזן איט
זייהן וואַלזטע. ענדליך קאָט חיינר דער פֿאַרזויס געגאַנגן וואַר,
ביז זייהן אַז, אונד ריעטה זייהן, זיך אַזאָטפֿאַנגר אַלז
קליידן. ער זינג אַזאָט אַזן דיז נאָהע זיטטע, אַזאָטע זיינע
קליידר אַז, אונד זייגטע זיך דענען, דיז זייהן ערוואַרטעטן.

ער ווארדע זאגלייך זאלן קומען בעגריסט. טאן זעגטע און
זיהן דען פורפור, אלס דא: זיינן זינר ווירדע, און; דיא ליקטערן
טטעלזען זיך אים זיהרן רוטהענביטעלן פאר זיהן הער, און
זיינע בעפעהלע לז פאלזניהען, אונד און בילט זיהן, זיך נאך
רזן לז בעגעבן.

דורך דיין זולביק בעטטירטנט אונד בעטריבט, סוויגע ער
זיינע ווילע, אונד פערקום טהרזען; ענדליך ברעך ער זיין
טטלזען זיין דורך דיעזע וועניגע ווארטען: » זא: זאל דען
דיעזע יזער איין פעלד ניכט אנגעזעט ווערן? «

18.

דער געבעסערטע שוועלגער.

פאלעמאן, זעהן דעם פילאסטרעמעס לז זעהען,
וואר זיין אויטווייפענדר יונגער אענט. זיינסט
טרעט ער אים גוטס פארבעדעלעטע, גאנל בעטרונקן, אונד
איינס זיינס בלאזענקראנל אויף דעם קופפע, זיין דען זעהרזען
דעם וויין קסענאקראמעס, דער עבן פאן דער אפיגקייט
הזנדעלטע. ווייט ענטפערנט, זיך זיין זיינס פארטראגע
טטערן לז זאסען, פזער דיעזער זינס געגענטהייל אים נאך
גרעסערס נאכדרוק אונד זייפער פערט. ער טילדערטע דיא
פערטהיילע דער אפיגקייט אים זא טטארקן אונד זיברלייגענדן
פערבן, דאס דער יונגע וועלזיסטלינג, זעבלייך זיין גייסט
בענבעלט וואר, דזען געריהרט ווארדע, אונד זיך פארזעהן,
פאן דיעזען אויגענבליק און זאלען זיינען אויטווייפונגן לז ענט-
זאגן, אונד קינעטיגהין זיין רעגעלאזאפיגע זעבענמארט זאלען
נעהאן. ער היעלט ווארט, אונד זעגטע זיך אים זאלען
זייפער אויף דיא קענטניס דער זיטעלעהרע, דאס ער זיין
קורלר זייט דיא פזעהיקקייט ערהיעלט, זיז זעלבסט פארלען
טראגן, אונד ענדליך זיינס אייסער קסענאקראמעס זיין דעם
זעהראזטע לז פאלגן.

19.

דיא טהיילונג.

דיא אראמע דער פֿערבונדענען גריסן האטטע איינסט דורך
 דיא ערשטערונג דער טאָדטע זעססום אונד ביצאַנץ חיינע
 גרעסע אענגע בורבחרן לו טקלחפֿן געאזט. און טהאָט
 דעס זטהעניעניטן גענערטל צימאָן דיא עהרע און, זיהן
 לו ערוואָן, דיא טהיילונג דער בייטע פֿערלונגעהאן. דער גענערטל
 בעכאס זיך דאבייח און פֿלאָגענדע ווייזע: און דיא זיינע
 זייטע טטעלזטע ער דיא קריעגסגעפֿאנגענען גאנץ נאקענד,
 אונד און דיא אנדערע, זיהרע קליידער זאט און זיהרן
 קאָסטבארקייטן. דיא בונדעסגעקאָסטן בעקלזגטן זיך זיבר
 דיעזע טהיילונג, ווייל זיח דאבייח זיינע לו גרעסע אונגלייכ־
 הייט לו בעאערקן גלויבטן. אבר צימאָן זעס זיהנן דיא ווהלן,
 אונד ערקלערטע, דאס זיך דיא זטהעניענור איט דעאזעניגן
 טהיילע בעגניגן ווירדן, דען זיח אויסלזלזגן געדעפֿטן. דאז
 רויף ריעטה זיהנן זיין געוויסער הערפֿאָטימם פֿאון זאַמאָם,
 דאס זיח זיעבר דיא קליידר אונד קאָסטבארקייטן דער פֿערזר,
 אום דיא פֿערזר זעלבסט ווהלן אולזטען. דיא בונדעסגעקאָסטן
 פֿלאָגטן דיעזע רחטה, אונד זיבר זעסן דיא קריעגסגעפֿאנגענען
 דען זטהעניענורן.

צימאָן לזג אונז איט דעס זאָזע אב, דאז זיהנן לזגע
 פֿלאָון וואר, אונד ווארדע אולגעזיין פֿיר זיינען און געהלזטן,
 דער זיך טלעכט און טהיילונג פֿערטטינדע: דען דיא בונדעס־
 געכאסטן האטטן גאָלדענע קעטטן, האָלס אונד אראבאָנדר,
 רייכע קליידר, טאָנע פֿורפֿורנע אונטל אונד דערגלויבן ערש
 האלזטן, ווהרענד דיא זטהעניענור נור נאָקטע קאָרפֿר נאָך
 הויזע פֿיהרטן, דיא נאָך זיבר דאז ניכטס לזר ארבייט טויגטן.
 אבר באַנד דארויף זעה און דיא פֿריינדע אונד פֿערוואַנדטן

דיעזר קריעגסגעשאנגען אויס פֿריגען אונד לידען ערטיינען,
וועלכע זיך אלע ביס אויף דען לעטלטן אהן, איט גרעסן
געלדיזשאן נאָמקויעטן; זא דאס צימאָן איט דען דאדורך
איינגעשאנגענען געלדן זיינע פֿאָמטע פֿיער אַפֿאָנטע נאָג
אונטרהאלטן, אונד נאָך פֿילן איבריגעס געלד זיין דען קאָפֿענטע
ליבן טחטן לעגן קאָנטע.

20.

דער קיעניונגע.

לודוויג דער ווטע קאָסן איינט געגן אַבענד, אלס ער זיך אויף
זיינן טאָמטע דופלעססן ביז טורם אויפהיעלט, זיין
דיז קיענע, אונד טרען דאזעלבסט איינ יונגן אענטן פֿאָן פֿיערע
לעהן ביס פֿינלעהן יאהרן און, וועלכר דען ברעטן ווענדעטע.
דער זינגלינג וואר זעהר וואָהל געבויט, אונד האטטע איינע
זא אויסגעלייכעטע פֿיגור, דאס ער זיין בעסערס טיקזען
לז פֿערדיענען טיען.

דער קאָניג פֿראַגטע איהן: « וואו ער הער וואָרע, ווער
ער וואָרע, אונד וואס ער פֿערדיענטע? » דער קיעניונגע,
וועלכר דען קאָניג ניכט קאָנטע, אנווארטעטע איהן אהנטע
דיז אינדעסטע פֿערלעגענהייט: « זיך בין אויס בערדי,
הייטע שמעפֿאָן, אונד פֿערדיענע זא פֿיהל אלס דער קאָניג. »
« וואס פֿערדיענט דען דער קאָניג? » « פֿערזעטלע לודוויג.
» זיינע אויסגאבן, ערווערעטע שמעפֿאָן, אונד זיך דיז
אייניגן. « דורך דיעזע קעקע אונד אונגעלנוואונגענע אנטווארט
ערוואָרב ער זיך דיונגאנט דעס קאָניגס, דער איהן זיין
דער פֿאָנגע לז זיינן קאָמארדיענר אהלעטע, אונד איהן איט
וואָהלטהאָטן איברהייטע.

21.

דער דיאמאנט.

אייך טפאניער באַט איינסט פֿיליפּ דעם לוייטן איינען
 דיאמאנט פֿאן זיבענליג טויזענד טהאלערן און דער
 קאניג וואונדערטע זיך, דאס איין פֿריפֿטאון דיען עדעל
 טיין זא טהייער געקויפֿט האטטע, אונד פֿראגטע איהן,
 ווארום ער איינע זא גראסע זאאע דערפֿון געוואנדט האבע ?
 גענאדיגסט קאניג, אנטווארטעטע דער טפאניער, איך
 דחטטע, דאס איין פֿיליפּ אין דער וועלט ווקרע.
 דער קאניג, דען דיעזע אנטווארט קיטלעלטע, זיעט איהן
 דאפֿיר הונדערט טויזענט טהאלער רייכן.

22.

דיענקעם.

אלס קסערס עם, ניכט זאווואהל אין דער אבזיכט איינע
 טאָכט לז זיעפֿרן, אַזס פֿיעלאַעהר,
 דורך איינען פֿרעהלענדן אויפֿלוג זייר קריעגסאחט טרעקן לז
 פֿערברייטן, געגן דען פֿאם ביז טהערמאָפֿילאָ פֿארריקטע;
 גיב דיענקעם איין טפֿארטאָנר, — װעלכעס און
 זאָטע, דאס דיז פֿערזר איט איהרן פֿיין דיז
 זאָנע פֿערדונקעלטן, — לז אנטווארט: װעסטן בעסער;
 זא ווערדן וויר דאז פֿערגיגן האבן, איס טאָטן איט איהנען
 לז פֿעלטן. א.

23.

העגטאָר רידעס .

די אַ אינוואַנער דער אינועל טהאַנאָס , וועלכע דאס יאָך דער
 אַטהעניענער אַבגעטיטעלט האטטן , אונד נון פֿון
 דענעלעבן בעלפֿאָרט וואורדן , בעהויפטעטן זיהרע עאפֿורונג
 איט זיכר הארטנקקיקייט , וואָפֿען און וועניגע בייטפיעלע
 האט . זיז בעלפֿאָרט זאָגער , דעניעניגן איט דעס טאָדע נון
 בעטראַפֿען , דער זיך אונטרטטינדע פֿון אונטרהאנדלונגן איט
 דען אַטהעניענערן נון טפּרעפֿן . דיז בעלפֿאָרט דויערטע
 דרייז יאָהרע לאַנג , אונד דיז אראען אינוואַנער טטאנדן דאס
 פֿירטערליכטע עלענד אַויס , וועלכט דער קריעג נור נאָך
 זיך ליעהן קאָן , זיהרע דאס זיהר טפּפּררזין דפֿדורך געבייגט
 ווערדן קאָנטע .

דיז ווייבר אונטרטטיטלן איט גלייכט אייפֿר אַלע אַהאַס
 רעגן , וועלכע דיז אַהנער איט דער גרָפֿסטן אונטערענגונג
 אונטרהאָהן . אַלס עס אַן טטריקן פֿיר דיז אַהטיענען גע
 ברעך , טניטטן זיז זאָטליך זיהרע הפֿאָרט אַב , אונד
 ווידאענטן זיז נון דיעזס געברויכע .

ענדליך טטיעג דיז הונגערטנאָטה אין דער טטאנדט אַויכט
 האַכסטע , אונד רפֿפֿעטע טאָגליך איינע גרָפֿסע אַללזיהל זינע
 וואָהנר וועג . איט דעס טיעפֿסטן טאערלע זיהר העגעטאָ
 רידעס , אַיין טהאַסיער , זיינע איטבירגער דוהין טטערבן ;
 אַהנגר קאָנטע ער דיעזן טרויריגן אַנבליק ניכט אעהר אַויס
 האַלטן , אונד ענטטלֿאָס זיך פֿעסט , זיין לעבן פֿיר דאז וואָהל
 זיכר איטבירגער אַויפֿלֿאָפֿערן . ער ערטען אַזינע אין איינר
 קפֿעענטליכע פֿערזאָלונג דער בירגער , איט איינע טטריק פֿאָ
 הפֿלֿוע , אונד טפּרעך נון זיהרענען : אַ אַהכעט איט איר , וואס
 זיהר

איהר ווּוּלֵט; פֿערטשענעט איך ניכט, ווען אזיהר עז פֿיר גוט
פֿינדעט; זעבער רעטטעט וועניגסטענס דורך איינען טוהר
זיך זונד זייערע ברידער, דורך זעבטשענעט דעס זונט.
געזעטלעס, וועלכעס איהר געגען זייערן זייגענען פֿער-
טהייז געגעבען העבט. »

דיח טהעמיער וואורדן דורך דזען זענליק געריהרט, טהעפֿע-
טען דאס געזעטל זעב, זונד ווערן ווייט ענטפֿערנט איינע
זע עדעלזאייטהייטן בירגער דעסוועגן דאס זעבען זי רויבן. זיח
ערזענבען זיך דען זעהעניעניערן, דיח אזיהענען דאס זעבען
זיעסען, זונד זיך דזאייט בעגניגטן, אזיהרע טטעדט זי טזייפֿן.

24.

דאס פֿאטערלאנד העם ווייזען.

אנאקסאגאראס האטטע עז אין דער קענעניס דער
נאטור פֿיהל ווייטר געברחֿט, זיז זיזע
פֿעהרעהרעהענדן נאטורפֿערטער. זאזן ווערן אזיהס איינעס
זייע גלייזליטיגקייט געגען זיין פֿעטערלאנד פֿער; » זיח
געגענטהייז, » זעטווערטעטע ער, זינדעט ער איט דעס
פֿינגער געגן זיזאזל זייגטע, » איך טהעטלע עז זונענדליך העך ».

25.

דיא פֿינסטערניס.

אלו קריסטאף קאלומב זיין דער זינעזן יאמאיקא
געזענדעט העטטע; זיח זיין פֿעלזענלי-
הרט דזעלבעסט זעלזעגן. זע ענטפֿערנטן זיך דיח זיזאזלזענער
פֿעקס זעבער זונד זיעסען דיח קהסטליער. זון זיזאזל זעגן
זיין, זע דאס זיח געפֿעהר זיעפען הזגערט זי טטערבען.

אין דיזער דרינגענדן נאָטה נאָהס קאַלומב לז פֿאַנגענדער
 זעלזאַמען זיסט זיינע לזענעם : עז זעלזע נאָאויך בנוד
 זיינע אַנדעספֿינסטערניס ערפֿאַנגן ; דיזען אַזאָסטאָנד בעז
 ניטע דער גרעסע אַפֿן ; ער זיעס דיז הייפטער דער בענאָזע
 ברטען הערדען אַזאָטער דעס פֿאַרוואָנד לזאַזאָען בערז
 פֿען , דאָס ער אַזעהען דינגע פֿען דער העכסטען וויכטיגע
 קייט אַזלזאָהייזען העכטע . זען דיזע פֿאַר אַזיהס ערטיגען
 זאָרען , אַזעכטע ער אַזעהען דיז ביטטערסטען פֿאַרוואָרפע
 אַזיבר אַזיהרע אַזאָענשליכע הערטהערליקייט , אַזאָז זעלזע
 אַזן אַזינעס לזעעריכטיגען טאָנע הינלז : אַ בנוד זעלזע אַזיהר
 דעסזעגן הערט געליכטיגעט זענדען ; דען דער זעלזעכטיגע
 גאָסט דער טפֿאַניער , דען אַזך זעכטע , ווירד אַזיך אַזאָז
 פֿערליקויך אַזט דען טרעקליכטען טרעפֿען הייאָזען .
 לזס בעזויזע דעסזען , זעלזע אַזיהר דיזען זעכענד נאָך זעהען
 זיז דער אַזאָנד ווירד בוזטרעטה זענדען , וזיז ער זיך דען
 פֿערדונקעלן , אַזאָד אַזיך זיין זענעטעס ליכט פֿערזאָנג ווירד .
 דיזעס זעלזעס ווירד נור דער פֿאַרבאָטע דער טרעקליכען אַזאָז
 גליקספֿעלזע זיין , דיז אַזיך בעטרעפֿען זענדען , זען
 אַזיהר ניכט אַזן אַזיך געהעט אַזאָד דער זאָרענג פֿאַנגעט ,
 דיז אַזך אַזיך געבע . »

ווירקליך פֿינג דיז אַנדעספֿינסטערניס אַזינגע טזונדן דאָז
 רזין זען ; דיז ווירדען זענדען דערזיבר גאָלן טרעכטלזען ; זיז
 זעלזען זיך לז קאַלומבס פֿיסען , אַזאָד טזוזורן אַזיהס , דאָס
 זיז עז אַזיהס קינעטיג זען ניכטס זעלזען אַזאָנגען זעסזען .
 ער טעזעלזע זיך אַזן , זען זעכער דערדורך ערוויכט ווירדע , טזאָז
 זיך דערזין אַזיין , אַזאָז גלייכזעס דען גאָטליכען זאָר לז בעז
 זענעטיגן , אַזאָד ערטיגען בנוד דערזין וויעדר , אַזאָז אַזעהען
 זעלזעקוינדיגן , דאָס גאָסט זיינע פֿירביטטע ערהערט העכטע
 אַזאָד דאָס דער אַזאָנד בנוד וויעדר אַזן זיינס פֿאַרזיגן גאָלן ער

טיינען ווירדע. דאָס געטאָה דען אויך ווירקליך, אונד דיא
 אונזיסטענדען ווילדען וואורדן דערדורך אויברלייגט, דאָס דינעט
 פֿרעמדן דיא גאנצע נאָטור לֹ געבאָט טטינדע. זיא פֿערזאָהען
 זיהן אויך ווירקליך אין דער פֿאָלגע ריינליך איה זאָלען בעי
 דירפֿטיסען, אונד קאָמען זאָלען זיינען ווינטען לֹ פֿאָר.

26.

דער אָרם אין דער בינדע.

איינער דער פֿאַרנעהאסטן העררן פֿאַרנאָלזטיגן האָלע,
 לֹ דען לייטן לֹדוויגס דעס XII טן האָטטע זיינע
 געריכטסדינער אין דעס אויגענבליק, זאָלען זיין זאָט פֿער
 ריכטעטע, דען זינען פֿאַר געבראָכען. קויט האָטטע עז
 דער קאָניג ערפֿאָהרען; זי פֿערפֿיגטע ער זיך אין דאָ פֿאַר
 זאָמעט, אונד טרוג זעלבסט דען זינקען פֿאַרס אין דער
 בינדע. דיא פֿאַרזאָמעטסאָליעדער וואונדערטען זיך, דען קאָ
 ניג אין דינעט לֹטטפֿאַנדע לֹ זעהען, אונד פֿרעגטען זיהן,
 וועלען לֹ פֿאַר זיהן נאָטהיגטע דען פֿאַרס זי לֹ טרעגן? -
 זיין געפֿאָהרליכער טטרייך, זאָטוואָרטעטע דער קאָניג; זיי
 זיבעל וועלעס טלייניקע איטטעל ערפֿאָהרעט. ער ערלֹנהל
 טע דערין, וואָ דעס געריכטסדינער אין זיינע זאָטע בעי
 געגנעט וואָר, אונד זעלטע היכל: «זען און זיך זאָלע
 געוואָלטטהיגקייטן געגן דיזיעניגן ערלֹיבט, וועלע דיא
 בעפֿעהלע איינער גערעכטיגקייט פֿאַרזאָהען; וואָלע דינעט
 איר דאָן דינער פֿאַרס, דער דאָ טווערט דער גערעכטיגקייט
 טרעגט, דאָס אויך פֿאַר דער פֿאַרזעהונג עבען זאָוואָהל
 עאפֿפֿאַנגען האָבט, זאָלע דען זעפֿטר אונד דיא קראָנע? • דער
 קאָניג פֿערלֹנהגטע זאָגלייך זיינען פֿערהאַטטע בעפֿעהל געגן

דען טווייגטן, אונד טריעב דיז זיכע זיך ווייט, דאס דייער
 דען געריכטסדינר דיז פֿעללסטענדיגע גענוגטהונג געבן
 אומטע, דיז ער בעגעהרטע.

27.

דער ברודקארב.

דער בעריהאטע פֿעלבענדיכטער, דער אונגעטעלעכטע
 אָאָפּ, ווערד איינט טון איינען טקלעפענהענדלער
 פֿערקויפֿט, דער במוד דערזיך איינע ריינע נאָך עפעס אונטער
 נפֿהס, אונד דעלעבסט זיינע זייבאייגנטען דען און לז ברינגן;
 דיז אונטער, דיז יעדער זיך דער ריינע טרעגן זיילטע, ווער
 דען זייער נאָך זיינן קרעפֿטן אונד נאָך זיינען מאַטע לוגעטהיילט.
 אָאָפּ בלז זיך, און אַפֿטע ריקזיכט זיך זיינע ערבֿתראַ
 זיכע געטעלעכט נעהאטן, אונד זייער, זיך איינען זיינען זייער
 קאָאָניג, געלערדע בעהענדען. דיז אונטער גער ניכט
 טרעגן, ווען דיז ווילט, « פֿערזעלטן זיינע איטקלעפֿען.
 אָאָפּ, דעסטען עהרגעפֿיהל דעבייך רעגע ווערדע, טאָג
 זיכער דייען פֿערלונג אונט, אונד פֿערלונגטע זיך זיינען טהייל
 זיך דער אונט. און זייער זייער ווערלען, אונד ער ווערלעט
 דען ברודקארב. זייער גלויבטע, דאס ער ער אונט
 דואהייט געטהען העלטע, ווייל דייער גערעדע אונטער
 זייער דאס טוועהרסטע ווער. זייער דען ערסטען איטקלעכט
 ברודקארב ווערדע דער ברודקארב זינגעריפֿען, אונד
 דער פֿעלבענדיכטער בעפֿהנד זיך אונט זיך פֿיהל ערליכטערט.
 זייער גלייכעט געטעה זיך זייערדעס, אונד זיך ווערד זיך
 פֿעלגענדן טאָגע; זיך, דאס אָאָפּ נאָך פֿערלעזט פֿען לוייט
 טאָגען גיכל לעער אונטע.

איין יעדער נאך זיינער רייהען

היינריך דער IVטע רייטע דורך זיינע קוינע טטעדט.
 פֿערטיעדענע פֿאָגעפֿורדגעטע קנאָען איהם ענטגע-
 גען, אום איהן לז בעווילקנאָען. אַזוי זיינר פֿאָן איהנען
 זיינע רעדע פֿאָגעפֿאָנגען הַפֿטטע, וואָרד ער דורך זיינען עזעל
 אונטערבראָכען, דער לזונלניג טריטטע פֿאָן דען טטאָנד, אונד לז
 טרייען אַנפֿינג. « איינע העררן, טפֿרעך דער קאָניג, איין
 יעדער רעדע נאָך זיינר רייהע, ווען עז איהנען בעליבט;
 זאָסט קען זיך זיז ניכט פֿערטטעהען. »

דער גראָסמייטיגע זאָלדאָט.

איין זאָלדאָט אין דער פֿראַנע דעם גראָסען קאָנדע, דער
 דאָמאָלס אין טפֿעניטן דיענסטען טטאָנד אונד זיינע פֿרענ-
 זאָליטע פֿעסטונג בעלפֿאָרטע, וואָרדע פֿאָן זיינס גענע-
 ראל, וועגן זייניגן אונטעררעביעטיגן וואָרטן, דיז איהם
 ענטוויסט וואָרען, איז טטאָקטאָנגן איסהאנדעלט. גאָלן קאָל-
 בליטיג זאָגט ער לז דיזעס: « דאָס איהם דיזע טאָנגע
 גערייהען זאָלסטן. »

פֿירלעהען טאָגע דאָרויף טרוג דערזעלבע גענעראל דעם פֿאָ-
 ריסטען, דער בייז דען לזיגראָבן קאָאָפֿנדירטע, אַזוי,
 איהם זיינען אַפֿן אין זיינס רעגיאָענט אַזויפֿינדיג לז אַפֿען,
 דער פֿעסטויקייט אונד אונטערטאָקעהייט גענוג לז זיינעם

בעוונדערן וואָנטטיג בעוונסט, וועלכעס דיא אואטטשנדע
ערהייטטען, אונד וואָרויף ער איינע בעלזאָהונג פֿון
הונדערט פּיסטולען זעטלע.

דער קובען ערוואָהנטע: הָלדזשט, דער פֿיר דען טחפֿערה
סטען זיינעס רעגיאַענטס גאַלט, בָּט זיך דאָלז און; ער
האַטטע נאָך דרייסיג קאַאערדן איטגעבראָט, דיא ער
זעלבסטגעוואָהלט האָטטע; אונד פֿאַלזאָנג איט איהנן, איט אַויסער
אַרדענטליכעס אומה אונד גליק, זיינען איינערסט געפֿאָהר
אַינען אַויפֿטראָג. קאַס נאָאליך דאָרויף זון, עהע און זיך
פֿאָר דער פֿעמטונג פֿערטלעטע, פֿערזיצערט לז זיין, דאס
דער פֿינד אונטער דען גלז זיס (דיא חבדאָונג דער איינער
סטען ברומטוועהר געגן דא: פֿעלד הימיס) קיינע אינע זאַלעגע?

דער: הָלדזשט האַטטע זיך ביים זעברוך דער נאָכט און
דען פֿערדעקטן וועג געוואָרען, אונד ברעכטע אַס זונדן
אָרעגן דען הוט אונד דיא ווערקליגע דעס אינערערט איט, דען
ער ערלעגט האַטטע ביים זינר ריקקעהר זיעס איהס דער
גענערעל, נאָך פֿיעלען זאָבעסערהעבונגען, דיא פֿערה
טפֿרעכענען הונדערט פּיסטולען היללנאָהלען; דער: הָלדזשט
זאָבער פֿערטהיילטע דיא זעלבען זאָגלייך אונטער זיינע קאַ
אערדן, אונד זאָגטע: דאס ער ניכט אַס געלד דיענע;
ווען זאָגט זיינע טהאַט אַזיינע בעלזאָהונג פֿערדינע, זאָ
אָגע אַון איהן לזס זאָפֿיליער אַזען. « אַיברייגענט, זעטלע ער
הינלז, - אַז דעם ער זיך און דען גענערעל וואָנדטע, דער איהן
ניכט אעהר ערקעננטע, - בין זיך דערזיעניגע: הָלדזשט, דען זי
פֿאָרפֿיערלעהן טאָגע זאָ האַרט איטהאָנדעלט האָבען; זיך האָבע
עז איהן וואָהל געזאָגט, דאָס עז זי אַזיינע גערייהען ווירדע.

דער גענערעל בעוואָונדערטע דען לאַ זעען און, וואָרד ביז

לו טהרתיך געריהרט, אזאמאראטע איהן, אהצטע איהם זיינע ענטש
טולדיגונג, זונד ערננחטע איהן נאך דענעאלבן טהג לאס פֿעֿליג.

30.

דער גראָסע קאַניג.

מאָן ספרתך איינסט אין אַגעוילויס געגענווערד אין האָס
טרובענדן אויסדריקן פֿחט גרמטען קפֿיניגע —
אין טיטעל, דען אַפֿן געוועהליך זוי; טאייִעלייח דען פֿערט
טיטען בעהעררטרן גאָב; * איך בעגרייִע ניכט, זאָגטע
אַגעוילויס, זייח ער גרמטער זיין זאָלע און איך, זען
ער ניכט לוגלייך זויך טוגעדהפֿערט זייט .

31.

ציפּיאַ דער אַפֿריקאַנער.

בייא דער בעטטיראונג זונד ערזבערונג דער סטודט קאַר
טהאָגענאַ אין טפֿחניען, דורך ציפּיאַ, איט דעס ביי
נחמען דער אַפֿריקאַנער, זוזורדען זעהר פֿיהלע קריעגסגע
פֿחנגענט בידערלייח געטלעכטט געאחכט. זונטער אנדערן
פֿיהרטן דיח רחמיטען זאָדחטען איהרעס פֿעלדערערן זויך
זיין יונגעס פֿרויעליאזער לו, דעססן פֿערליגליכע טאָנהייט
אזער זויגען זויך לָג . ציפּיאַ ערקונדיגטע זיך זאָס
איהרען סטחד זונד זאָס איהרע עלטערן; זונד דח ער
פֿערנחהט, דחס זיח איס בעגריף געווען, זיך איט אללוציום,
זיינס פֿרונלען דער צעלמיבעריער, לו פֿעראַהאָן, זאָ זעסער
איהך זאָסט דען פֿערווענדטען דיער יונגען קריעגסגעפֿאָנגן
לו זיך ענטביעטען, דער רחמיטע העלד העסטע לוגלייך

ערפֿהרן, דאס צלליוצום דיז אויהס פֿערלֿאָבטע פֿרינלעסטין
 זי ליינדטֿעֿלֿטֿיך לֿיבטע, זלז עז אויהרע טאָנע זעעלע, דיז
 אין זייער זי גליקלֿיכע בילדונג אויסגעדריקט ווער, פֿערדיענטע:
 דער טפֿאָניטע פֿרינל ווער דעאנאָך קויס ערטיען, זי לֿאָג
 אויהן ציפֿיאָ ביז זייטע, עהע ער נאָך איט דען עלטרן דער
 פֿערלֿאָבטען געטפֿרעֿהֿען העטטע, אונד רעדטע אויהן, אונס
 אויהן גלייך לובערזיהיגען, פֿאָלגענדעראנעסען און: * דוז אונד
 זיך, ווער זינד ביידע יונג, דעסוועגן קאָן זיך זיך פֿרייער געגן
 דיך ערקלֿאָרען. דיזאיעניגען, דיז איר דייע ברזיט לֿאָפֿיהרֿ
 טען, העבן זיך פֿערזיכערט, דאס דוז זיז לֿאָרטליך לֿיבטעסט
 אונד זייטדען זיך זיז געזעהען האבע, בלייבט איר דערפֿאָרן
 קיין לֿאָפֿיעל זיביריג. דז זיך נון, ווען זיך זעלבסט לֿאָסט
 העטטע, אין זיינע פֿעהלֿיכע פֿערבינדונג לֿאָ טרעטן, אונד
 ניכט זיינליג איט דען פֿאָגעלענעגעהייטן איינעס פֿעלערלֿאָג
 דעס בעטפֿעֿלֿטיגעט ווערע, ווינשן ווירדע, דאס און זיינע זיך
 עהרווירדיגע ניגונג בעגינסטיגן אפֿכטע; זי פֿיהלע זיך זיך
 גליקליך, אין דען געגענווערטיגען אואטשטענדן זיט טפֿאָנדע
 לֿאָ זיין, דיר זיינן זעלבן דיענסט לֿאָרוויין. דייע ברזיט זיז
 דעססן זיז אונט אונד בעהענדעלעט ווערדן, זלז ווערע זיז זיט
 הויזע אויהרערעלֿטערן געווען. זיך בין אויהר איט דעס פֿאָטטאָנע
 דע בעגעגענטע, דען זיינע פֿעֿלֿטונג פֿיר זיז אונד פֿיר דיך
 ערהייטטע, אונד העבע זיז דיר לֿאָ זיינען געטענקע אויפֿבע
 העלֿטען, דוז דייער אונד זייער ווירדיג זיז; דיז זיינליגע
 ערקעננטלֿיכקייט, דיז זיך דעפֿיר פֿאָן דיר פֿערלֿאָנגע, זיז
 דאס דוז זיין פֿרייע דעס רֿאָאיטן פֿאָלֿקע ווערדעסט; אונד
 ווען דוז זיך פֿיר זיינען עהרלֿיכען און העלֿסט, וועפֿיר זיך זיין
 פֿעֿלֿט אונד פֿעהייט אונט דיען פֿאָלֿקערן געלֿטען, דעס דיך זיבירֿ
 זייגען אפֿגעסט, דעס עז אין רֿאָם נאָך פֿיעלע געבע, דיז
 זונד גלייכען, אונד דאס קיין פֿאָלֿק זיין דער ערדע זיז,

דעסמען פֿריינדטשאַפֿט דוח אעהר זײַען, אונד דעסמען
פֿינדטשאַפֿט דוח אעהר פֿירטען זײַטעס.

אַללוצײם ווײַר פֿען דעס געפֿיהלע דער ערקענטליכקײט
אונד דער פֿריידע זײַ דורכֿדרונגן, דאָס ער דעס צײַפֿאָ דײַ
האָנדע קײטע, אונד זײַנע גאָטטער באַט, זײַהן און זײַנר
טטעלע לױ בעלזאָהנען, ווײַל ער נײַט זײַט טטענדע אַרע עו
אין דעס אַזעס לױ טהון, זײַל ער עו זײַטעס, אונד זײַל זײַן
ווּהאַלטהאַטער עו פֿערדיענע.

צײַפֿאָ זײַעס דאָרויף דען פֿאַטער, דײַ אַוטטער אונד דײַ
זײַברײַגען פֿערוואַנדטע דער יונגען פֿרינעמען קאָמאָן. זײַ
האַטטען זײַנע גראָסע זואאע געלדעס אײַטגעברעכט, אונס
זײַ זײַנע זײַטען; דאָ זײַ זײַנע זײַטען, דאָס ער זײַ זײַנע
לײַטעלד לױ רײַק געבן וואָללע, זײַ דרענגן זײַ אין זײַהן,
דײַע זואאע זײַל זײַן געטענק פֿען זײַהן זײַנע האַטען, אונד
פֿעריזערטען זײַהן, דאָס ער דורך דײַ זײַנע האַטע דעסעלע
בען זײַהן זײַן זײַען בעווייס זײַנר געפֿעלליכקײט געבען,
אונד זײַהרע פֿריידע אונד דאָנקבאַרקײט פֿעללוקאָמאָן אַזען ווײַרדע.
צײַפֿאָ קאָנטע דײַען זײַ זעבאָהאַטען אונד דרײַגענדען
בײַטען נײַט ווײַדערטטעהען; ער נאָהט זײַהר געטענק
זײַ, אונד זײַעס עו לױ זײַען פֿיסען זעגען. דאָן וואַנדטע
ער זײַ לױ אַללוצײם, אונד טפֿרעך: « אַזך פֿיגע לױ דער
אײַטגײט, וועלע דוח פֿען דײַנע טוײַגערשאַטער ערהאָלטן
ווײַרט, דײַע זואאע בײַ, דײַ אַזך זײַן בײַטע זײַל זײַן
האַללײַטגעטענק זײַנע האַטען. »

דער יונגע פֿירסט וואַרד פֿען צײַפֿאָ גראָסאָוטע אונד
זײַטעלליכקײט גאַנלן בעלזײַבערט, אונד בײַטעטע זײַן זײַנע
פֿאַטערזאָנדע דײַ זעבאָהאַטען אײַבר זײַן זײַן גראָסאָ

איטהיגן זעגן אויף. אין דעם טויזענט זינער פריידע ריען
 ער לויט: « דאָס איין יוגער העלד נאָך טפּאַניען געקאָממען
 דער דען גאַטט פּהאַלד זיין, אונד - נישט: אַוואַהל דורך
 דיא געוואַלט זינער וואַפּען, אַלס דורך דען לויבער זינער
 טונגענד אונד דיא גראַסע זינער וואַהלטהומען - זיך אַלעס
 אונטערוואַרע. » דעסוואַגן זעט ער אין, דעם איהם אונטער
 וואַרענען אַנדע טרופּען נאָווערבן, אונד פּיהרטע אַייניגע
 טאָגע נאָהער דעם ציפּיאַ 15,000 אַפּן רייטער לו.

און דיא לייצען זינער ערקענטליכקייט דעסטו דיער
 האַפּטער לו אַפּען, זעט דער פּרינץ אין דער פּאָלגע דיעזע
 טאָנע האַנדלונג אויף אַיינן זילבערן טילד גראַבן, דען ער
 דעם ציפּיאַ פּערעהרטע; אַיין אונטערליצעס טאָלטהערערעס
 אונד גאָררדייערעס געטענק, אַלס אַלע נור אַפּאָליכן טאָלע
 אונד טרוואַפּע.

דיעזע טילד, דען ציפּיאַ איטנאָהס, אַלס ער נאָך ראָם לו
 ריקקעהרטע, פּיעל אַיטן אַיינע טהייל זינעס געפּאָקקעס
 אין דיא רהאַנע, אַלס ער איבר דיען פּלוס זעלטע, אונד
 בליעב דערין ביז אַינס יאָהר 1665 זעגן, וואַ איהן אַייניגע
 פּיטר פּאָנדן. נאָך אויף דען הייטיגן טאָג בעפּינדעט ער
 זיך אונטער דען אַערקוואַדיקייטען דער נאָטליכע אַלע
 זאַמלונג לו פּאַרים.

32.

דעמאָקריט.

מאַן ערלעהלט פּאָן דעמאָקריט, דאָס ער בעטטאָנדיג אַפּען
 דיעזעס איאאערוואַהרענדע אַפּען וואַר אויף אַיינע טייע
 בעטרעטונג דער טוואַהייט אונד אַייטעלוקייט דער אַענטען

געגרינדעט, וועלכע שוויצנד אַרבעטליכע פּאָנע, היער
 אונטער דעם אַרבעט, ענטווערפֿן, ווען דאָך פּאָנעס, נאָך
 זייער איינזאָג, אונז דאָ: אונגעפֿעהר, אַדער אונז דאָ: אונז
 פּאָנעס אונטערפֿען דער ערסטען אונטערפֿען
 אַרבעטליכע. דאָ אַבדעריטען, דאָ אַרבעטליכע אַרבעט
 אַרבעט, אַרבעט ער זייער וועהרליכע. דאָ אַרבעט
 אונטערפֿען בעריהאטען אַרבעטליכע אַרבעט, אונטערפֿען
 אַרבעט, אונטערפֿען אַרבעט, אונטערפֿען אַרבעט
 זייער קור אונטערפֿען. אַרבעטליכע אַרבעט אונטערפֿען
 אונז אַרבעט, אונטערפֿען אַרבעטליכע אַרבעט
 ער זעלטע דעם אַרבעטליכע אַרבעטליכע אַרבעט
 אַרבעט. דעמאָקריט בערעכענעט זייער אונטערפֿען:
 דאָס ער אַרבעט אונטערפֿען אַרבעט, דאָס אַרבעט
 אַרבעט אַרבעטליכע אַרבעט; ער אַרבעט אַרבעט
 דער אַרבעט אונטערפֿען אַרבעט, דאָס אַרבעט
 דאָס אַרבעט אַרבעטליכע אַרבעט. ער אַרבעט אַרבעט
 אַרבעט אַרבעטליכע אַרבעט, אונטערפֿען אַרבעט
 אַרבעט דאָס אַרבעטליכע אַרבעט אַרבעט
 אַרבעט דאָס אַרבעטליכע אַרבעט אַרבעט
 אַרבעט אַרבעטליכע אַרבעט; דאָ אַרבעט ער אַרבעט
 אַרבעט אַרבעטליכע אַרבעט אַרבעט, אַרבעט
 אַרבעט אַרבעטליכע אַרבעט, אונטערפֿען אַרבעט
 אַרבעטליכע אַרבעט, דער אַרבעטליכע אַרבעטליכע אַרבעט
 דערגאָנגען אַרבעטליכע אַרבעטליכע אַרבעט.

33.

דער איבערווינדער.

א ל ז לודוויג דער XIIטע דיא טאזשט פֿון אינגאדעללע
 געוואָנען העטטע, ברעכטע און איהס דען באַר
 טהאַלאַמאָוס לאַלפֿיאַנע, גענערזל דער פֿענעליאָניטען
 זראטע, וועלכער געפֿינגען ווער. ער עאפֿינג איהן
 איט זלזער אַקאָליטען זייטעליג קייט: זלז זבער לאַלפֿיאַנע
 דעסן בעטרענגען דעס קאָניגס ניכט ענטפֿרעך, זענדערן
 זיך בעפֿלויס, זיינן זולנייטיגן טטעלן לז לייגען, זף בע
 גניגטע זיך לודוויג, איהן נאָך דעס קווערטירע, ווע און דיא
 געפֿינגענען פֿערווערטע, לזריק לז זענדען, זינדעס ער
 זעגטע: «ע: זיזט בעסטער, זיך זעס איהן געהען; דער
 לזרן אַפֿטע זיך זיברנעהאטען, זונד דז: ווירדע איר הער
 נאָך זייד טהון. זיך זעבע זי זי זיבערוואַנדען, זון זוס
 זיך זיך זע זבסט זיבערווינדען.»

34.

דער פֿאַר געריכט געפֿאַרדערטע גייסט.

א זי זעגליכער פֿאָרטער, דער פֿון דעס אַזרקטע לז
 סוטהאָס נאָך דער גרעפֿטעט וואַרוויק לזריק
 קעהרטע, ווערד זונטערוועגס עראַזרדעט: זעס פֿעלגענדען
 טעג קעס זיין און לז דער פֿרויז דעס פֿערוואַקטען,
 זונד פֿרעגטע זיז איט זייניגער זעגסטליכקייט: «זב איהר און
 דען טעג לזפֿער ניכט נאָך זויז געקאָזאטען ווערע? »
 «זיין, זעטווערטעטע דיא פֿרויז, זונד זיך זיין דעסוועגן זיין
 זיינער

חיינער טהדטליכען בעזארגניס. « — ייז קאן ניכט
 גרעסער זיין דיז אייניגע זיין, ערווינדערטע דיעז: דען
 הירען ייז חיינאמהל וואו איר זיין פֿיריגער נאכט בעגעג-
 נעט זייט. איך בעפֿעהד איך זיין איינס בעטטע, זיך פֿייל-
 קוממען וועך, זיין ייז איך יעלט זעהען. דא ערטיען איר
 זייער אמן, לייגעט איר אעהרערע דאָלכטיכע, אוןזייט זיין
 קארפער דורכבאָהרט ווערדען; וועט איר זיינע אערגע-
 גרובע, ווערין אמן זיינען לייכנאס געווערען העטטע; אונד
 נאכטע איר זיינען אפֿודער וועלכ דער אונד דער זייט. «
 דיז פֿרויז ערטראק העפֿטיג זיבער דיעזע נאָריכט,
 אונד זיין קורלעט פֿערברייטעט זיך דער טרעקען דורך
 דאז גענלע דאָרן: אמן זיכטע זיין דער פֿאנגעלייגטען אערג-
 געאָרובע נאָך, אונד פֿעהד דאָרין ווערקליך דען לייכנאס, דער
 זעהר דורכטאָלען ווער. זיך זיין בעאפֿהטיגעט אמן זיך
 דעט דורך דען פֿאנגעבליכען גייסט פֿאנגעלייגטען אונד
 טלעפֿפעט זייען פֿיר דען אָרד ראַימונד, פֿברהוויפט דעס
 געריכטס לו וואַרוויק; אמן העטטע זייען פֿעהע לווייפֿעל
 איסעהנעלט אונד איינגעקערקערט, ווען זיך ניכט אָרד
 ראַימונד, — דער זויפֿגעקלערטער זיין דיז איבריגן ריכטער
 ווער, — דיעז געווענליכע העטיגקייט ווערעלט העטטע,
 « איינע הערן, זינגט ער, עז טיינט איר דאָס אמן ניכט
 זיך פֿירחייניג זיין דאָס לייגניס זיינעס פֿירגעבליכען גייסטעס
 ענטטייען איסטע. איך אום זייענען געטטעהען, דאָס איר
 זיילע דערגלייכען ערטיינונגסגעטיכטען זעהר פֿערדעפֿטיג
 פֿירקוממען; איבריגעס האבן ווער קיין געזעטל, וועלכס אונס
 בערעכטיגט, זיינן אענטן זיין דיז בלומע פֿאנגעט איינעס
 גייסטעס, געפֿעהנליך זיינלזייען. דאָך, דעס זיין זיין
 זייען וועלע ווען דיעז גייסט דעס אַנקלעך דען זורהעבר
 דעס פֿערברעכענעס פֿאנגעלייגט האט, זיך ווער ער קיין בע-

דענקן טראַגן, אונז עבנפֿאַלום דעפֿען לוז אונטריריכטן. אַ
 «אויסרופֿער, פֿוהר אָרד ריימונד פֿאַרט, חיס נאָמען דער גע־
 רעכטיגקייט פֿאַרדרע דען גייסט אויף, פֿאַר אונס לוז ערטיינן.»
 נאָכדעם דער אויסרופֿער דען גייסט דרייז אָהל אויפֿגעפֿאַר
 דערט האַטטע, אונד דערזעלבע ניכט ערטיענן וואָר, יאָ
 פֿערזעלטע דער אָרד: «איינע העררען! נאָך דער אויסזאָגע
 אזאָר לייגן, דיא וויר פֿעהרפֿאַרט האַבן, אייט דער אַנגעקלאַגטע
 איין און פֿען אונבעשולטען זייטן אונד אונטערזעהפֿער
 לעבנספֿאַרט, פֿען דעם ניא דער אינדעסטע לויסט איט דעם
 עראַרדעטן בעקאָנט וואָרדן אייט; איך ערקלאַרע איהן דאָ
 הער פֿיר אונטוואָדיג, אונד פֿעראַנגע זיינע ענטזעסונג; אַבר
 און בעאפֿעטיגע זיך דעם אַנקלאַגערס; נאָך אזאָן דען אַזאָ
 טטאָנדיכען נאָכריכטן, דיא ער אונז פֿען דער אַפֿרדטהיט
 געגעבן, האַבע איך איינ זעהר טאָרן אַרגוואַהן אויף איהן,
 דאָס ער דער טוואָדיגע זייט. אַ דער אַנקלאַגער ווירד ערגריפֿען,
 אַפֿטערס פֿעהרפֿאַרט, זיינע אַנטוואָרטן ווירדפֿערעכען זיך, אונד
 ער געטטעהט ענדליך, דאָס ער דער אַורעהבער דעם פֿעראַ
 ברעכענס זייט.

35.

דער אונאייגענניטציגע העלד.

דער ריטער באַיאָרד האַטטע דורך זיינע טפֿיחנען ערפֿעהרן,
 דאָס דער בערוהאטע פֿעלדעהרר גאַנזאַלף פֿען קאַר
 דאָפֿאַ, וועלכער דיא טפֿיניער חין דעם קאָניגרייך נעאַפֿעל אַז
 פֿיהרטע, איינע זעהר אַניעהנליכע געלד:אזאָע פֿיר דען זאָר
 זיינר טרופֿפען ערהאַלטן זאָלע. דאָ דייעזר טאַטן נור אויף
 לויטן וועגען אָן דען פֿאַרט זיינר בעשטיאָונג געלחנגן קאָני

טע; זיך סטעלנדיג זיך דער ריטטער איט לונדנליך און חוין
 איינע דערזעלבע זיך דען הינטערהאלט, אונד בעהדערטע
 זיינן פריינד מאַרדעע איט פֿינף אונד לונדנליך און חוין דען חדרון.
 דער לונדנליך פֿיהרטע דיו ספּאַניער דעס באַיאַרד לונד; ער
 דרונג איט בלוקסעס זאָבעל זיך זיך חוין, אונד זעטנדיג זיך
 זיך חוין טרעקקען, — דאָס זיך אָהנע דרוין פֿאַט לונד האָבן,
 ווער זיך פֿאָררען — דיו פֿאַט כּהאָען, אונד אַהרען
 שפּאַן זאָט דען שפּאַניער און טאָטע זעסען.

און ברעכטע דיו געלדיקסטען זיך איינע בעהדערטע
 שפּאַט, אונד פֿאַנד דרוין פֿינפֿלעהן טויזענד דוקאטען, דיו
 באַיאַרד חוין איינעס גרעסען טיטע אַויסזאָהלען זעס.
 וועהרענד דיעס געטאָה, ערטיען מאַרדעע, ערבליקטע
 איט גיעריגעס אַויגע דיעזע אָלדהויזען, אונד פֿערלפּאָטע
 איט העפּטיקייט דיו העלפּטע דעפֿען, ווילן ער פֿאַטהיילן זיך
 דער אונטערנעהאונג געהעבט העטע. — גוט, פֿערזעטנדיג
 דער ריטטער, וועלען מאַרדעעס טאָן טאָעלנדיג: אָבער
 לונד פֿאַנגע דערזעלבע האָבען זיך ניכטס בייאָגעטראַנג, אונד
 זיך אַיבירגענס איינען בעפֿעהלען אונטערזענדעס; אַהר
 פֿאַטהיילן האָנגט פֿאַז פֿאַן איינעס ווילען זיך. « מאַרדעע
 ערהילטע זיך, פֿערגאַס ווען ער זיינעס אָבערן אונד וועהר
 טהאַט טונדיג ווער. אונד גיענג, און בייך אָבערזענדען
 קאָנגע גען באַיאַרד לונד פֿיהרן. יעדראַן וואַנדערטע זיך,
 דאָס חוין פֿריינד דעס ריטטערס דעזעלבען וועגן אונגעזעע
 טיגקייט אונד געלדיקערדע אַנקלען קאָנגע, אַהר, דער זאָגער
 בייך זיינן פֿיינדן וועגן זיך גערעכטיקייטסזעבע אונד גרעסע
 אַוטה בעריהאט ווער.

דיו זעע ווערד נאָך דען קריגסגעזעלן אונטערזעט, אונד
 מאַרדעע איט זיך קאָנגע אָבערווין. ער האַטע זיך זעלבעס
 טאָן פֿערהער דאָ ווערזיין געשפּאַרען. דער טריטע, זאָנגע

ער לוס ריטטר, דען ח'ך געגן זיא געטהאן, איזט איר עאפנינד
 זיך, ח'וס דער פערלונט דער געלונאט, דיא ח'ך לז
 ערהחטן האפעטע. וויא קאנגטע ח'ך זיהענען זיהערן רייכטהוסן
 איסגאנן; ווייס ח'ך דען ניכט, דחט זיא ח'יהן נור פיר זיהערע
 פריינדע אונד פיר איך בעינודערס בעזיטלן? דער ריטטר
 אואפראטע זיהן אפעלנד, אונד זיעט נאך זיינאמהל דיא
 דוקחטען פער זיהען לז טויח זעגן. טארדיע קאנגטע נייער
 דיגט זיין אפעקט ניכט בעלזויגן: «הע, וועלך זיין טאג
 פחג! ריען ער אזיס: דאך, ער געהארט ניכט איר! ווען ח'ך
 דאך נור דיא האפעטע דחפען האטטע, זע ווארע זיין גאלעט
 גליק זויך לייטלעכט געאחט! «בעהיטע דער היזאל, פער»
 זעלטע באצארד, דחט ח'ך אונד זייער זעלען קויינגקייט זיילן
 זייען זע רעכטעפען אונד פערדרוס אפען זעלעט! זעהאן
 זיא דיא האפעטע דער זואטע; ח'ך געבע זיהען איט פער
 גניגען פרייזלייך, ווען זיא ניט איט געוועלט פערן איר ער
 העלעטען האטטען. « דער ריטטר זיעט דארויך דיא בע
 זעלטונג פערזאמעלן, אונד פערטהיילטע דיא פנדערע
 האפעטע אונטער זיא.

דער טפחניטע טעלנאייטטר, זיין דעסען געגענווערט
 זעלעט דיעזעס פערגעגאנגן ווער, בעוואונדערטע דיא גרעסע
 אונזיגעניטליגקייט דעס ריטטערס, בעפירכטעטע זעבער,
 דחט דער זיעג, וועלכר נון זעלעט וועגעגעבן, זיך זון זיהען
 ער העלן, אונד זיין עטוועס טפחרקעט זעזעגלד פיר זיעט
 פערזען פערדערן ווירדע. באצארד אערקטע דיא אורזעכע
 זייער זעגטליגקייט, אונד ענדיקטע דיא זעלעט דורך פער
 גענדע ווערטע: «זען זעלדחט ווער ח'ך געלונאטען, זיא
 געפחגען לז זעהען. ח'ך קען זיהענען ניכט בערגן, דחט
 ח'ך דעריבער זעהר פערעה בין, ווייל דער גליקזליכע ערפעלג
 זייער אונטערנעהזונג איך זיין דען טאגד געזעלט העט,

איינן קריעגס-קאמאנדאן עטוואס גוטעס לו ערווייזען, אונד
 ווייל דאס, וואס זיך איהנען וועגגעקוממען, איהרעס העררן
 געהערט, וועלכער זיין פיינד דעם אייניגען איזט. וואס
 איהנען זוכער פערזאנליך לוגעהערט, איבערלעסטע זיך
 איהנען איט פערגינגען. זיך זינד פרייז אונד קאננען, זיב
 רייזען וואס עז איהנען געפאלן איזט. * ער גאב איהם לוי
 גלייך איינען טראמפעטער איט, דער איהן ביז אן דיז
 טפאזיטען פארשטעלען בעגלייטעטע.

36.

פאבריציום *

וואהרענד דעם קריעגע דער זאך געגן פיררהום, קאמיג
 פון עפירום, ערטיען טיין אונבעקאנטער זיין דעם
 זאך דעם קאנוואס פאבריציום, אונד איברגאב איהם איינען
 ברייך פון דעם זולטע דעם פיינדליכן קאמיגס, דער זיך ערבזט,
 דענעלובן לו פערגיפטן, ווען איהם דיז זאך איינע בעלזאנונג
 פערטפערען, דיז דער גרעסטען דינסטע אנגעמען ווארע,
 וועלכן ער איהן דארוך לייסטעטע, דאס ער איינס זיך טוועהרן
 קריעגע, זעהנע דיז אינדעסטע געפעהר פיר זיך, זיין ענדע
 אהלטע.

פאבריציום, דער איינן איזאזר גלייכן גראד פון רעכטשפאלע
 הייט אונד גערעכטיגקייטסלובע איטען זיט קריעגע ביבעהילט,
 זיין וועלכס זיך פילע זאנדע זיך ערלויבן, דינע טוגענדן בייז זייטע
 לו זעלנן, וואסע זעהר וואהל, דאס זאך געגן דיז פיינדע
 געוויסע אונטערלעטליכע רעכטע לו בעקאממען בלייבן. זיין
 געפיהל אפמארטע זיך דאהער געגן איינן זאלן פארטאן.
 נאכדעם ער זיך דאריבר איט זיינס אאטסברודר אמיל בע
 רדעט האטטע, טריב ער אונטערלויגליך אן פיררהום, דאזיז

ער זיך געגן זיינע זון שווערלע פֿעררזעהערייז און זיכערהייט
זעטן אפֿטע. זיין בריעף ווער פֿולגנדראמסן אבגעפֿאסט .

» דיזש קאָנזולן קאָזיס פֿאַבריציום אונד קוויינזום אָמיריום
זעטביטן דעס קאָניגע פֿיררהום זייהרן גרוס .

» עס טיינט, דאס דאז דורך וועניג און דיינע פֿריינדע אונד
פֿיינדע פֿערטעהסט ; אונד דאז זעלבסט ווירסט דויעס זיינע

געטטעהן, ווען דאז בייזלייגנדין בריעף, דען און אונס געטריע
בען, געזען העסט : דען דאז ווירסט דורך דאדורך זיברלייגן,

דאס דאז איז אפֿגעקערן קריעג פֿיהרעסט, דיזש און עהרע אונד
רעכטטע פֿעהייט האלטן, אונד דאס דאז טרייליזן אונד בןזע

וויכטערן דיין גאנצעס לוטרויען טענקעסט .
» עס זייט ניכט זפֿיעל דיינט = אלס אונדטוועגן, דאס וויר

דיר היפֿען נפֿעריכט געבן, דאזאז דיין לופֿולייגער טעד ניכט
עטווע געזעגנהייט געבן אפֿגע, אונד לופֿולייגערן—אונד דאזאז

און זיך ניכט פֿערטעזעלע, וויר העסטן אזוי פֿערלזווייפֿלונג
אונדערע לופֿולכט לור פֿעררזעהערייז נעהאן איסטן, ווייל וויר

קיינע העפֿענונג אעהר געהאבט. דורך אונדערע בלעסע טען
פֿערקייט דען קריעג גליקליך לופֿעדיגן .

אלס פֿיררהום דיין בריעף געזען העסטע, ריעף ער פֿעלזר
פֿערוואונדערונג אזוי : » היערען ערקענגע זיך דען פֿאַבריציום !

עס ווערע זייכער, דיזש זענע אזוי זייהרער געווענהליכן היז
אעלסבנהן הערויסלוטרייבן, אלס דיין רעזאר פֿען דעס פֿענדע

דער רעכטטע פֿעהייט אונד גערעכטיגקייט אבזוברינגן .
פֿיררהום זיס הירוף דאז זיין דעס בריעפע ענטדעקטע פֿער

ברעפֿן גענויז אונטראזען ; אונד דאז דער זרלנט ווירקליך דעס-
זעלבן זיברווייזן ווארדע ; זי זיעס ער זייהן און זיינע טאעזלע

זיכע זרט היכריכטן .
זוי זידען דעס פֿאַבריציום אונד דען רעזעקן זיברהויפט
זיכע ערקענגטליכקייט לופֿעזווייזן, טיקטע ער זייהן אלע זייהרע

קריעגסגעשעחנגן פֿהנע זענענענע לוריק; אזויין דיז רפֿאער
 וועלן פֿון זיינע פֿינדע ווער זיינע גמדה נאך זיינע
 בעפֿהנג דער זונעהאן, דאס זיז זיך ניכט גען זיהן
 דיז טווערנעסטע אזנהאט ערזויבט העסטן; זיז טאגן דזהער
 דיז קריעגסגעשעחנגן לומר ניכט אזיט, אבער זיז טיקטן זיהן
 זיינע עבען זיך גרעסע אנזעהן טארענטינר חונד סוזאניטר
 דזגען לוריק.

דער טריומפֿ דער דאנקבארקייט.

לודוויג דער IIIטע, וועלכער טון זיינאזן דיז טטרט אלגיער
 החטטע בעטיעסן לחסון, טרוג דעס אפעקיס דוקעז
 חוין, לור טטרטע פֿיר זיהרע טרייזיגקייט חונד זיהרען
 זיבראוטה; זיז לוס אנדראמלע לז בקאברדירן. דיז פֿער
 לזוייזנג, זין וועלכע דיעזע זעערייבר געריעטהן, אזי עס זיהן
 חונאמליך פֿיעל, פֿון זיהרער קיסטע דיז פֿלחטטע לז ענט
 פֿערנן, וועלכע זיז לז גרונדע ריכטעטע, טריעב זיז חן, פֿער
 דיז אינדונג זיהרער קמחן פֿרמלנזיטע טקלחען לז בינדען,
 דערן גליעדאחסן ביס חוין דיז טיעפע דיעזר נאזיזן געטלי
 דערט ווארדן.

זיין פֿאגעריטר הויפטאחן, דער חוין זיין טטרייעריען פֿון
 דען פֿרמלנזיזן געשחנגן, חונד דיז גמלע לייט, וועהרענד וועלכער
 ער זיהר געפֿונגער געוועזן; זעהר גוט געהאלטן ווערדן ווער,
 ערקאנטע זיינעט חונטר דען, וועלכע דיעזס ענטעטלזיכע
 טיקיזן טרעפֿן זעלעטע, זיין זעפֿיליער איט נחמן שוואזעל
 דער זיהס דמאמלס דיז פֿערליגזיסטע זעטונג ערליגט הזטע.
 זעגליך ביטעט, דרינגט חונד פֿלעהט ער חוס דיז ערהזלזונג

די צעטס גרופטאייטהיגן אאכנעט . אזעט צייט אזאזאקנסט . אזו ער
 מן זעהט, דאס און דיו קחאקע זאברעגן וויל, מן וויל צע
 שוואצעל געבונדן; ווער זי פילט ער צוויי זיהן הער, הקולט זיהן
 פעסט זואראט, ווער זיאט, אינדעס ער זיך געגן דיו קא-
 נאניער ווענדט : «ברענגע זי! וויל זיך זייגן וועהלטאקטער
 ניכט רעטן קאן, זי וויל זיך דאך וועניגסטענס דען טרעסט
 החבן, איט זיהט לז טטערבן.» דער דייא, אונטער דעססען
 צוויגן דיצע זענע פארגיעגן, ווערד ביז אזו זיינר אונטער
 זיכטייט זי : זעהר דאדורך געריהרט, דאס ער דאזעניגע איט
 דער גרופסטן ווילפארהיגקייט לוגעטטאנד, וועט ער פארהער
 איט זי פיער גרויזאקייט פערזויגרט האטטע .

38.

דער טרוםפאך דער פריינדשאפט.

דע מעטרום פאן סונין, וועלכער פאן קינדהייט מן איט
 אנטפיל ערלעגן ווערדן, ווער איט ציהט נאך
 עניפאן גערייט, און דאזעלבסט דאז ווייזיהייט = זיסטען דער
 זיניקר קען לז זענן; אינדעס אנטפיל דיו ארענייקונדע
 דאזעלבסט ערלעגן וועלעט. נאך ציהרר אקונפלט, רייזטע
 דעמעטרום אזויין איט אונדע הערום, און דיו דארטיגען
 אלטרהיאר לז בעזאן, אונד זיעט זייגן פריינד לז הויזע, ווייל
 ער דיו גרופטע היטלע אונד אונדערע רייזעבעטווערליכקייטן
 ניכט ערטראגן קאננטע .

טאן זעט אונטער ווער דעמעטרום צוויי דעם ניל אזא
 הערגעפעהרן; אזט דעם אנטפיל צוין אונטעלז לז זיעט, דער
 ציהט דיו אבוועגהייט זיינעס פריינדעס אייטערסט אונטעג-
 נעהט אונטעט. זיינר זיינר טקאלפאן ווער נאליך איט אזייגן

שזרקען אין זיין קואפּלֶט געטרעטען זאן דען טעאפּל דעם
 אַנזובים לֹ בעטטֶהֶלן, אונד האטטע אײט זײהן ווירקליך דאס
 בילדניס דיעזעס גאַטטעס אײט נאָך פֿיעלן אונדערן זאַפּן דארויס
 וועגגעטלעפּט, וועלכע זײ זיך דאן אין אַנטיפֿילם וועהנג
 אונטער זיין בעטט פֿערטעקקטן. אײניגע דיעזר קירכֶנרייכר
 זאזררן באַד דארויף אַנגעהאָלטן, אַלס זײ זײן טהײל זײהרעס
 דיעבטטאָלס פֿערקויפֿן וואָלטן, אונד פֿעררײטען זײ זיך דער
 פֿאַלטר דײז זײברײגן; זײ דאס און אײז אַנטיפֿילם טקלֶפּן,
 אונד באַד דארויף זײגער, זײן העררן, דער זיך עבן זײן דען
 זעפֿענטליכֶן טולן בעפֿחל, זײל און דײז געטטֶהֶלן
 זײען אין זײנס הײזע געפֿונדן האטטע. דײז אבטיילֶנדיקייט
 דעס פֿערברעפֿענס, דעסן און זײהן בעטלֶנדיקטע, ווער זײ
 גרָטס, דאס זעאמנד עס וועגטע זיך זײר זאָלנעדיגן; זײן
 נאָמע זײגער ערפֿילטע טון יעדן אײט דען אבטייט, דען
 דער קירכֶנרייב אײנפֿאַלעטע:

וועהרענד דעסן ער זײ אין געפֿעקניסמע, אַלס זײן אראַזער,
 פֿון דער גאַלן וועלט פֿערלחטסער אענט טאחטעטע, טטֶהֶלן
 זײהן זײנע בײדן אונדערן טקלֶפּן אַלעס, וואס זײהן זײברײג
 געבליעבן ווער, אונד דער קערקעראײסטר קוועלעטֶהֶלן זײ זיך
 אַלע גור אַפּגליכע וײנע, וײל ער זיך דורך זײנע קערטע בײז
 דעסן בעלידיקטן גאַטטע לֹ אפּפֿעהלן גלױבטע; ער וועללעט
 דעסֶהֶלוב דען געפֿאָנגען ניכט אײנזעהל אנהערן, ווען ער עס
 פֿערזאָכטע; זיך געגן זײהן לֹ רעכטֶפֿערטיגן.

פֿערדרוס אונד עזענד אונטרגרובן באַד אַנטיפֿילם געֶ
 זונדֶהײט. ער זײ אַפּ זײ זיך דער ערדע. זײנע זײנע פֿיסע לֹס
 טלֶפּען אײטטערעקן לֹ קענן וײל און זײ דעס נאָכטס
 אן זײן קלֶפּן אַפּגעטעלעט. דען טאָז זײבר היעלט לֹווער
 זײנע קעטטע גור אײנע האַנד אַס האַזע פֿעסט; אַלזײן
 דא ער אײט נאָך אעהרערן אונדערן אײסטעהֶנדיגערן פֿערזאָכטע

וואר, זיך הינדערטע איהן דאז גערעכטס איהרער פֿעסעלן,
זיך ווארן ביז טעג אום ביז כחט, לו טאָפֿן. — זיך גע-
פֿאָנגט וואר זיך אונרײנעס, טטיקענדעס זאָך, ווארן ער
קויט זעהאפן קאָנטע.

אין דיעזע טרעקליכן אונטערע, אין וועלכע זיך דער
טערקסטע און ענדליך אונטערלעגן ווארע, זעהרטע זיך די-
זער יאָגע, זעהרטערלעגענע אענט אואאר אעהר זאָ, אונד
וואללטע שחן ניכטס אעהר לו זיך זעהאפן, זאָ דעמע-
זרײס, דער ביזער פֿאן דיעזע גאנלן פֿערפֿאלטע ניכטס
געוואוסט האטטע, פֿאן זיך רײנע לוריקקעס, אונד זיך
בזאָד ער געהאָרן אונטערריכטעט וואר, אײט פֿערדעפֿעלטע
טריטן נאָך דעם געפֿאָנגניסע אײלטע. היר הפֿטע ער דען
טאָרן, זיך דען זינגאָ פֿערוויגערט לו זעהן, זאָ ער
טאָן טפֿאָט וואר, זיך דאָס דער קערקעראײטער זינע וואָצע
בערײטס אײסגעטעלט אונד זיך לוריקגעלעגן האטטע. ער
אוסטע זאָך דען פֿאָגענדן טאָג ערוואַרטן, וואָ ער פֿעלע איהע
האטטע, זינס געפֿאָנגניס געלחטסן לו ווערדן, נאָך אעהר
זאָבער, זיין פֿרינד לו ערקעגן, דעסן זיגע דורך גרעסן
קואאר אונד קרעקעהײט גאנלן ענטטעלט וואַרן. זאָגע זאָצע
ער איהן פֿערגעבענס, וואָ אפֿן אײנען אענטן זיך דעם
טאָפֿטעלד אונטער דען זייען אײפֿאָט; ער האַטטע איהן
גאָר ניכט געזאָדען, ווען ער איהן ניכט ביז זייען נאָאן
גערופֿן האַטטע. ערסט יעלט, זאָ זאָפֿיל זאָטוואַרטעטע
ערקאָנטע ער איהן און דער טטיאָע, פֿאָגן זיך איהן לו
טאָב איהן דיז הוצרע פֿאָן דער טטירנע, אונד ביז דעם
ערסטן זאָבליקע פֿעלן ביידע זיך זעהאפֿט.

דעמעטריוס, וועלכער זאָן ערסטען ווידער לו זיך קאָסן,
זאָן זייען פֿרינדע זינע גײסטעסקרעפֿטע ווידר זאָאעלן

אונד גַּחב איהס, טטחטט דער לואפן, וואַאיט אַנטפֿיל
 בעדעקט וואָר, דיח הַחֹלְפֿטע זיינעס אַנטטעלס.
 נון יפֿן ער אַוויץ איטטעל דען געפֿחֿנגען זױ אונטערטילנען;
 אונד דױ ער וועדער געלד נאָך קרעדיט הַחֹלְפֿטע; זױ ענט-
 טלחֿס ער זיך, אַחֿסטרחֿגער זױ ווערדען, אונד פֿיר געוואָהנט
 זיכען טחֿגלחֿהן וואָרען נאָך דעס הַחֹלְפֿען זױ טרעגן. זױ
 חֿרבייטעט ער דען גאַנצען אַחֿרגען, אונד ברֿחֿטע נחֿ-
 איטחֿגס דען פֿערדיענסט זיינעס פֿריינדע; דױפֿחֿן גחֿבען
 זיח אַיינען טהייל דעס קערקעראייטער, אונד איהן בייח גוט
 לזינע זױ ערהאַלטן, דער אַנדערע דינעטע זױ איהרס אונטער-
 הַחֹלְפֿטע. בייח אַנברעכענדר נחֿט אַוטטען זיח זיך טרענען
 דען עז וואָר דעס דעמעטריום ניכט פֿערגאַנגט, זיח גע-
 פֿחֿנגיס זױ טחֿפֿען; ער אַחֿטע זיך דױהער פֿאָר דער
 טהירע דעס זעלבן זיין בעטט פֿחֿן רייזערן אונד בלֿאָטטערן.
 זױ זעבטען זיח אַייניגע זייט איט אַיינאָדער, ביז אַיינער
 דער געפֿחֿנגען טחֿר, ווייל ער, וויז אַחֿן גלויבטע,
 גיבט גענאָממען האַטטע; וואָרויך בעפֿעהל געגעבן וואָרדע,
 ניטאָנד אַהער זינס געפֿחֿנגיס זױ אַסען. דעמעטריום
 דער זיך ניכט ענטטליסען קחֿנגטע, זיינען פֿריינד אַווי דען
 אַיגען זױ פֿערליערען, אונד דאָך קיין איטטעל זױה, בייח
 איהס זױ בלייבן, גחֿב זיך זעלבסט פֿיר זיין איטטלדיגען און,
 אונד וואָרדע נון און דענועלבן געפֿעסעלט. זױגער דיזע
 טרויריגען אונטער פֿאָס קערקעראייטער זױ ערהאַלטן, קחֿסטעטע
 איהן גרֿחֿסע איהע. אַינדעסן ערזייכטערטן זיך דיח בייזן
 פֿריינדע איהר עלענד דורך פֿריינדטאַפֿטליכע געטפֿרֿחֿע, אונד
 יעדער וואָר אַהער פֿיר דיח געזונדהייט דעס אַנדערן אַלס פֿיר דיח
 זייניגע בעזחֿרגט; דעמעטריום פֿאַרניגליך, וועלכער קרֿחֿק
 וואָרדן וואָר, וואָנדעטע אַללעס און, אַנטפֿיל זױ טרֿחֿטן.
 זיין דינען לױטטאָנדע וואָר וועדער אַייניגע זייט פֿערטריכֿן

39.

פיליפ'ס רעכטעס אויגע.

בייא דער בעלזשערונג פֿון מעטהאָנע פֿערזר פֿיליפּפּ,
 קהניג פֿון מאַצעדאָניען, דאָז איינע אויגע דורך זיין
 פֿיילטום. דיאָזאָסטאָנדע, וועלכע די עין לזען בלויזטעטן,
 ווערען פֿיר זיהן ווייט עאפּפּינדליכער, אלס דיאָז וואָנדע זעלבסט.
 זיין געוויסטער אַסטער אויס אַמפּפּיפּאָליס, דער זיין זיך
 געזיכטער שיטלע ווער, דאָס ער דיאָ פֿעקעלן זיין פֿלוגע
 טאָדטעטע, בלויז זיהן זיינע די ענטטע זון. « וואָן זיך איט
 דען טוועלכען קריעג פֿיהרן ווערדע, זינט ווערטעטע זיהן
 פֿיליפּפּ, וויל זיך דיק זיין די ענטטע נעהאטן. » די ער אענט
 וועלכן דיאָ זינט ווערט אויפגעבראָכט די ענטטע, בעגרייב זיך זיין
 דיאָ טאָדט, אונד טאָס זיינען פֿיילן זיין זיהן זיך, איט דער
 אויפֿטרייט: « זיין פֿיליפּפּ'ס רעכטעס אויגע. » דער קהניג
 זינדטע זיהן דענזעלכען לוריק, איט דעס לזעלכע: « וואָן
 זיך דיאָ טאָדט זיינעהאט, זיין אַסטעט געהאנגן ווערן; »
 אונד ער ווער דער און דעלן, זיהן ווערט לזעלכען. פֿון
 די ער זייט זון רעדעטע ער ני עאָלס אעהר פֿון דעס אויגע,
 אונד קאָנטע דאָ: ווערט זיקלאָפע ניכט זינט פֿרעכען הערען.

40.

דער גראָסע רעאָטיג.

זיין בויער אויס ברהגונד, בייאָ וועלכעס לודוויג דער
 XI טע, זיין ער נאָך דאָפֿין ווער, ביזוויילען געגעסטען
 די ענטטע, ערטיען פֿער זיהן, זיין ער דען טהראָן בעטטיגן

האטטע, אונד פֿערעהרטע זיהסן איינן רעטטיג פֿון זויסרע
 זרדענטליכער דיקקע, אלס וואלנטע ער זיהט דורך דיז זעלנע
 הייט דיעזער פֿעלחנלע איינע זרט פֿון הוודיגונג זייטטען.
 לודוויג עאפֿיענג זיהן איט פֿיעלר גיטע, אונד זיעס זיהסן
 זאגער דען רעטטיג זעהר רייכליך בעלזעהן. דער עדלזאן דעס
 דערפֿעס, וועלכע דער בויער זיין גוטעס גליק ערלזעהלעט,
 בילדעטע זיך זיין, דאס דאז זייניגע געאזכט ווערע, ווען ער
 לודוויגען עטוואס אנבאטע, דאז איינעס פֿירסטן ווירדיגער
 ווערע. ער גיענג אלזף נאך העפֿע, אונד זיבררייכטע זיהסן
 זיינעס זינר טאנסטן פֿעערדע. לודוויג דער XI טע עאפֿיענג
 זיין געטענק איט עבן דען זייכען פֿון גנזדע, וועאזט ער
 דען רעטטיג אנגענאמאן האטטע; אונד נאכדעס ער זעלבסט
 דאז פֿעערד איט זאלן זאכטפֿריכען ערהעבן האטטע. בעלזעהן
 ער, זיין גרעסן רעטטיג הערבייז לז העלן. זעהען זיז
 טפֿראך ער, היער זייט זיין רעטטיג, דער, וויז זיהר פֿעערד,
 אונטר דיז זעלטענסטן זינר זרט געהערט. זיך טענקע
 זיהסן דענזעלכן; אונד היעזט גרעסן דאנק.

41.

דער קאניג דעה אטהעניענדער.

דיא העראקלידען ווערן זיין אטיקא איינגעפֿאלן; אונד דאס
 זרעקל האטטע זיז, אונטר דער בעדיגונג, דאס זיז
 דעס קאניגס דער זטהעניענער טאן זאלן, איינעס גליקליכן
 פֿערטאגונגס זיהרען, אונטערנעהאונג פֿערייכערט. קאדרום
 קאניג פֿון אטהען, דער פֿון דיעזר אנטווערט אונטערייכטט
 ווער, פֿערקליידעטע זיך אלס בויער, אונד זעלע טטרייט איט
 זייניגן אונטר דען פֿינדן, וועלכע זיהן ערטלונגן דיז זטהענע

יענור טיקטן זיגלייך זיינן הערפֿוֹר, חוּס דען קאָרפּר זייהרעס
קאָניגס אבולפֿערדערן . דיעזע נאָכריכט פֿערזעטלטע דיח
הערפֿקלידן חין זיינע זי גרפֿסע בעטטירלונג, דאָס זיח אַזובאָרד
זייהרע העער ענטזיעטען, אונד נאָך הויזע קעהרטע .

42.

ד י א ש אַ נ ס ט ע אַ מ ט ס פֿ ע ר ר י כ ט ו נ ג
ד ע ר פ ר י ע ס ט ע ר .

אַלז דיח זיטהעניענדרען אַלצייביאָדעס לוס טפֿודע פֿערדזאָואַט
האטטן; וואָרדן זייגע זיזאטליכען גיטר זיינגעלנאָגן, אונד
זאָלען פריעסטערן אונד פריעסטערין וואָרדן זויפֿערלעגט
זייהן לז פֿלונגן . אונד דיעזן זעלטערן בעפֿאָנד זיך זיינע, איט
נאָמן זיהעאַנאָ, וועלכע אַזויין דען אַוטה האטטע, זיך דיעזס
בעפֿעהלע לז ווידרזעטלן, זיכדעסן זיח זאָגטע: «זיח זייח זיינע
פריעסטערין לוס זעגן, אונד ניכט לוס פֿלונגן .»

43.

ד אַ ס פ אַ ר אַ ד י ע ס .

דאָס טפֿחניטע פֿאָלק נאָהס בייח זיינער זיברפֿעהרט נאָך
וועסטזיכדיען זיינע פֿינטטערע אונד אונבאָרהערלניגע
געזיטהאָרט אַזן . דיעזע ווילדזייט זיעס זיך חין קובאָ נאָך
אעהר זאָל זינדערסוּף בעאערקען . האַמזוייאַ, דעריעניגע
פֿאָן דען זיכזאָלנערן וועלכר דיח פֿרייהייט זיינעס פֿאָטער
זינדענסן זיח טהאָטזאָטען פֿערטהיידיקט האַטטע, וואָרד
זיכערזאָונדען, געפֿאָנגען, אונד פֿערזוּרטהיילט, זעבענדיג
פֿערברחנד לז ווערען . דאָ דיעזר אונגאָקליכע פֿרינל זאָן

דען פֿעֿהז געבונדן ווער, און וועלכעס ער זיין זעבען פֿערע
 זיערען זעלע; עראפֿהנטע זיהן זיין היידענבעקעהרער
 זיין קריסט לז ווערדען, איט דער פֿעריזערונג, דאס זיינע
 רעליגיזעסאנדערונג זיהט דאס פֿערזדיעס לזאזעגע ברינגן
 ווירדע. « גיבט עז, פֿרעגט דער קהליק דערזיין, זיין דעס
 פֿערזדיעזע, וועלען דאז איר זיין זע טענעס געאזדע
 אפֿעסט, אזיך טפֿעניער? » « זעלעדינגס, זעטווערטעטע
 דער זרדענטאזן, זעבער קיינע זערערע, זעלז געזע. »
 « דער בעסטע טויגט ניכטע, ערוועדערטע האמוזיא, זיך
 קען זיך ניכט ענטזיעטען, זען זיינען זעט לז געהען, ווע
 זיך לז בעפֿירטען העטע, אזיך נור זיינען זיינען פֿען
 זיהען זעלעטעפֿען. טפֿערעע איר זעלע ניכטע זעהר פֿען
 זיכר רעליגיזן, זונד זעס זיך טפֿערען. »

44.

דער מענשענפֿייד.

זי מאַן, דער זענענעפֿייד געזענעט, העטע זיינע רזיהע
 זונד ווירדע געזעהטערט, זונד פֿענה דאז זענעליכע
 געזעלעשעט; דעסזען זענענעטע זעטע ער דען זעזענע
 דעס אלזיביזדעם, וועלכער, - זעטען ער זעך זעזע, זעזע
 פֿערטאזט זונד טרעלזיג ווער, - זיז יעדער געזענעזיט
 איט זעבקהזענע פֿען זיהען זיבערהייטע וואורדע.
 אפעמאזעס ווער זיכר זיעזען פֿערלזג זעהר נרטיזעט,
 זונד פֿרעגטע זיהן זיינע זעזע; זיזע זעזע זעזע;
 זעטעטעטע, דאס ער דעסזענען דיעזן זעזע זעזע זעזע
 זיעבע, וויל ער פֿערוזעזעהע, דאס ער זיינעזעהל דען
 זעהעזעזען פֿיעל זיבעלס לזעזען ווירדע.

דיער אפעמאנטום ווער דער איינליגע, דען ער לואוויילן
 בעזוכטע, ווילן דיז לויגע דעסעלובן איט דער זייניגן פֿעיל
 זעהנליכעס העטטע, אונד ווילן ער אונגעפֿהר זיין עבען
 דענועלבען פֿוס לעבטע. פֿלז זיח איינפֿולן ביידע און זיינס
 פֿעסטעגע, דען און קאָאָם נחנטע, בייזאָזאמען און זיינס
 טיטע זאָסען, זאָגע אפעמאנטום: « וועלך זיין טענעס
 פֿעסט, דאָז וויר דאָ פֿייערן, טימאָן! » « זי יא, פֿערוועלטטע
 דייער, ווען דאָז ניכט דאָבייח ווערעסט. »

אונגעזעכטע דייעעס אבטייליכעס געגן אונזע אענטליכע גע-
 זעלשעט, פֿענד זיך טימאָן זיינסט זיין דער פֿערוזאאונק
 דעס פֿטהעניעניטן פֿעלוקעס זיין, אונד בעטטידעדיח רע-
 דענר ביהנע; עז העררטטע זאָגלייך זיין גרעסעס טטילזווייגן
 אונד יעדראון ווער וועגן דער גייהייט דייעס זיינעס בעטרחגענס
 זיין גרעסער ערווערטונק, אלס ער פֿעלגדראחמען לז רעדען
 בעגאָן: « פֿטהעניענער! זיך העבע און איינס הויזע זיינסטן
 קליינן הען, ווערין זיך זיין גרעסער פֿינגבויס פֿינדעט, און וועלן
 זיך טען אונדער רעכטטעפֿענע בירגר געהעקט האט. דאָ זיך
 מן געזען ביי אונד דייען פֿלחטן לז בויען, זי וועלן זיך
 זיך פֿעפענטליך נאָכריכט דעפֿען געבן, דאָזיט, ווען אירגענד,
 ינאחנד פֿען זיך לוסט העטטע, זיך אונד דערפֿען לז ערהענגן,
 ער זיך בעזיילן אָגע, עהע דער בויס אבגעהויטן ווירד. »

דיא געמאָהלין דעס פיטהום.

פיטהום, פֿירסט פֿען לידיען, ווער אונד זיינע עבן זיך טענד-
 זיכע פֿרט גייטליג געגן זיך זעלבסט, אלס אונגענט-
 זיך הארט געגן זיינע אונטרעהען, דיח ער אונאוועהרליך
 לז בעשווערליכן אונד אונגיטלן ארבייטן פֿעהעלט, אינדעס ער

יא לזאנא, אין דען גאָלד = אונד זיבאָרובן לז ז'ארבייטן, דיא זיך
 אין זיינא לאנדע בעפאנדן. וואָהרענד זיינר אבוועזנדייט ער
 טיענן יא זיינסט איט טהרזאנענדן אויגן פֿאָר דער פֿירסטין
 אונד גאאָהלין דעס פֿיטהום, לעגטן דערזעלבע זיהרע קאָלגן
 פֿאָר אונד פֿלעהטן יא אום הינלעב אן. די עזע פֿירסטין וואנדעטע
 זיין זעהר זאָנדערבארעס איטל אן, אום זיהרס גאָטטען דיא
 אונגערעכטיגקייט אונד דאז זאָכערליכע זיינעס בעטראגענס
 פֿיהלזאר לז אומבן. ביא זינר ריקקעהר זיעס יא זיהס זיינע,
 דעס טיינע נאָך, זעהר פֿרעכטיגע אנהלזייט אויפֿטראגן, דיא
 זאָר זיס גרונדע ניכטס וועניגער אלס זיינע אנהלזייט וואָר;
 דען פֿאָן דעס ערטן געריכטע ביז לזס נאכטיטע וואָר אללעס
 פֿאָן גאָלד זאָר זיבאָר, אונד דער פֿירסט זיט ביא די עזען
 טויטפֿיין דען ביטטערסטן הונגער. איט זיינער איהע ערריטטה
 ער דען זין די עזעס רחטהזעלס; ער פֿיהלעט דאס דיא בעז
 טטיאונג דעס גאָלדעס אונד זיבערס ניכט בלזס זיס זאָג
 בליקקע, זאָנדערן פֿיעלזעהר אין דער זאָנווענדונג דינר אעטזאָלע
 בעטטינדע; אונד דאס—ווען און דען אקקרויז פֿערנאָלע
 זאָסטוגט (וויא עס ביא זיהס ווירקליך דער פֿאלז וואָר) אונד
 זיינע אונטערזאָנן נור אין גאָלד אונד זיבאָר אינען זאָרבייטען
 זאָסט, — און זיך אונד זיין לאנד דער געפֿאָהר אויזעטלט,
 הונגערס לז טטערבן.

46.

דיא שטיהלע, וועלכע מאן ניכט וועגענהמען קאן.

דיא אבגעזאָרדנעטן פֿאָן אָרלעאָנס פֿלעגטן, פֿאָר דעס קאָן
 ניגע, ניכט זאָדערס אז זיטלענד, לז טרינקן. די זינריך דער
 IV טע וואָללעט דאז דאָריבן ענטשטאנדענע טפֿריכטן זאָר

ליגע וואָסען, אונד זיעט דעס וואָס אַינסט, אַז ער דיז רעדע
 זאָיער בעפֿאַלן אַזאָכטיגן דיזער שטאַדט אַנגעהערט החטטע,
 דענעלובן לז טרינקן רייבן, נאָדעסן ער ערסט אַזע שטיהלע
 החטטע וועגרייאַען אַזאָען. זיאַ זעהען זיך אַזאָ; אונד דאָ זיאַ
 קיינע ערבליקטען. וויגערטן זיאַ זיך, לז טרינקן. דער קאַניג
 בעפֿאַהל עז זיהענען, אונד פֿערלענגטע געהאָרזען. זיאַ
 זעטלעטען זיך אַזאָ אַזאָ דיז ערדע, אונד טרענקען. « דיעז
 אַזאָ, זאָגטע היינריך דער IVטע, בין איך דער בעטראַגענע
 איך האָבע פֿערגעססען, זיהענען אַזאָ דיזע זע שטיהלע
 וועגעהאָען לז אַזאָען.

47.

דיא האָפֿשראַנצען.

לודוויג דער IXטע האָטע אַינסט זעהנטויענד גאָלד
 גאָלדען לזאָ געטענק ערהאַלען. דיזע, דאָזאָלס
 זעהר בעטראַכטליכע זאָזע, זיעט ער אַזאָ זיינן גראָסן טיט
 לז טיז אַזאָזענען; אונד, אַזאָ דיז גיעריגען האָפֿעטאָגען
 דער האָפֿלינגע, דיז זיהן בעגלייטעטען, דעסטען זעהר
 אַזאָזענען, זאָגטע ער לז זיהענען: « לז, זיינע העררען,
 דיזר זיאַט פֿעלעס געלד, וועלעס איך לזאָ געטענק ערז
 האָלטען האָבע; איך ווילן ניכט, דאָס עז אַזאָ אַינען שטעלן
 געלעגט ווערדע; דיזיעניגע אַזאָען שפּרעכען, דיז איך וואָהל
 בעדיענט האָבען. » לז וואָנדטע ער זיך לזערסט אַזאָ דיז
 זעניגען, דערען בליקע זיהט אַזאָ בעגריגעטען טיענען.
 אַזאָ דיזען זיינען בעפֿעהל הין עראַזאָגעלט קיינער, זיינע
 דעס קאַניג אונד דעס שטאַחט געלייטעטע דינסטע, נאָך
 דער רייהע אַזאָזקראַען, אונד יעדער וואָטע, זיך פֿעלן

חַיִּי אַחְוָיִךְ, דִּיחַ רַעֲבָטֵעַ גֶּלֹטֵעַן לֹא אַחְוָעַן, דִּיחַ עַר אַחְוָיִךְ
 דִּיחַ לְעֵהֶטוֹזִיעַנְדַּ גְּוֹדְגֹוֹדֶן לֹא הֶחְבַּעַן גְּלוֹיבֵטֵעַ. דְּעַר קֶחְנִיג
 אֹונְטֵרֵטֵעַ כֶּחֶךְ דִּיעִזֵּעַ הֶעֱרָרן אִיט אֹונְגֶאֵיִן פֿיֵעֵלֵעַר גִּיטֵעַ
 אַחְוָיִךְ, אֹונְד זִינְטֵעַן בִּיֶּפֶחֶלֶן לֹא חֹוֹלֵעַס, וּחֹוֹ: אַחֵן אִיחֵס פֿאַר־
 זַחְגֵטֵעַ. עַנדֹוִיךְ וּחְנֵדֵטֵעַ עַר זִיך אֵן פֿעֵמֵעַר פֶֿחֶן מֶאָר־
 פֿילִיעֵרֵס, זִינֵן קֶחְנֵלֹר אֹונְד פֿרֶחְגֵטֵעַ אִיחֵךְ, וּחְחֹוֹס עַר זִיך
 כֶּחֶךְ נִיבֵט אִיבֵעַר זִינְע, אִיחֵךְ גֶּלֹיִסֵטֵעַטֵעַ דִּיעַנְסֵטֵעַ, עַר־
 קֶחְרֵט הֶחְטֵטֵעַ? דִּיעַר, - חֹוֹ: חִיִּין גֶּעוּחְנֵדֵטֵעַר הֶחְפֿוֹיֵנְג,
 אַעֲלֹר זִינֵן הֶעֱרָרן זַעֵהר וּחְהֵל קֶחְנֵטֵעַ, - חְנֵטֹוֹרֵטֵעַטֵעַ
 אִיחֵךְ: «זִיִּין הֶעֱרָן זִיחַ אַעֵהר אִיט גֶּעֶפֿיֵהֵלֵעַן פֶֿחֶן דֶּחְקֵבֹרֵעַ
 קִיִּיט, אֹוֹס אִיט נִיֵּעַן וּזִינְטֵעַן בַּעֲטֶחְפֵֿטִיגֵעַט; אֹונְד עַר זִיחַ
 וּעֵנִיגֶר בַּעֲחֶרְגֵט, נִיֵּעַ וּחְהֵלֵטֵהֶטֵעַן לֹא עַרֶהֶטֵעַן, אֹוֹס זִיך
 וּחְ אַחְוָיִךְ, דֶּעֲרִיעֵנִיגֶן וּוִירְדִיגֶן לֹא אַחְוָיִךְ, וּחְאִיט אִיחֵךְ זִינְע
 אַחְיֵעַסֵטֵחְטֵטֵטֵעַן אִיבֵרֶהֶיִפֵּט הֶחְטֵטֵעַ».

« וּזִיחַ אִיךְ זַעֵהע פֶֿעֱרֹועֵטֵטֵעַ דְּעַר קֶחְנִיג, בַּעֲדֶחְרָן אִיִּין
 קֶחְנֵלֹרֵעַר כִּיבֵּטֵס, אֹונְד עַו פֶֿרִיעֵטֵט אִיךְ אֹונְגֶאֵיִן, אִיִּינְען
 זַחְ רִיעֵעַן אַחֵן אֹוֹס אִיךְ לֹא הֶחְבַּן. » דְּעַר קֶחְמִגֶּ: עֵטֵטֵעַ
 כֶּחֶךְ אִיִּינִיגֶעַ בַּעֲחֶרְקֹונְגֶן הִינֵלֹו, דִּיחַ פֶֿעֱרֹאוּטֵהֶעַן אִיעֵטֵעַן,
 דְּחֵ: דַּעַס קֶחְנֵלֹרֵעַרס חְנֵטֵהִיִּין דִּיחַ וּזֹאאֵעַ נִיבֵט זַעֵהר פֶֿעֱרֹאִיִּנֵי
 דַּעַרן וּוִירְדַע. חֶבֶר פֿלֶחְטֵנִיךְ וּחְחֵדֵעַ לֹודֶוִויג זִיך אֵן אִיחֵךְ
 אֹונְד טַפֿרֶחֶךְ אִיִּין אִיִּינְעַס טֶחְנַע פֶֿחֶלֶן עֶרֶנְסֵט אֹונְד וּוִירְדַע:
 « עַרֹוִיבֵעַן זִיחַ, הֶעֱרָר קֶחְנֵלֹרֵעַר, דַּחַס אִיךְ עֵטוּחֹוֹס לֹא אִיחֵרן
 רִיעֵטֵהִיאֵעֶרן, זַחְ גֶּרֶחַס זִיחַ אַחְוָיִךְ זִיִּין אַחְוָעַן, הִינֵלֹוֶפֿיגֶעַ.
 נַעֵהֶאֵעַן זִיחַ דִּיעִזֵּעַ גְּחֵלֵנֵעַ וּזֹאאֵעַ אֵן, זִיחַ גֶּעֶהֶרֶט אִיחֵנְעַן
 אֹונְד אִיךְ וּזִיִּין, דַּחַס אַחֵן זִיחַ זַחְוָיִיךְ כֶּחֶךְ אִיחֵרֵעַר וּחְהֵנֹוכֶג
 טֶרִינִיגֶעַ. » אֹונְד זִיחַ, אִיִּינְעַ הֶעֱרָרֵעַן, פֶֿיגֵטֵעַ דְּעַר
 קֶחְנִיגֶּ הִינֵלֹו, אִינֵדַעַס עַר זִיחַ אִיט אִיִּינְעַס טַפֶֿשְׁטִיִּטֵעַן
 לֶחְפֵֿעֵלֶן חְנֵחֵה, אַחְוָעַן זִיך גֶּעֶדוֹלֵדֵעַן, אֹונְד זִיך אַחְוָיִךְ אִיִּינְעַ
 חְנֵדֵעַרֵעַ גֶּלֹעַגֶּעֵהִיִּיט פֶֿעֱרֶרֶחְחֵטֵעַן. »

48.

דאז גראב דעם דיאָגענעס.

מאָן פֿרעגט דען דיאָגענעס, װאָ ער נאָך זײַנעם טאָדע
 בעגריפֿען זײַן װאָללע? « אײַטען זװײַ דעם פֿעלדע, »
 זאָגט דער פֿרעגער. « װאָ? פֿעלדע זעלטע יעמאָד, פֿירט־
 טעסט דזאָ ניכט, דען פֿעגלען זאָנד װילדען טהירען זאָר
 טװײַע זאָ דיענען? » « זאָ זעגט אַזאָן אײַנען טאָב נעבען
 אײַך, זאָגט דער פֿרעגער, דאָזיט אײַך זײַ זעגלען קאָנען,
 זען זײַ הערבייז קאָזען זאָללען. » « פֿאָבער, זאָגט אַזאָן
 הירויף, דזאָ װירטט זאָ קײַנע פֿאָפֿינדאָג זעהר האָבען. »
 « װאָס זאָגט זאָזאָן אײַך דאָרפֿן, ערווידערט ער, פֿאָב זײַ
 אײַך פֿרעסען זאָדער ניכט, װײַל אײַך דאָך ניכטס דאָרפֿן
 פֿאָפֿינדען זעלדע. »

49.

ט ה ע מ י ס ט א ק ל ע ס .

אַלס אַ ייריביאָרעס, זײַן זאָנדעראָזיטער פֿעלדע
 הערר, זײַן אײַנעם קריגספֿרעגער עס דאָרפֿן זאָגעלעגט
 זאָ האָבען טיען, דעם טהעמיסטאָקלעם אײַזער האָרטאָקײַג
 זאָ װידערטפֿרעגלען זאָנד זײַן זײַן דזאָ רעדע זאָ פֿעלדען:
 זאָ זײַך דאָזיט זאָ זעהר ענטריסטעטע, דאָס ער זײַן זאָנד,
 זאָזיטען פֿאָב, זאָס זײַן זאָ טאָגען; זאָ זאָגט דער פֿרעגער זײַן
 זײַן, פֿאָזע דאָזיט זײַנע קאָזאָבליטאָזיט זאָ פֿעלדען.
 « טאָגע זאָ, פֿאָבער האָרטע אײַך זאָן. »

50.

דעה געברויך דעם געלדעס.

דער הערלעך פֿון מאַנטמאַרענציאַ גאָב זיינעט נעפֿען,
 דעם הערלעך פֿון ענגהיען אונד נאַכאַהאַיגען קאַנדע,
 זיינען בייטעל אַיט הונדערט פּיסטעלען, לֹא זיינען קליינע
 פֿערגינגיקע. זייניגע טאָגע הערנעך זעה ער זיהן וויעדער,
 אונד פֿרעגט זיהן, וואָס ער אַיט זיינען הונדערט פּיסטעלען
 זאָגעפֿענגען האָטטע? דער יונגע פּרינץ לייגט זיהן זיינע
 נאָך געזען פֿעלע באַרע. זאָגליך נאָהט דער הערלעך פֿון
 מאַנטמאַרענציאַ דען בייטעל, וואָרן זיהן לֹאס פֿענסטער
 היינט, אונד זאָגט לֹא זיהן: «לערנע היצרוי, איין
 זעהן, דאָס איין זאָ גרעסער הער, וויא דוא, קיין געלד
 בייז זיך בעהעלעטען דאָרן; דוא האָטטעסט עז לֹא וואָהל
 טהעטען זאָנענדען זעלען.»

51.

דער בעשאַמטע לאַפֿע.

דעמאַראַט פֿון שפּאַרטאַ בעפֿענד זיך פֿון דעם פּעריזען
 האָטע, אונד האַטטע אַס קאָניג דיז ערוויבנעס
 ערהאָלטען זיך זיינע גענדע אויבויבטיטען; ער ערוויבטע
 דענעלעבן, זיהן לֹא פֿערגעסען, אַיט דער קאָניגליכען
 קראַנע זיין דעם הויפטע, דורך דיז טטאָדט זאַרדיז לֹא
 טויז לֹא רייטען. מיטראַפּויסט, איין פֿעטטער דעם קאָניגס,
 ערגרין דען דעמאַראַט בייז דער האַנד, אונד טפּרעך לֹא
 זיהן: «פֿריינד, דיעזע קאָניגסקראַנע פֿיהרט קיין געהירן
 אַיט זיך; דוא אַפֿטעסט נאָך זאָ זאָנג זיינען דאָנערקיי
 זיין דער האַנד העלעטען, זאָ ווירדעסט דוא דאָרן דאָך ניכט
 עפּיטער זיין.»

52.

ה ע ר א ק ל י ט .

ען ענטשט אונד איינסט איין אויפֿלויף אין דער שטאָרט עפֿעם :
 אייניגע פֿערוואַנטן באַטהען דען העראַקליט פֿער דעם
 גאַנצען פֿאָלקע דאָ; איטעלז אַללזייגן, ווי אַן עאפֿרונגן
 לופֿער קאָואַן קאָנטע . העראַקליט שטיג אַויף איינען ער-
 האַבען רעדנערשטאָל, פֿערלפֿאָרטע איין טרינקאָלף; פֿילטע
 ע: איט קאָלעטען וואַסער אָן, איטעט עטוואַס ווילדע קרייטר
 דאָרום, פֿערטאָקטע דינעס געאענגעל, אונד ענטפֿערנטע
 זיך אַדאָן, אָהנע איין וואַרט לז שפֿרעכען . הירדורף וואַלעטע
 ער לז ערקענטען געבען, דאָ; אַן אַז עאפֿרונגען פֿאָר-
 לובֿייגען, דיאָ אַויפֿגיִקייט אונד וויילִיקייט אַזוי דער רע-
 פּובֿליק פֿערבאַנען, אונד דען בירגֿר געוואַהן איססע, זיך
 איט וועניגן לז בעגיגן .

53.

דער בעלאָהנטע אונד בעשטראַפֿטע אַי ו אַ ד אַ ס .

אַי ו אַ ד אַ ס, אַזוי שפּאַרטאָ געבירטיג. איין האַנדפֿעסטר אונד
 וואַהגעבילדער ינגלינג, לייכטע זיך בעזאָנדערס
 דורך זיינע טאָפֿערקייט אַזוי. ער וואַר עבן בעטאָפֿטיגט,
 זיינן קאָרפּר איט אָל לז בעטטרייבן, אַז אַז דאָ קריעגסעער
 דעם עפּאַמינאַנדאַס טרעקען אין אַמאָהען פֿערברייטעטע .
 ער אַזיילטע האַלבוואַקענד אַזוי זיינס הויזע, היעלט אין דער
 אַזיין האַנד זיינע אַללזע, אונד אין דער אַנדערן אין שווערט,
 דראַנג אַיטטן אין דען פֿיינד, אונד טריעב אַיהן לזריק . דיאָ

עפֿשרען ערקפֿאָנטן אַיהט אַיינע בירגֿרקרפֿע אַלס בעלֿזעהנונג
 אַיינר טאַפֿפֿאַרקיט נאָ, פֿעראַורטהייטן אַיהן אַבר נאָ אַיינער
 געלֿדבוסע פֿאָן טויזענד דרֿאַכאַען, ווייל ער זיך אַין דאַס געט
 פֿעכט בעגעבן האַטטע, זעהנע זיך אַיט אַללען פֿערהיידֿיגונגסֿ
 וועפֿפֿען אַויסלֿאָרעטן.

54.

דער שטערנדייטער.

אַיין שטערנדייטער האַטטע דען טאַד אַיינעס פֿרויענלֿיאַזערס
 פֿאַרהערגעזאַגט, וועלכֿס לודוויג דער XI טע זעבטע;
 אונד דער נאָכאַלל האַטטע דיאָ ווייסזאַגונג גערעכטפֿערטיגט.
 דער קאָניג זעט דען שטערנדייטער פֿאַר זיך קאָזאַן. «דואָ,
 דער דואָ זאַלעס פֿאַרהער זעהסט, שפֿאַך ער נאָ אַיהט,
 ווען ווירסט דואָ שטערבען? » דער וועהרזאַגער, דער ענטֿ
 וועדער געוועהנט ווערדן ווער, זעדער פֿעראַוטעטע, דאַס
 אַיהט דינער פֿרינן אַיינע פֿאַללע זעגן וועללעט, זאַגטע נאָ
 אַיהט: «אַיך ווערדע דרייז טאַגע פֿאַר אַייער אַזעסטאַט
 שטערבן.» דיאָ פֿורכט אונד דער זאַבערגלֿויבען דעס קאָניגס
 אַיבערוועגן בייז אַיהט דען אַונזיללען, אונד ער טרוג אַין
 דער פֿאַלגע גרֿאָסע זאַרגפֿאַלט פֿיר דינען פֿיינען בעטריגער.

55.

דער פֿאַטער דעס פֿאַלקעס.

אַיין עלזאַן אַס האַפֿע לודוויגס דעס XII טן האַטטע אַיין
 בוערן אַיסהאַנדעלט. דער קאָניג, דער דאַפֿאָן בעֿ
 נאַכֿריכטיגט

נחריכטיגט וואורדע, גחב בעפעהל, דאס און דיענס עדעלאחנגע
 דאז ברחד פֿארענטהאלטן, אונד זיהס ניכטס חלז וויין אונד פֿלייט
 חויפטין: זאלטע. חלז ער זיך דעסוועגן ביי דעס קחניגע
 בעקלוגטע, פֿרזגטע זיהן זיינע אחיעסטחט, זב ער ניכט
 גענוג אן דעס וויין אונד דעס פֿלייטע הקטטע, דאס און
 זיהס פֿארזעטטע? ער זאטווארטעטע: «דאס דאז ברחד
 דיא זעאלע דער נאָהרונג וואָרע. » וואָרוס, ערוועדערטע
 דער קחניג (דער זיך דיענעס פֿעראוטעהעט האטטע), איט
 טטרענגע, זינד זיא דען זף אונפֿערניכטיג, דיחיעניגן לז איס
 האנדעלן, דיא עס זיהן זין דעס טוויסע זיהרעס אכגעזיכֿ
 טעס פֿערטאפֿען.

56.

דיא קליפפע דער פֿריינדשאַפֿט נאָך. דער מאָדע.

דישאַרד שמעעלע גחב פֿארטרעפֿליכע לעהרן זיינר גוטן
 ווירטהשאַפֿט; אבר ניאאנד וואָר וועניגער הויזהאל
 טעריט, זאס ער: זיינע פֿערטווענדונג פֿערוזעטטע זיהן
 זפֿטערס זין גראַסע פֿערוזעגנהייטן. בייא חלזס דעס אבר וואָר
 ער פֿאָן אַלזען דעניניגן געזיעבט, דיא זיהן קחניטן, אונד זין
 אַלזע אכגענעהאן געזעלשאַפֿטן טפֿילעטע ער זיאאער דיא
 הויפֿטרזאלע.

זיין באַרזאנעט פֿאָן לינקאַלנסהייע, דער זעהר רייך אונד
 שמעעלענס גראַסער גאָנער וואָר, זיברטיטטעטע זיהן איט
 אָבעסערהעבונגן, אונד גחב זיהס אַלזע בעווייזע זיינר זויז
 געלייכעטן הַפֿחֿצטונג: זעהר זפֿט דאָרנג ער זין זיהן
 דאך זף פֿאָן זיינס קרעדיט אונד פֿעראַאָגן געברויך לז אאכזן

אונד זיך ניכט חן יעאאנד אנדערס לז ווענדן, ווען ער זיך יע
חין איינר איסליכן זאגע בעפֿינדן זאָלטע.
חין קורנר זייט בעפֿהנד זיך רישאָרד שמעעלע ווירקליך חין
איינר זאָלן זאָגע; ער גיענג לז זיינס אנגעבליכן פֿריינדע,
אזעלכר, דיז אורזאָלע דיעזעס בעזעכעס גזר ניכט פֿעראַזע
טהענד, זיך חין אונערביעטונג זיינר פֿריינדטאָפֿטסדינסטע
ערטאָפֿטע, אונד פֿון ניכטט אנדערס, אלס פֿון דעם פֿער-
זאָנגן טפֿרעך, איינע גינסטיגע געלעגנהייט לז פֿינדן, זיינע
געזיננונגען געגן איהן דורך דיז טהאָט בעווייזן לז קאָננען.
* גוט זאָגע שמעעלע: עבן איינע זי ערווינטע געלעגנהייט
פֿיהרט זיך לז איהנען. זיך ברזיכע הונדערט פֿאָנד טטער-
זינג, אונס איינען גלייביגער לז בעפֿריידיגן, דער זיך ביז
אזיך דאז: אַזק קוואַל, אונד ניכט זאָנגער אעהר וואָרטען
ווייל. * דורך דיעזס אונערוואָרטעטע בעגערען וואָרט דער
גוטע באַראָננעט גחנן פֿערטיינערט; ער טטאָטערטע
איינע זאָלבערנע ענטוואָרדיגונג הערפֿער, וואָדורך ער זיך אזוי
דער טאָניגע לז זיהען זעטע. * וואו! פֿערזעלטע שמעעלע
דורך פֿאָלטע פֿערטפֿרעכונגן האָבן זיז זיך דעהין פֿעראַזעט,
איהנען איינע אואַטאָנדע לז פֿפֿענכערן, אונד זיז געבן
זיר נון איינע זאָלענדיגע ענטוואָרט! האָרען זיז: זיך קאָן
איט טמאָדהאָפֿטיגקייט זאָלע ווידריגע טטרייכע דעם טיקזאָלס
ערטרעגן; זאָבער דען טיאָפֿן לז ערדולדען, דען זיז זיז איר
זאָטהון, אייט זיז איר ניכט אַזאָליך. ענטוואָדער זייהען זיז איר
אזיך דער טטעלע דאז: געלד, דאז זיז איר אנגעבאָטען האָבן
זאָדער אַזען זיז זיך אזיך איינע ראָכע געפֿאָסט. * דיעזע
זעלטערע וואָרטע טפֿראַך שמעעלע איט זאָלער פֿעמטיג-
קייט, דאס דער באַראָננעט איט ליטטערנדער האָנד זיינע
טרייבטאָלען זאָפֿנעטע, אונד איהס איינע באַנקענאָטע פֿאָן
הונדערט פֿאָנדען רייכעטע. שמעעלע נאָהס דאז פֿאָפֿיר

פֿעסטונג בעאייסטערן קאָנטע ; אַז ער אַזוי אַיינמאַל אַיט
 דעם גראָסטן ערטטויקן צאַפֿיר, אַיין דער פֿאַרנעהאַסטען
 העררען זיינעם הַפֿעס, אַין אַינעם נאָטאַנדע בייא אַיהע ער
 טייִן זעה, וועלכֿער עבן זי פֿיעל אַיטאָידן אַז ענטזעטן עררעגן
 אַ סטע : צאַפֿיר וואָר נאָאָליך אַיבר אונד אַיבר אַיט בלוט
 בעדעקט ; זעהרן אונד נאָזע וואָרן אַיהע אַבגעשניטטן, אונד
 זיין גאַנצער קאָרפֿער וואָר זעראַפֿייטט. דער קאָניג ערהאָב זיך
 פֿאַן זיינע טעהרענע, אונד ריען אַזוי : «אַזן דעס האַמעלס ווילן,
 ווער האַט דיך זי גרוינעס אַיססעהנדעלן קאָנן ?» דאָס זעלבסט,
 גנאָדיגסטער הערר ! ערווערעטע צאַפֿיר ; דאָס פֿערזענע,
 דיר אַיין וועזענדליכֿן דינסט זע ערווייזן, האַט אַיך אַין דיעזע
 נאָטאַנד פֿערזעטט. געוויס אַיברלייגט, דאָס דאָס ניעאַמאַלס
 דיינע אַיינזויליגונג דערין געבן ווירדעסט, האַב' אַיך נור אַיין
 אַייזֿר דאָביי אַז ראַטהע געלעגן. «דאָרויף ענטדעקטע ער
 זיין פֿאַרהאַבן נאָס פֿיינד אַיברלונגען, אונד קאָנן אַיט דעם
 קאָניג אַיבר דיעזע פֿאַר אַיין, ווי אַז זיך ביי דעם דאָביי
 בענעהאַן וואָלטען.

דאָרויס זעה אַיהע אַיט דער אַייסערסטן ריהרונג אַברייזן.
 צאַפֿיר נאָהערטע זיך דער טטאָדט, גאַב זיינן נאָמן אַן, אונד
 וואָרדע אַיינגעלאַסטן ; אַזן פֿיהרטע אַיהע נאָס בעפֿעהלסאַהב
 דערזעלבן, וואָ ער זיך ביטטליך אַיבר דאָרויס בעקאָנגטע,
 אונד פֿאַרגאַב, ער הַפֿטע אַיהע נור דעסוועגן זי גרוינעס
 אַיססעהנדעלן אַסטן, ווייל ער אַיהע אַנגערעטהען האַבע, ניכֿט
 אַנגער אַעהר פֿאַראַיינער טטאָדט זע ערווייזן, דיעזע ער אַונאַקאָג
 זיך אַייננעהאַן קאָנטע. ער באָט דאָרויף דען בעלזאָגערטען
 זיינע דיענסטע אַן, וועלכֿע אַיהע ניכֿטס וועניגער אַז אַונאַטן
 אַערדן דירפֿאַטען, דאָ ער אַזע פֿאַנע דער פֿערסר קענע,
 אונד דיעזע בעגייערדע נור רחֿע אַיהע אַוטה אונד אַיינזעטען
 אַיינפֿאַסטן ווירדן. צאַפֿיר'ס נאָמע אונד געטטאָלט וואָרן אַין

באבילאן זעהר בעקאנט. דער נוסטאנד, זיין דעם ער זיך
 בעפֿונד, זיין פֿערטטיאזעלטר קערפֿער, זיינע וואונדן--אללעס
 טפֿרנדיך לז זיינן גונסטן, אונד זייגעט גאנץ וואונדערטערענדיך
 פֿיר דיין וועהרהייט זיינר מויסזאגן. און טענקטע זיהט דאהער
 דאז פֿלוקקאזענטע נוסרוזען, אונד גיב זיהט זי פֿיעלע
 טרופֿען, אלס ער בעגעהרטע.

אויך טיען ער דיין אלגעזעאיינע ארווארטונג פֿלוקקאזען לז
 רעכטפֿרטיגן, דען גלייך זיין זיינע ערעטן מויספֿלעע ערלעגטע
 ער טויענד פֿערטער; זייניגע טאגע דפֿרויך, זיין זיינע זאג
 דען, דיין דאספעלטע פֿלעגה, אונד זיין דריטן מויספֿלעע
 פֿיער טויענד. זיין גאנץ באבילאן טפֿראך און נור פֿלען
 צאפֿיר; יעדראון בעזייפֿערטע זיך זיאאר אעהר, זיהן לז ער
 העבן, אונד ענדליך פֿעהלטע עס זאגער זון זייסדריקקן, זיהן
 לז ערהעבן, זיהן נאך ווירדע לז זאבען אונד דאז גלייך לז
 פֿרייען, זיינן זי גרעסען און לז בעזיטלען. ער וואונדע
 לז זאבער גענערעל פֿלעער טרופֿען ערקלערט, אונד און
 פֿערטרויע זיהט זאגער דיין טפֿרדטאזיערן זון.

ביי דעהן העלטע עז צאפֿיר, דורך זיינע פֿערטעלונג,
 לז ברינגן געזעט, אונד גיב נון דעם דארום זייסגעהייט
 נאכריכט דפֿען. דער קאניג ריקטע זאגלייך זיין זראעע
 לז בעטטיאזען לייט זון דיזיעניגן טהערע פֿער, דיין זיהט
 צאפֿיר בעלייזענט העלטע; דיעזר פֿלעכעטע דיעזעלען, אונד
 זעלטע זיהן דפֿרוך זיין דען בעזיטל זיינר טפֿרדט, דיין ער
 זאנסט נייע, וועד זיין טאזען נאך דורך זאגער, העלטע
 זיינעדיאן קאניגן.

דארום ווער פֿען דיעזר זייסרפֿרדענטליכן ערעכנהייט זיין
 געריהרט, דאס ער זיך, ביז אלל זיינער אפֿט אונד זיינען
 רייכטיאזען, זייסר טפֿרדע פֿעהלטע, דיעזעלע זיין זיינע
 ווירדיגע זיינע לז בעלזעהן, אונד זיעדעהלטע לז פֿערטעדין

אחזקו, דאס ער הערלויך גערנע הונדערט באביליאָנע, ווען
ער זיך געהאבט, אויפגעשפּרעט האָטטע, און דעם צאָפּיר
יענע גרויזאמע איסהאנדלונג לויט ערשפּורן, דיז ער זיך ועלכסט
לוגעליגט האטטע .

זיך לאנג צאָפּיר לעבטע, איברליעס זיהטן דער קהניג דאס
שפּאַלסטשניידגע חיינקאָאון דיעז טטאדט, דערן הערששאַפּט
ער זיהטן אלליין פּערדאנקטע, אונד איברהייטע זיהן אײַט
אללען עהרענבעלייגונגן, דיז נור זיין קהניג חיינעס אונטרטהײַט
נען ערוויין קאן .

58.

דיא קינדליכע ליעבע .

איינע רחמיטע פּרויז, פּאָן פּרייער אונד אויסגעלייכנעטער געײַ
בורט, ווער וועגן חיינעס הויפטשערברעכענס לוס טאָדע
פּערזאָרטעהייט ווערן . דער פּרעטער איברגאָב זיך דעם
טריזאָפּיר, וועלכער זיך אין דאס געפּאָנגיס פּיהרן זיעס ,
דאָזיט זיך דערין, דער געווענהייט געאחט, עדרחטסעלש
ווערדע . דער קערקראייסטר, דעם דיעזע פּעררייטונג אויפֿ
געטראָגן ווער, טרוף איטליידן אײַט דער איססעטהעטערין, אונד
קאָננטע זיך ניכט ענטשליעסן, זיהר ועלכסט דאס לעבען לויט
נעהאן ; ער פּאָסטע דעהער דען פּאָרוועטן, זיך הונגערס
טאָערבן לויט אַססן . ער טהאָט זעהר, אונד ערלויבטע זיהר
טאָטר, זיהרע אײַטר אין דעם געפּאָנגיססע לויט בעזענען ,
וועבלייך ער זאָכער זאָרגפּאָליג פּערהיטעטע, דאס זיך זיהר
ניכטס לויט עססן איטברעכטע . דע דיעזעס פּערטיעדענע טאָגע
לאנג דויערטע, אונד ער זיך וואונדערטע, דאס דיז געפּאָנגענע,
זעהט נעהרונג לויט זיך לויט נעהאן, זיך לאנג ביים לעבן בליעב,

(67)

טחפֿטע ער זאָגן וואָהן , בעהבֿהֿטעטע דיא טחֿטער אונד
 ענטדעקטע, דאס זיז איהרע אוטטר איט איהרר אייגען אייך
 ערנקהרטע . פֿלל ערטוינן איבר איינע זיז זיננרייע ערפֿינע
 דונג, ערנקהרטע ער דיז בעגעבנהייט דעס טרוואפֿיר אונד
 דיעזר דעס פֿרזטער, וועלכֿר דחפֿיר היעלט, דאס דיז זאכע
 וואָהל פֿערדיענטע, זין דער פֿערוואלונג דעס פֿלוקעס פֿער
 געטראגן זי ווערדן. דיז איססעטהעטערין ערהיעלט גאָרע ,
 אונד עז ווערד פֿערזרדעט, דאס אוטטר אונד טחֿטער איהר
 לעבנלונג זיין געאיינע קחֿסטן ערנקהרט ווערדן זיילטן, אונד
 דאס זאן נעבן דעס געפֿהנגניססע זיין דער קינדליכן טרייע
 געהייליגטן טעאפל ערכויען ווערע.

59.

דיא שראַנקען דער קינדליען ליעבע .

אין פֿראַנקרייך ערזאָלן, איט נאָאן לאַמור, וועלכֿר זיך נאָך
 לאַנדראַן בעגעבן האַטטע, היירחטעטע דזעלבסט איינע
 העפֿדראַע דער קחֿניגין פֿלן ענגלונד, אונד ווערדע זוס
 ריטטר דעס בלויטן העזענבֿהנדעס ערנאנט. דיעזע אויגעלייכֿ
 נעטע עהרע ווער דיז קוועלע, העדער פֿיעלזעהר דיז בע
 זעהונג דער אונטרייע, דיז ער זון זינס פֿהטרלונד אויסאיבטע.
 ער אַכטע זיך נאָאליך אנהייטיג, דען ענגלונדערן דז: קאַפֿ
 דע סאַבלע זין דיז הענדע זיז זיעפֿערן, וועלכֿס דיז איינליגע
 פֿעסטונג ווער , דיז דען פֿראַנקען דחאָלס זין קאַנאַדאַ
 איבריג בליעב, אונד זאן איברגאָב איהס לוויע קריעגסטייע,
 ווערויך ער איט זינר זיען געאפהלן זון בֿהרד טטיעג.
 זעבֿהרד ער זינס חֿנגעזיכטע דער פֿעזטונג ווער, זיעס ער
 זיך אויסזעטלן, אונד בעגאָב זיך חללין זיז זינס זעהנע, וועלכֿר

דאָרין בעפֿעהלסהפֿכר ווּזר; ער וואָטע אַזיהן דורך דען הָהֶען
 בעגריען לֹ פֿערבולענדן, וועלכֿן ער אַזיהט פֿחֿן זיינע קרעדיט
 אס לֹאנדער הָפֿע ביינלוברינגן וואָטע, אונד טאָייפֿעלעטע אַזיהט
 אַז דעס פֿערטהייִהפֿעטעסטן בעדיענונגן, ווען ער זיך און
 ענגלאנד ערגעבן ווירדע. דער יוגע בעפֿעהלסהפֿכר הָפֿרט
 דיז פֿערטלונגע זיינעט פֿאַטערס אַזט ערעפֿן אונווילען און,
 אונד ווירד עבן זיך וועניג דורך דיז דרִפֿהונגן ערטיטערט,
 אַלס דורך דיז פֿערטפֿרעכונגן פֿערפֿיהרט. און פֿאַסט דאָרויך
 דען ענטלונג, אַזיהן אַלנאָגרייפֿן; אַלזיין ער פֿערטהייִדיגעט דען
 פֿאַלסן עבן זיך גליקליך, אַלס ער זיינע טוגענד פֿערטהייִדיגע
 האָטע:

דער פֿאַטער געריעטה דאָרויך אַזן פֿערלעגענהייט: אונד
 וויל ער זיך ניכט נאָך ענגלאַנד לֹאָריק לֹ קעהרן געטרויטע,
 זיך ערוואָטע ער זיינן זעהן, אַזיהט לֹ ערלויבן, אַזן אַקאַדיען
 לֹ בלייבען. דער יוגע העלד אַנטוואָרטעטע אַזיהט, דאָס
 ער אַזיהט אַזינע פֿרייטטאָטע אַזינע אַזינע, אונד אַזיהן אַזט
 אַלזען נאָטהוואַנדיגקייטען רייכליך פֿערזאָרגען ווּזלע; אַבער
 זינע אַלס ווירדע ער וועדער אַזיהן נאָך זיינער גאָטען פֿער-
 שטאָטען, אַזן זיינע פֿעסטונגן לֹ קאָאָען. זיך הָפֿרט אַזיך
 בייִדען דיזע בעדינגונגן טיינע אַפֿעטע; זיך אונטערוואַרפֿען
 זיך זיך אַזיהן דעננאָך, אונד וואָרדען אַזיך אַלזען נֹר אַפֿג-
 זינע ווּזינע, דורך דאָס לֹאָרטיכע אונד זינע אַלזעטע לֹאָפֿער
 קאָאָען דעס זינעטע, פֿיר דיזע טרענגע טאָרלעזן געהעלן.

60.

איינע עהרווירדיגע איבעהטרייבונג
דער קינדליכען ליעבע.

גילבערט פֿון בורבאן, פֿינעקאניג פֿון נעאפעל, ווײַזט זיך
פֿאַצצואַלע און דער פעסט געטערבען. פֿינף
יִהרע הערנאָך בעזעטע זיין יִהרן, לודוויג, דער גרעכאָל
וועלכעס און איהם אין דער טענדט עררעטעט העטעטע.
דיעזער יונגע פֿינף זעס די גרעט פֿענען, קיסטע זי
וועדערהאַלטן און און די פֿעטעליכע געבייטע, אונד גאָב,
אָהנע איינע טהרענען זי פֿערגיסען, אָהנע זיין איינליגעס
ווִרט אהער אויזוטפֿרעכען, פֿער טאערנן זיין גייסט אויף.

61.

דעה פֿילאָזאָף אויף רייווע.

אלו פֿלאָמאַ זינליען פֿערנעסען העטעט, און נאָך
גריעכענאָנד לוריק זי קעהרען, ווענדטע ער זיך
נאָך אַלימפּיאַ, און די דעזעלבעס זינגעטע זיין פֿענעטע
זיין פֿעלע אים זינלעהן. ער בעפֿינד זיך אים אייניגן פֿערנעהאָן
פֿרעמדען זיין איינער הערבערגע, טעייזטע אים איהן, ברעכטע
גזעלע טאָגע אים איהנען זי, אונד זעבטע אז זי איינע זעהר
איינפֿעלע אונד געאינע פֿרט, אָהנע יעאָלס וועדר פֿון זאָק
ראַמעס נאָך פֿון דער פֿקדעאייע זי רעדן, אונד אָהנע איהן
זיין אעהרערעס פֿון זיך זעלבעס זי ערקענען זי געבען,
זי דעס ער פֿלאָמאַ היעסע. די פֿרעמדן ווערען ענטליקט,

חייבן זף אונטרהעלענדן אונד געזעלויגן און געפונדן לז האבן:
 ווייל ער חבער פֿחן זעהר געוועהנליכען דינגען טפרחך; זף
 קחם זיהן דער געדחנקע ניכט חייבן, דחם עז יענר ווייע ווערע
 דעססטן רוקס זף פֿיעלעס חויפֿזעהען אפֿכטע. נאך געז
 ענדיגעטן טפיעלען גינגען זיז איט זיהס נאך אהמען, וזף
 ער זיז בעהערבערגטע. קויס ווערען זיז דחזעלכסט חנגעז
 לחנגט; זף בחטען זיז זיהן, ער אפֿכטע זיז לז דעסן
 בעריהטמען פֿילזחפֿען פֿיהרען, דער איט זיהס גלייכען
 נחהטן טריגע, אונד חייבן טילער דעס זאקראמעס ווערע
 פֿלאמא; זחגטע זיהענען לחפֿענד, ער זיז עז זעלכער; דיז
 פֿרעארען ערטטוינגען, חייבן זחלפֿן טחלפֿן בעזעססן לז האבן,
 זעהע זיהן לז קענען, אומטן זיך טלעכטר דחנק דחפֿיר, אונד
 אפֿכטען זיך היילויך פֿרווירפֿען, דחם זיז דחז פֿערדיענסט
 דיעזס גרחסן אונגעס, דורך דען טלייער דער חיינפֿחעהייט אונד
 דער בעטיידנהייט, וזחאיט ער דחזעלכע בעדעקטע, ניכט
 בעאערקט דחטטן; זיהן חבער אומטען זיז דעסטח אעהר
 כוזונדערן.

62.

דיא גאטטעס פֿירכטיגען זעערייבער.
 אלו קאמילל חויזראם לחג, חוס דיז טטודט ווייען
 לז זערטחערען; פֿערטפֿרעך ער דעס
 אפֿאללא; דען זעהענטען טהייל דער בייטע. דח מן דיז
 טטודט ערזבערט ווער, ווזולטע דער רחאיטע רחטה זיין
 געליכדע בעלחחלען אונד זיס חייבן קריגסטין איט דרייז חבז
 געחודנען חויזויפֿען, חוס חיינע גרחסע גחודנע טרינקטחלע
 חין דען טעאפעל לז דעלפֿיע לז פֿערעהרען. דיעזע חנגעז

(71)

חרדנעטען וואורדען, נאָהע ביים דער זיניזיניטען אעער-
 ענגע, פֿען זעערייבערן געפֿענגן גענאָמאן, אונד נאָך ליפֿאַר,
 זיהרעס פֿעטערלענדע, געפֿיהרט. דיז איז אונדזער דער
 טטמט היטטן דיז געווענהייט, דען בעטרוג דער פֿינדע-
 רונגען, וועלכע זיז פֿעפֿענטליך טריבען, אונטער זיך זי טהיינן
 דיזעס ימהר היטטען זיז איינען געוויסען טימאָזיטהעאום
 זיהרעס זאָבעררייכער, איינען און, וועלכער דען רחאָערן
 זעהליכער ווער, זיז זיינען אונדעסלייטען. דז דער דער בע-
 פֿעהלסהעבער דער זעערייבער דען נאָמען דער געווענדטען
 דזיז געטענק, דזיז זיז ביים זיך היטטן, דען גאָט, דעס
 עז בעטטיאט ווער, אונד דעס בעוועגונד, דער דיז
 רחאָר פֿערפֿעלסטע זיהס דאס זעלבע זיז ווידען, ערפֿעהרן
 דאָטע; זי פֿעפֿעטע ער, וויז עז פֿעסט זיאָר זיז געטעהען
 פֿעלעגט, דיז עאפֿפֿינדונגן דער גאָטעספֿורט, וועפֿען ער
 זעלכסט דורכֿדרונגן ווער, אונד דעס געאיהע דעס פֿעקעס
 זיין, וועלכע ער בעהעררטע; ער גאָב דען אַבגעפֿרדנעטן
 דיז גאָלדענע טרינקטאָלע לוריק, פֿיהרטע זיז זיין איינע
 פֿעפֿענטליכע הערבערגע, אונד זאָס זיז אַברייזן וועלזטן, בע-
 גלייטעטע ער זיז זעלכסט איז זיין טיפֿען ביס נאָך דעלפֿי,
 אונד פֿיהרטע זיז פֿען דז נאָך ראָם לוריק, ווע זיז, אונטער
 זינר בעדעקונג, זיין זאָר זיזרהייט פֿעלענגטן. דער רחטה,
 דורך דיעזע גרעסאטה געריהרט, בעטטיאטע זיהס, דורך
 איינע פֿעפֿענטליכע פֿערפֿרונג, עבן דיז עהרענבעלייגונגן
 אונד געטענקע, וועאָיט דזי רחטיטע פֿעקען געוועהנט ווער,
 זינע פֿריינדע אונד גאָטע זיז עאפֿפֿענגן.

63.

דיא גערעכטיגקייט זאלימאנס.

זאלימאן, יענער טטן זען בעהעררטרעד דער טירקן,
 וועלכער זעהר גרעסע טעלענטע אונד איינען
 גרענענלעכסן עהרגייטן בעזחס, גריען אונגערן, אונד בעז
 לונדען בעלגארד, וועלכעס און דאחאלס אלז דיא פֿראויער
 דער קריסטענהייט בעטרעכטעטע. ער העטטע עכטן דינעזע
 וויכטיגע ערעבערונג פֿעלברעכט, אלז איין געאיינעס ווייב
 זיך איהס נעהערטע אונד ביטערליך קלעגטע, דאס איהר
 דיא זעלדעסן איהר פֿיהע וועגגענענאמען העטטען, וועלכעס
 איהרען געלענען רייכטהום אויסאנעטע. עז טיינט, איהר
 זייד זין איינס זעהר טיעפן טעלענע בעגרעבן געווען, זענענע
 טעטע איהר דער זולטען איט זענען, ווייל איהר דיא רייכר
 ניכט האבט קאמאן הערן. יח, זיך טיעלן, גענעדטיגסטער
 הערר, ערוועדערטע זיא; זעללין עז געטעה זין דעס פֿערה
 טרויען, דאס אייערע העהייט פֿיר דיא געאיינע זיערהייט
 וועלכע. דער פֿרינל, דער איינע גרעסע זעלע בעזחס,
 ביליגע דינעזע זענענע זענענע, זע טרייסט זיא אויך ווער,
 אונד פֿערהעלעטע אויך איינע אנטטענדיגע ווייזע איינן טעלענע,
 דען ער העטטע פֿערהיטען זעלען.

64.

דער פֿראנצאזישע צימאן.

זוען זיך גלייך דורך דיא בירנענליכן קריגע פֿיעלע אויז
 געלעסענהייט אנטער דען פֿראנצאזישען טרופטען
 פֿערברייטעט

פֿערברייטעט האָטטע; זיך וואָס טע דער אַרטהאַל פֿון פֿאַבערט
 דענאָך דיך טרענגבאַט אַננסלִיכט אונטער דעניעניגטן נִו
 ערהאַלטען, דיך זיך און זיינער טבֿה־האַלטערטשפֿיט פֿון
 זעראָן און גאַרניגטן בעפֿה־דען, אונד, וואוּ דאָ: טווערטע
 אַיט, זיך אַר אונטער דעניעניגטן, דיך נור דורך דיעזעלבע
 דורלִיגטן. דיך אַינוואַהנר דיעזר טבֿה־דט פֿערוואַטן נִו פֿע־
 טיעדען אַהִן, אַיהק קאָינע בעווייזע אַיהרר ערקעננט־אִיקייט
 פֿיר דיך פֿיעלע זיך־האַלט נִו געבן, דיך ער נִו אַיהרס פֿאַרטהאַל
 אַנאָדערטע, אונד דיך פֿיר זיך פֿון גרִאָסעס ווערטע וואָר;
 אַבר חֲלֵע אַיהרע פֿערוואַע באַיעבן פֿרוּכט־אָו.

אַינסט בענטלִיגטן זיך זיינע אַבווענדייט אונד וואָגטען ען
 זיינר גִאָטטין אַינע טאַנע טאַפעלערייך פֿיר אַיין זיאַר אַנ־
 לוביעטן, דיך זיך אַויס פֿאַנדערן האַטטן קאַאון אַססן. דאָ:
 געטענק וואָר גאַנל נאָך דעס געטאַקע דער פֿרוי פֿון
 פֿאַבערט; אַוס אַבר אַיהרס גִאָטטן ניכט נִו אַיספֿאַלִען,
 טאָג זיך ען אַיס.

קויט וואָר דער אַרטהאַל נאָך אַעיג־זייט וועדר לִוּיק־
 געקעהרט; זיך ערפֿוהר ער, דאָס דיך טאַפעטע נִו פֿעקויפֿן
 זיך, אונד דאָס זיך ניאַנדי פֿאַר דעס קאַסטענדן פֿריי
 אַננעהאן וואָלע. פֿאַבערט וואָלעט ניכט אַרוואַכע און אַיינט
 פֿערלִוסטע פֿיר דען אַאַיט־אַרטהאַל זיך, אונד טיקטע אַיהק דאָס
 געלד, דאָס ער זיך־האַל פֿיר דיך וואָרע אַלס פֿיר דיך פֿראַכט
 אַויסגעלעגט האַטטע. לִוּיז טאַג דאַרויך זיעס ער דיך טַח־
 פעטע וועדר פֿעקויפֿן, אונד בעפֿה־האַל, דאָס אַהן דען ערטראַג
 און דיך פֿעסטונגעווערקע פֿערווענדן זיך־אָלע.

65.

דיא גאטטין דעם פאליקוענעם .

פאליקוענעם, חיי טוועגן דעם טירחן דיאנים, אים דעסן
טוועסטער, נאמענס טהעםטאָ ער פֿערהיירטעט
וואָר. האטטע זיך חין דער ירחקוויטען פֿערטוואַרונג געגן
זיהן ערקלעהרט, אונד וואָר חוּזי לזיליען ענטפֿעהען, וואָס
דעם טירחנען ניכט חין דיא האַנדע לז פֿעללען. דיאָנים
זיעס זיינע טוועסטער פֿער זיך קנאָמען, אונד אַפֿטע
זיהר דיא ביטערסטן פֿערווירפֿע, דאָס זיז, דען זיהר
דיא פֿערהערהבטע פֿלוצט זיהרעם געאפֿעהלס בעוואַוסט גע
וועזען, זיהן ניכט דעפֿען בענאָכריכטיגט האַטטע: זיז
זאָטווערטעטע זיהתן זעהנע דיא אינדעסטע בעטטירלונג זון
דען טאָג לז זעגען: «בין זיך דיר דען חזו: חייז זע פֿייג»
הערליגעס אונד ניעדערטרחטיגעס ווייב פֿערהעקזאָמען,
דאָס זיך, ווען זיר דיא פֿלוצט איינעם גאָטטען בעוואַוסט
געוועזן וואָרע, ניכט זללע זיהע זאָגעווענדט האַטטע, דיא
געפֿעהרטין דעסזעלבען לז זיין, וואָס זיינע געפֿעהרען אונד
זיין טיקזל אים זיהתן לז טהיילען? זיך העבע ניכטס דען
פֿען געוואַוסט, אונד ווירדע זיך פֿיר ווייט גליקליכר גע
האָטען האָבען, זיבערזלל דיא גאָטטין דעם פֿערבאָנען
פאליקוענעם, חזו דיא טוועסטער דעם טירחן לז הייסען.
דיאָנים אַוסטע זיינע זע אַוטהעללע זאָטוואָרט בעוואַונדערן
אונד זללע ירחקוואַנד וואָרען פֿען דעם עדעלאַזטהע דיעור
דזאָע זע זעהר ענטליקט, דאָס זיז, אַזיך נאָך זבטשעפֿלונג
דער טירחנזיין, זיהר עבען דיא עהרענזיין, עבען דען
האָפֿטטזאָט אונד דאָ קאָניגליכע געפֿרענגע בייבעהיעלען,
וועלכעס זיז לזפֿער האַטטע, אונד דעם נאָך זיהרן טאָדע

דאז גאנצע פֿחֿק זייערען קאָרפּער לוי גרֿחבע בעגלייטעט
זונד זייער לייכענבעגלייכגייט אים זיינען אויסערֿרדענטליכען
לויזיג בעעהרטע

66.

דאָז פּאַרעם טאַמענט.

עראַמיראַם פֿחֿן קאַרינטה אונטע ביז זיינן זבטטערבן זיין
טעסטאַמענט, וועלכעס יעדעס אנדערן לוי זיינען
פֿריינדע, אָפֿערניך טיינען ווירדע. דען דאָ ער, טאַטט אַלעס
פֿעראַקענעם, נור לויז פֿריינדע האַטטע, וועלכען דער זיינע
קאַריקוענעס זונד דער אנדערע אַרעמאַס היעס; זאָ טרוג
ער דעס ערסטערן לויז, זיינע אַוטטער לוי ערנֿהערן, זונד דעס
לויזטן, זיינע טאַטער אויסלויטטייערן.

פֿיך טאַגע הערנֿאָך טטערבן זויך קאַריקוענעס, ענטוועד
זויס בעטריכטיג, אָדער דורך זיינן אנדערן לויזען; יעלט פֿער-
טראַט אַרעמאַס דיז טטעלע בייֿדער; זונד זויס זיינע האַנדלונג
דעסטן ריהאליכער לוי אַלע, פֿערהיררטהעטע ער דיז טאַטער
זיינעס פֿריינדעס זונד דיז זייניגע און זיינן טאַגע, זונד גאַב
ביידן זיינע גלייכע אויסטייער; דיז אַוטטער אַבר ערנֿהערטע
ער ביז און זייערן טאַד.

ווען דיז גראַסאָטה דעס אַרעמאַס זונדער בעוואַונדערונג
זייערדיג זיז; זיך זיז עס דיזן ערלע לויזערייכט דעס עראַם
מידאַם נאָך ווייט אַעהר; דען דער, וועלכער דען ענטטאָס
פֿאַסט, זיין זאָלכעס טעסטאַמענט לוי אַלע, זיז ניכט נור
פֿעהיג עס זויך לוי פֿאַלסטערעקקן; זאָדערן וועלן זיינע נאָך
גראַסערע האַנדלונג לוי בעגעהען; זונדן עס זיז קיין לויזען

דאס ער, איז אונגעקעהרטן פֿיללע, דיז אומטר זיינעט
פֿריינדעס ערנאָהרט חונד זיינע טאָכטער פֿעהריררוטהעט
האָבן זיידע, ווען ער אויך ניצט דערזען עראַכט ווערדען
ווערע .

67.

דער קריעגסגעפֿאַנגענער קאַניג .

פֿראַנץ דער ערשט, קאַניג פֿון פֿרענקרייך, האַטטע ביז
דער טאָכט לז פֿאַפֿיאַ חלעס געטהאָן, וואָס אַז פֿון
דעם אונטערטראַקעסטן אַזנעט נור זיאַר ערוואַרטן קאָן, ווערד
אַבר ענדליך דענאָך גענאָטהיגט, זיך לז ערגעבן; ער וועללע
יעדאָך זיינע וועפֿן נור איז דיז האַנדע דעם פֿילעקאַניגס
פֿון נעאַפּעל זיעדלעגן . «הער פֿון לאַננוואַ, זאָגט ער לז
זיהן, היר זינט דער דעגן זיינעם קאַניגס, דער זייניגע עהרע
פֿערדיענט, ווייל ער, עהע ער דענעלובן פֿערלעזער, זיהן אַנגע-
ווענדט האַט, אַז דאָס בלוט אַעהרערער דער זיהריגן לז
פֿעריגעסן, אונד ניצט דער פֿייגהייט, זאָנדערן דער לוינע דעם
טיקזאָס זיינע געפֿאַנגענעס פֿערדאָנקט .» לאַננוואַ ווירפֿט
זיך דעם קאַניגע לז פֿיססן, אַפּפֿעקאַנט אַיט עהרפֿורכט זיין
דעגן, קיסט זיהן דיז האַנד, אונד ביטעט זיהן זיין
אַנדערן דעגן אַיט זיענען ווערטן אָן : « זיך ביטטע זיהרע
אַזיעסטאָט איר לז ערלויבען, דאָס זיך זיהנען אַיטען דעגן
דעררייכע, וועלכער דאָ בלוט פֿיעלער דער זיהריגן געטאָנט העט .

68.

דער בישאָף נייערער צייטען.

לודוויג דער XIטע בעגרייטעט אײנמט דעם מילעם
 ד'איליערעם, ביטאָן פֿון שאָרטערס, וועלכער
 אױף אײנער פּרױטױג געפּוטלעטן אױלעזעלן ריטט. « דיא
 אַלטען ביטאָפֿע, שפּרױך ער לױ אױהס, וואַנדערטען נױט
 אױן אײנעם אַלען אױלעזע; זױ בעגרייטען זױך אױט
 אײנעס עזעל אַדער אײנער עזעלן, וועלכע זױך אױט דער
 האַלטער לענקטען. » ע: אױט וואַר, גענאָדױסטר קאָניג,
 אַנטוואַרטעט דער ביטאָן, דא: גױג אױן יענען זױטען אַן
 וואַך דיא קאָניגע אײנען הירטענטאָב האַטטען אַנד דיא
 העערדען היטעטען.

69.

דער בעשאַממע אונד געאָגסטיגע שמױבלער.

דאַמאָקלעס, אױן עלענדער האַפּטראַלע דעם טיראָנען
 דיאָנים, ערהאַב טאָגליך, אױט אײנער זױט
 פֿון בעגרייטעטע, דיא רױטדיאער זױנעם פֿירסטן, זױנע
 גרױסע, דיא אַלעזע: זױנער טרופּען, זױן וױטלױפֿגעס
 געביעט, דיא פּרױט זױנער פּאַלעסטע, דען אַלגעאױ
 אױבערפֿאַס אן אַלעס ווא: לױס אונטערהאַלט אונד פֿערגען
 דעם אענטלױכן לעבן געהאַרט, אונד זעטלע געוואַהליך
 דיכען, דאס מאַנד יעאזלס גליקליכער געווען זױן, אױ דיאָנים
 זױן דא: זאָ דענקעסט, זאָטע אײנמט דער טיראָן לױ

דיא צווייא בעריהממ געוואָרדענען בלינדען.

פֿיער טאָג וואָרן פֿאַרבייאַ, זייטדעס אַמיצאַקעס אונד ראַנאָ
 דאַמיס זיך איינע עוויגע פֿריינדשאַפֿט געטוואָרן, אונד
 נאָך דעס געברויכע דער ליטהען, לור בעטטפֿטיגונג זיהרעס
 בונדעס, איינר פֿאָן דעס אנדערן בלוטע געטרונקן האַטטע,
 חלם דיא זאַראַפֿטען אַיט דרייסיגטויזענד פֿוסקנעכטען אונד
 זעהנטויענד רייטערן אין ליטהען איינפֿיען. און האַטטע זיך
 אויף דען ביידן אַווערן דעס טאַנאַים געלחגערט, און זיהען
 דען איברגאַנג לור פֿערזערהן; אַלזײן דיא פֿינדע נחיהאן גלייך
 אַלזעס, וואָס אויף זיהרער זייטע טטאנד, היכועג, נור דיזיעניגן
 אויסגענחאָאן, דיא זיך בייא זייטן איבר דען טאַרפֿן פֿליכטע
 טען. בייא דיעזר געלעגנהייט ערבליקטע ראַנדאַמיס זיינען
 פֿריינד חלם איינן געפֿאַנגען, דער זיהן און בייטטאנד אַנאָ
 פֿלעהטע: ער טוויאט איבר דאָס וואָס, און זיהק לור הילע
 לור איינן; אַלזײן קויס וואָר ער אויף דעס געטטאדע, זיך וואָרד
 ער פֿאָן דען פֿינדן אַוואַניגעלט, אונד אויף דעס פֿונקטע
 ניעדרגעאעטלעלט, לור ווערדן; קויס קאָנכטע ער נאָך אויסרופֿן:
 «איך קאַאע, איינן געפֿאַנגען זיך זיך זיך». בייא דיעזן וואָרטן
 היעלטן זיח איין, אונד ברעכטן זיהן פֿאָר דען פֿעלדערערן,
 דער זיהן פֿראַגטע, וואָס ער פֿיר איין זיך זיך זיך ערלעגען
 וואָלע? «איך זעלבסט, טפֿראַך ער, ווייל און איר אַלז איין
 קריעגסגעדאַטה גענחאָאן, אונד דיא ליטהען קיין אנדערעס גוט
 בעזיטן». «דאָס איזט לור פֿיעל, ערוויפֿדרטע דער באַרבראַר,
 וויר וואָלן אונס אַיט איינע טהיילע פֿאָן דיר בעגיגן; «הירויף
 זיעס ער זיהק דיא אויגן אויסטטעכן, אונד זיך זיך זיך אַיט
 זיינע פֿריינדע, ווייט פֿערגיגט אַיבר דיעזע ערפֿברענגן, חלם

איבר דען פֿערלאַסט זיינעם געזיכטעס בעטריבט, לוריק. זיינע
 געגענוואָרט גיב דען ליטהען דען אַטטה וויעדר; דען דורך דיח
 ערהאלטונג דיעזר בידן אפֿאָנגר גלויבטן זיא ניכטס פֿערלֿאָרן
 לו האבן. ועלכט דיח פֿיינדע געריעהטען אין בעטטירלונג,
 אַלס זיא ערוואָקטן, אַיט וואס פֿיר אפֿאָנגערן זיא לו טהון האָטטן,
 זיך דאס זיא זיך דעס נאָכטס אין אונאַרדנונג לוריקלֿאָנג, דיח
 וואָגן, דיח זיא וועגגעקאָואן האָטטן, פֿערבראָנגטן, אונד זייגן
 טהייל דער בייטע לוריקלֿיעסן. אינדעסן וואָללט אַמיצאַקעס
 דאס טאָגעסליכט ניכט בעהאלטן, וועלכט זיין פֿריינד אַויס זיעבע
 לו איהט פֿערלֿאָרן האָטטע; אונד דיעזע בידן ערהאַבענטן
 בלינדן וואורדן הערנאָך אַויף אַפֿפֿענטליכע קאָסטן ערנאָהרט,
 אַיז איהרע גראָסע זעען יעדראַחן אַיט עהרפֿורכט געגן זיא
 ערפֿילט האָטטע.

71.

בוטע לעהרע פֿיר אַיינען עראָבערע.

אַלס אַיינסט קאַרל דער IX טע, קאָניג פֿאָן טאָעדן, אונזוייט
 לייפציג טפֿאָלערן גיענג; זיך וואָרף זיך אַיין בויער לו
 זיין פֿיסטן, אונד פֿלעהטע איהן אונ גערעכטיגקייט געגען
 אַייטן גרענאָדיער און, וועלכר איהט קורץ לטאָר זיין אונד זינר
 הויסגעכאָסן אַיטאָגסבראָד וועגגעקאָואן האָטטע. דער קאָניג
 זיעט דען זאָלדאָטן פֿאָר זיך קאָואן. «אַזיט עס וואָהר, טפֿראַך
 ער אַיט אַיינר טטרענגן איענע לו איהט, דאס דוא דיעזען
 און בערויכט האָסט?» «אַלורגאָנדיגסטער קאָניג, אַנטוואָרטעטע
 דער זאָלדאָט, אַיך האב איהט ניכט זיך פֿיעל אַיבעלס ערוזיען,
 אַלס אַיירע אַזיעסטאָט זיינט העררן לנגעפֿיגט האָט: זיא האבן
 איהט אַיין קאָניגרייך ענטריססן, אונד אַיך האבע דיעזען טאָטע

נור חיינ טרוטההן וועגגענשאון. דער קאניג רייטע דעם
 בויערן לעהן דוקאטן, אונד פֿערגלוב דעם זינדען חוס דעם
 נאָר דריסטן חבר גליקליכן חיינפֿאלס ווילן, חידעט ער נאָ
 חיהם זעגטע: «אערקע דיר, איין פֿריינד, דאס, ווען איך דעם
 קאניג אויגוסט איין קאניגרייך וועגנעהן, איך ניכט דעם
 פֿיר איך בעהאלטן האבע.»

דיא בעלאהנטע רעכטשאַפֿענהייט.

דער יונגע פֿון אויביניע ווער נאָ וויכט גליקע דרייט טאָגע
 פֿער דער בעריכטיגטן באַטהענדייט פֿון פֿאַריס אַבֿֿ
 גערייט, חוס זיך אַט פֿיערליג זינדען נאָך לאַ ראַשעללע
 נאָ בעגעבן, וועלכעס דאָאָלס דיח זיכערסטע, יח ביינעהע דיח
 חיינליגע פֿרייטשטעטע דער קאָפֿיניסטן ווער.

אַלס ער חיינסט בייח דעם העררן פֿון מאַלצין, דעם פֿאַטר
 דעם פֿרייניסט, דאס ער נאָ היירטהען געדחכטע, זיין חונד
 גליקליכעם טיקאָל ערלעהטע, אונד אַרקן זיעס, דאס חיהן
 דער אַנגל אַן הילפֿסאייטעלן געהינדערט העטטע לאַ ראַשעללע
 נאָ עררייכט; זיך אונטברעך חיהן דער גרייט אַט פֿאָגענדע
 ווערטן: «זיח האַבן איר חיינסט ערלעהט, דאס דיח ווירקליכן
 אורטרייטן דער פֿערטווערונג פֿון אַמבוואָוע אַהערט פֿאַטר
 זיין פֿערוועהרונג געגעבן וועררן וועררן, אונד דאס חיינע דייער
 טרייטן פֿון דעם קאָנלר פֿון האַפֿיטאַל אונטערטריעבן וויח, דער
 זיך יעלט אַזיך זיין אַנדאָט בייח עסטאַמפעס לוריקגעלעגן חיהן.
 דייעו אורקונדע קאָנטע חיהן געגנווערטיג חיינע טאָנע וויח
 חיינטרעגן; דער קאָנלר חייט חיין אַזן דער קיינע טאָנע
 פֿערדיענט, ווייל ער חיהרע פֿאַרטהייח פֿערלעסטן האַב ווען

זיך ווילן, זיך שיקקע זיך יעאמנד נו זיהט, דער זיהן בענאָד
 ריכטיקעט, דאס זיך דייעז טריפט זיך הונדן הונן; זיך
 טטעהע זיהטן דעפיר, דאס זיך זעהנטויענד טהונדן דעפיר
 ערהולטן, ענטוועדער פֿון זיהטן זעלבסט, זאס זיינע זייגענע
 פערזאָן נו זיערן, זיך פֿון דען, וועלכע זיך דייעז טריפט
 בעדיען ווירדן, זאס דען עהע אפֿולן קונלור נו טטירנען.

זיך דייען פֿערטלעך ענטפֿערטע זיך דער יונגע אויביניע,
 זעהנע נו זאטווערטן, הילטע זיינע זעהפֿערביגע זאזאטענע
 ברעפטשטע, ווערן זיך זאלע דייעז טריפטן בעפֿונדן, זייגעט
 זיך דען הערן פֿון טאַלצי, נעהט זיך וועדער זוריק, זאט
 פֿערבראָנטע זיך זאזליך זיך דען נעהטן קאזייניער. דייעז
 אזטע זיהטן דאריבער דיך ביטרטטן פֿערזויערע; זאזלין דער
 יונגע אויביניע זאזווערטע: «זיך זאבע דייעז פֿאפיערע
 פֿערבראָנט, דאזט זיך ניכט זיינעט זיך זיך דער זעלע
 ברענען, דען זיך זאזטע פֿיעלזייכט זיינאזל דער פֿערזוונג
 זאזטרייעגען קאזנען.»

זיך פֿאזגענדען טאגע נאז דער גריי דען יונגען זאזן
 זייך דער זאזד זאזד זאזטע זיהטן זיך עבען זיך פֿיעל
 זאזונג זאז ריהונג פֿאזגענדע ווערטע: «זיך זייט, דאס
 זיך זיינען זיינע טאזטער נו זיירטען. זיך זעהען, דאס
 זיך זעהרערע זאס זיך בעווערען, דיך זעהר פֿערזאזגען
 בעזיטלען זאז זיך, זאזלין דיך פֿאפיערע, דיך זיך זעסטערן
 פֿער זיינען זאזגען פֿערבראָנטען, דאזט זיך זיך ניכט
 זיינעט זיך דער זעלע ברענען זאזטען, זאזבען זיך דען
 קאזפֿן זיך ווערטן געאזט, דאס זיך זייהנען זאזגען זאס -
 זיך זיינע זיך פֿער זאזערן זאס טאזטעראזן נו זאזבען.»

73.

דער שניידער היינריכס דעם IV טען.

דער שניידער היינריך דעם IV טען האטטע אין קליינעם
 בוך פֿון פֿרֿאָרדנונגן דרוקקען אַמסאָן, דיז זיינר איינאָג
 נאָך, לור ווּזֿהאַלפֿהרט דעם שטאַמם נאָטהוּצנדיג וואָרען .
 ער האַטטע דיז דרייַסטיגקייט, עז דעם קאָניג לוז איבער־
 רייַען. די עזר פֿירסט נאָס עז אַלענד און, אונד אז ער
 אייניגע זייטען דאָפֿון געלעזען האַטטע, זאָגט ער לוז איינס
 זיינער קאָמאָנדיענער: »און רופֿע איר איינען קאָנלזער;
 ער זאָל קאָמאָנען אונד איר דאז אַמס לוז איינעם קליידע
 נעהאטען, דען היער איזט איין שניידער, דער שטאַמם
 פֿרֿאָרדנונגען אַלעט. «

74.

דיא אונדאַנקבאַרען קינדער.

זאָפֿאַקלעם, איינער דער גראַמטען טראַגיסען דיכטער דעם
 אַלטערטוואַס, בעהיעלט ביס אַוין דיז לעלטן יאָהרע
 זיינעם אַלטערס דיז שטאַרקע אונד לעבהאַפֿטיגקייט זיינעם
 גייסטעס. זיינע קינדער, דיז איינעם זאָלען פֿאַטערס אַומוירדיג
 וואָרען, בעהויבטעטען, ער זייז אין באַדזין פֿערפֿאַלען,
 אונד היעלטען פֿאַר געריכט דאָרס און, דאס ער דעם
 רעכטעס בערויבעט ווירדע, זיינע גיטער זעלבסט לוז פֿער־
 וואָלטען. שטאַמט אַלעזר פֿערטהיידיקונג, אַז ער איין
 שויטפֿיעל פֿאַר, דאס ער זאָ עבען אין דער אַרבייט האַטטע;

עו וואר דער אָדיפּ צו קאַלאָנע, וועלכעס זאמטליכע ריכטר
 אין ענטזיקקען זעלטטי. ער געוואָן גאַנץ איינטטיאזיג זיינען
 רעכטסהאַנדעל; אונד זיינע קינדער, דיז דאז גאַנלע גע-
 ריכט פֿערזבטייטע, טרוגן ניכטס דחפֿען, און דיז שפּאַנדע,
 דיז איינע זי אבטייליכען אונדזאנקע געביהרט.

75.

דער ענגלישע העלד.

אַלס דיז אין איינע בונדע פֿעראייניגטן ניעדרוואַנד זיך ניכט
 איס טטאנדע זיהען דער טפּאַניטען אַנזכט לז ווידער-
 טוהען, אונד קיינע הילפֿע אויס פֿרזאנקרייך ערווארטן קאָנטן;
 זי בעגאַבן זיז זיך אונטר דען טוטן פֿען ענגלזאַנד. עליוזאַבעטה
 זינדטע איהן דען גרזפֿען פֿען לייסעסטר, אונד זיז אַנלז-
 פֿיהרן. ער וואַרד פֿען עדוואַרד סטאַנלייא בעגלייט, וועלכר
 ביז דען אַנגריפֿע זיינעס דער פֿעסטונגסווערקר פֿען
 ציטפֿען, וואַרין דרייהונדערט און זאַגען, איין עבען זי
 טחפֿערע טהאַט פֿערריכטעטע, און אירגענד איינע פֿען
 דעננען אייז, וועלכע דאז זאַטערטהונג געריהאט האט.
 און טטיעס אויס דען פּאַטן איינע פיקקע אויף איהן
 לז, אונד איהן לז טאָדטען. ער ערגרייפֿט זיז איט ביידען
 האַנדן, אונד האַלט זיז איט זאַלכער טטאַרקע, דאס דיז
 טפּאַניער, דז זיז דיזעלבע וויעדר און זיך רייסען וואַלען,
 איהן זעלבסט אין דיז פֿעסטונג היכויל זיעהען; זאַגלייך זיאט
 ער דען דעגן אין דיז פֿויסט, טאַגט אַלעס, וואס איהס
 פֿאַרקאאט, אויף דיז זייטע, זעלט דיז בעזאַטלונג אין ער-
 שטוינג, אונד זיעבט דען זיינגן דאדורך זייט, טטורט לז אויפֿן,
 אונד פּאַסטן לז פּאַסטן.

דער

76.

דער פֿערבינדליכע פֿאַרוואָרף.

באַנטעמס, דער ערסטע קאָמאָנדיענער לודוויגס
 דעם XIVטען, ערוואַלטע אַיהן אַזוי אַינע
 גאַנצע פֿיר אַיינען זיינער פֿריינדע: « וואָן ווערדען זיך אַיינע
 אַזוי אַויפֿהאַרען, » טפֿראַך דער קאָניג באַנטעמס
 וואָר אַיבער דען פֿאַרוואָרף בעשטימלט; ער בליעב ע: אַזער
 ניכט אַזאָגע, אַינדעס דער קאָניג זאָגליך אַפֿעלנד הינלע זעלטע:
 « זיאַמער פֿיר אַנדערע, אָונד נייע עטוואַס פֿיר זיך לֹאָ בע
 געהרען? דיז אַזאָגע, אַזוי דיז זיך אַינען אַיהרער
 פֿריינדע אַזאָגען אַזאָגע אַיך אַיהן פֿיר אַיהרען זאָהן. »

77.

דישאַרד, דאָז לאָוענהערץ.

אַיין ענגלישער בויער האַטטע ביז אַזאָברעכונג זיינעט
 פֿעלדעס אַיינען טאַטן געפֿונדען, אַזוי וועלען קאָניג
 רישאַרד, אַיט דעס לֹאָזאָגען: דאָז אַזאָגע ער, אַז
 אַז אַזאָגע אַזאָגע אַזאָגע אַזאָגע. אַזאָגע, אַזאָגע
 פֿאַן לימאַגעס, ווייגערטע זיך, אַזאָגע דעזעלבען הערויס לֹאָ
 געבען, אָונד רישאַרד בערזאַנטע אַיט אַזאָגע קריעגס
 טאַזער דאָז טאַזער קאַלום, וואָהין, ווייזער פֿערנאַהען, דיזער
 טאַטן אַזאָגע אַזאָגע וואָרדען וואָרע. אַז פֿיערטן טאַגע דער
 בעלזאַגערונג אַזאָגע ער דען פֿאַטן, אַזוי דיז לֹאָ אַיינען
 טאָראַע בעקוואַסטע זייטע אַזאָגע אַזאָגע, אָונד וואָרדע

דורך זיינען, פֿון איינער פֿראברוסט פֿאָגעטשפּאָסענען פֿפֿייל,
 פֿון דער טולטער פֿערוואַנדעט. זיין אַוואַנסטענדער וואַנדע
 פֿאַרטלט בעאיהטע זיך, דען פֿפֿייל איט געוואַלט אַוואַנסטע פֿלייטע
 זיך; זי אַוואַנסט, אונד בעפֿהעט זיך דאָבייך זיך אַוואַנסטע, דאָס
 ער דען פֿערוואַנדעטן טהייל זעריס, זיך דאָס זיך דער קאַלטע
 ברענד זיין קורלר זייט דאָס טאָג. אַזי דאָס טאָס קאַלום
 אַיינפֿאַנגאַן וואַנדע, זיעט רישאַרד דען בערטראַם פֿון גנד
 דאַך, וועלכער דען פֿפֿייל אַבגעטשפּאָסן האַטטע, פֿער זיך פֿיהרן,
 אונד פֿרעגטע זייהן, אָב ער זייהן בעלידיגט העטטע, דאָס
 ער זייהן דעס זעבענס האַבע בערויבן וואַלן? בערטראַם
 אַנטוואַרטעטע איט בעהערלעך אַוואַנסטע, דאָס רישאַרד איט
 אַייגענער האַנד זיין פֿערטער אונד זייעט בייך ברירער ערטלעך
 האַבע; דאָס ער אַזיך איט פֿריידן אַזיך אַוואַנסטען אַוואַנסטע
 וואַנדע, וואַלן ער זייהן נור זיאַר פֿערדאַן אַוואַנסטע, וואַלן ער
 דאָס אַזיך געהאַבט האַבע, דאָס ווערקלייך זיך זיין, דעססן דיך
 פֿערזעהונג זיך בעדינט העטטע, אַזיך דיך וועלט פֿון אַיינע
 טיראַנטן זיך בעפֿרייען. דער טטערבענדע קאַניג וואַר אַיבר
 דיעזע אַנטוואַרט בעטרעפֿען; ער בעפֿעהלן דען אַוואַנסטן זיין
 פֿרייהייט זיך זעטן אונד זייהן הונדערט טיאַזע אַוואַנסטען

78.

דער ראַמישע זאַלדאַט.

אין ראַמישע אַוואַנסטע אַיינע רעכטסטרייט אונד אַזיך
 דען אַוואַנסטע, זייעט גערעכטע אַזיך זיך פֿערהיידען. דער
 קאַניג אָב זייהן אַיינע זייער אַוואַנסטע, אַזיך זייהן זיך דען ריכט
 טערן זיך בעגלייטן. דער אַוואַנסטע וואַר בעהערלעך גענוג, זיך
 צאַוואַר זיך זאָגן: «הערר, זיך האַבע ניכט זיך געגן דיך געהאַנגען»

דעלט, דאז זיין דער טאָמט בייז אַקטיום זיין געפֿעהר
 ווערט; זיך זעלבד האבע פֿיר דיך געטריטן. « בייז
 דיען ווערטן ענטבלאָסטע ער דיז וואונדן, דיז ער טאפֿענדיגן
 האטטע. דיער פֿערוואונדן ריהרטע דען אויגנבֿיש זיך זעהר,
 דאס ער זעלבסט פֿער געריכט גיענג, אום פֿיר דיען זענדיגטן
 דאז ווערט זי רעדן.

79.

דיא צווייא ברידער.

צווייא ברידד חויס דעס טפֿאָניטען העערע, וועלכע זיך זענע
 לייט געוועט, זיינענדר חבר ניאמאָס געפֿונדן האטטן,
 בעגעגעטן זיך פֿען אונגעפֿעהר, בייז דער בעלזגערונג פֿען
 באַממעל, ווע זיז אונטד לוייז פֿערטיעדען רעגיאַענטערן
 זייניגן דיענטן. דאז זיז זיך נאָך ערלויטערונגען ערקאָנעטן,
 פֿיען זיז זיינענדר חויס דען האָלז: אונד וועהרענד זיז זיך
 זי פֿעסט זיין דען פֿראַן האָלטן, זיאט זיינע קאָנענקאָגע
 זיהענען דיז קאָפֿע וועג, זעהנע זיהרע קאָפֿר לז טרענען,
 וועלכע זיט זיינענדר דעהין פֿיענען. זי טאָרבען דיע בידן
 ברידער זיין דען פֿעגענעהאטן אויגעבליקע זיהרעס זעבענעס.

80.

דיא פֿערהרונגסווידיגע אַרמוטה.

דיא לייט ווער פֿערפֿאָסטען, נאָך וועלכער רעגולום,
 דען געזעטען געאָקט, דיז טעלזע זיינעס זעבער
 גענערזאָס זיין אַפֿיקאָ נידערזעטן זעלזע. דער זענעט

הַשְּׁטֵט לְוֹזֵר פִּיר גוֹט גַּעֲזוֹדֵדֵן, אִיהֵט דִּאָ קֶאָאִיאַנְדֵר
 לֹא פֶּעֶרְלֹאָנְגֵרֵן; עַר אַבְעֵר בַּשֵּׁט אַז אַזִּינְען נַחֲשֵׁהֲוֹגֵר
 אַז אַזִּינְען אַבְטִיעֵר, ווִיל עַר נַחֲשֵׁרִיבֵט עֵרֶהֲוֹלֵטֵן
 הַשְּׁטֵט, דָּאָס דַּעַר פֶּהֲשֵׁטֵר גַּעֲטֹאָרְבֵן זִינֵן, וועלכֵר זִינֵע
 זִיבֵטן אָקֵר גַּעֲבויט הַשְּׁטֵט, אַזִּין דַּעֲנֵן זִיין גַּחְלֵנֵס פֶּעֶר־
 אַקֶּאָט בַּעֲטֹאָנֵד, אַז אַזִּינְען דַּעַס דַּעַס זַעֲזַעֲלֵבן קַנַּעֲשֵׁט זַלֵּעֵס לֹא
 אַקֶּעֲרֹבִיז נַחֲטֵהִיגֵע גַּעֲרֹאָטֵה גַּעֲטֹאָהֵן הַחֲבַע. עַר שְׁטֵעֲלֹטֵע
 דַּעֲסֹוועָן דַּעַס זַעֲנַחֲטֵע אַזִּין אַזִּינְען בֵּרִיעֵ פֶּהֲר, דָּאָס זִינֵע
 פֶּרִיז אַז אַזִּינְען קִינְדַּעַר גַּעֲפֶהֲרֵר לִיעֶשֵׁן, הַזִּנְגֵרֵס לֹא שְׁטֵעֲרֵבֵן,
 ווען עַר דוֹרְך זִינֵע גַּעֲגֵעֲוֹזֵרֵט אַז אַזִּינְען זִיין הַזִּינְוֵעֵן
 נִכֵּט ווִידֵר אַזִּין אָרְדֵּנִיג בֵּרֶחֶבֵטֵע. דַּעַר זַעֲנַחֲטֵע אַבְעֵר,
 אַז אַזִּינְען דַּעַן רַעגֹלוֹם אַזִּין דַּעַס לִיעֵע זִינֵע גֶלֶחֲרֵרִיעֵן זִיעֵגֵע
 נִכֵּט לֹא הַעֲאֵן, ווִיעַס דַּעַר פֶּהֲאִילִיע דַּעַס אַבְעֵר = גַּעֲנַעֲרֵוֹס
 דַּעַן נַחֲטֵהִיגֵען אַזִּינְען הַחֲוֵט אַזִּין, אַז אַזִּינְען בַּעֲפֶהֲרֵל, זִינֵע אָקֵר
 אַזִּין אַחֲרֵי פֶּהֲשֵׁטֵטֵע קַאָטֵטן בִּזֵּען לֹא אַחֲסֵען, ווִיעַס אַזִּין זִינֵע
 פֶּהֲלֹאָגֵעֲרֵטֵע פִּיר אִיהֵן אַזִּינְען פֶּהֲלֹאָטֵעֵן; - אַזִּינְען קַאָרְגֵלִיע
 בַּעֲיֵהֲנִיגֵע פִּיר אַזִּין גַּרְחֵסֵע דִּיעֲנֵסֵטֵע, ווען אַחֲרֵן דַּעַן בִּלְחֵסֵן
 ווערֵט דַּחֲפֶהֲרֵן אַזִּין אַזִּינְען נִיאַט, דִּיאָ אַבְעֵר דַּעַס אַזִּינְען
 קַעַן דִּיעַס טֹאָגֵעֲהֶעֲשֵׁטֵען רַאָעֵרֵס אַעֲהֵר עֵהֲרַע אַחֲשֵׁט,
 אַזִּין אַזִּינְען דִּיאָ פֶּרֹוֹקֵעֲוֹלֵטֵן אַזִּינְען זִינֵעֵן אַחֲרֵן דִּיעַן
 נִיאַבְעֵרִיעֲרֵטֵען לֹאֵרֶקֵעֲנֵט, דַּעַרֵען נַחֲאֵען דִּיאָ נַחֲשֵׁוֹעֵט
 אַזִּין דוֹרְך אִיהֵרֵע אַזִּינְען פֶּהֲלֹאָטֵעֵן עַרֶפֶרֵעֲסֹאָנְגֵן קַעֲנֵטֵן ווִידֵר,
 וועלכֵע אַזִּין גַּרְחֵסֵעֵס עֲלַעַד אַזִּיבֵעֵר גַּחְלֵע אַזִּינְען פֶּעֶר־בֵּרִיע
 טַעַט הַחֲבַעֵן.

81.

דַּעַר שְׁלֶאָפֶעֲנֵדֵע פֶּרִיסֵטֵעֵר.

לְדוּוִיג דַּעַר XI טַעַט עַרְבִיקֵטֵע אַזִּינְען פֶּרִיסֵטֵעֵר,
 דַּעַר אַזִּין אַזִּינְען בֵּיֶשֶׁטֵטֵעֵהֲוֵע טֵלֵעֵן. „דַּחֲאִיט דִּיז

אחון זמן קחננע, ספרחך ער, דחם חיהס זיין גליק חין
טלחע געקחאמין זיין, זף געבע חין חיהס דיט ערסטע
ערלעדיגטע פֿערינדע. *

82.

דאָז גליקליכע וויעדערֿפֿינדען.

אוממיטטעלבאַר נאָך דער טלחט פֿון דענאַין בעגאָב זיך
דער הערר פֿון געממינגען, אחיחך חיינעס בחייעריטען
גרענחדיער = רעגיאַענטס, דאז הערר פֿון לאַ קאַלאַניע
קאָואַפֿנדיערטע, חין בעגלייטונג חיינעס חלטען זיעטענחנטס
פֿון עבן דעמועלבען רעגיאַענטע, חין דיט פֿערטחלונגען,
אום דעמועלכט דיט חלחלהל דער אחננטחעט חויפֿלונעהאען,
דיט בייס חגריפֿע דערזעלבען אומגעקחאמין וויר.

זי דורפֿטען ניכט ווייט געהען, אום טחדטע קחרפֿער
חלנטרעפֿען, אונד ווּזלען עבען חיינען דערזעלבען לחהלען,
חזי זיט בעאערקטן, דחם ער נאָך וויאָערטע. חזיין גרענח
דיער דעס רעגיאַענטס גייעננע, וועלכער חויך דח אומהער
גינג, אום לז זעהען, חב אחון ניכט פֿערגעסען העטטע,
דען חיינען חדער דען חנדערן גחלן חויזלזיהען, העטטע
טחן פֿרהערדח; וויזעלן דעס טטערבענדען געהחרט, אונד
ווּזלען כון זיין זיידן חויף חיינאחל חזיין ענדע אחלן; ער
נחהערטע זיך חיהס חזיף, זעגטע דיט פֿלינטע חון, אונד ווּזלען,
נאָך חיינען ווּזעלען גרענחדיערֿפֿינדען, דען אונגליקליכע,
וויזן ער לז פֿיעל זיטטע, לז זיין פֿחטערן טיקקן.

גליקליכרווייזע טרחט הערר פֿון געממינגען דחלז; ווּזלען
דחם געוועהר אב, אונד עראחחנטע דען גרענחדיער, דיען
אראן אענטן טטערבן לז אחטן, וואן זיין זיעל געזעלט ווּזער.

« ציהררן גנחן פֿערלייהען, זאָגט דער גרענדיער, זיך וואָלסט
 דינען גוטען יונגן דען לענטן אונד ווענענליכסטן דינסט
 ערוויינען; אונד זיך דען לוסטאנדע, וואָרין ער זיך בעפֿינט
 דעט, זינט ער וואָרליך דען בעסטע, וואָס אַזן פֿיר זיהן
 טהון קאָן, ווען אַזן זיהט דען גערזיס אפֿעט; דען דאָרן
 האָרען זיינע ליידען אַזן זיינאָל אַזן; טהוע זיך עס ניכט
 זי אום ער נור דעסטע זאָנגער ליידן אונד ענדליך דאָך טאָרע
 בען. » ביז דינען וואָרטן וואָלסט ער זיינע פֿלינטע
 ווידר זאָלען, זיך דען זיהט הערר פֿאָן געמיינגן נאָך זיינע
 אַזן בעפֿעהלען אומטע, זיך וועגן בעגעבן.

דער באַזיערישע זיעטענאָט, דער זיין וועניג פֿראַגליכע
 פֿערטאָנד, האָטע דינען געטפֿרעכע אַזן לוגעהערט.
 « פֿיליכט טפֿריכט דער טטערבענדע אענט דען דייטט,
 זאָגט ער לוי דען העררן פֿאָן געמיינגן; זיך ווילן זיהן
 זיינאָל פֿראַגן. » וואָרליך זאָנגערטע דער טווער פֿער
 וואָנדעטע זאָלדט אַזן דייטט. דען דינער רעכטעפֿענע
 זיעטענאָט זיינען אַזן פֿאָן זיינער כאַליאָן זיין דינען לוי
 טפֿנדע זאָלדט; זיך אפֿעטע ער זיך לוי פֿיליכט, זיהן
 זאָלעס גענוי אַזן פֿראַגן. « וואָ ביז דאָ הער? » זאָגט
 ער לוי דען זאָלדטען. דער פֿערזאָנדעטע זאָלדטעטע,
 « דאָס ער זיין באַזיער וואָרע. » « זיין באַזיער! פֿערזעטע
 דער אַזטע זיעטענאָט אַזן לירנענדר טאָיאָע. וויאָ! דאָ
 פֿאָלדעטע ווידער דיינן פֿירטען? דאָ פֿערדינסט ניכט,
 דאָ טאָגעסליכט לוי זעהען. אַזן וועלדער געגענד פֿאָן באַזיערן
 ביזט דאָ דען? » פֿוהר דער פֿעפֿלינער פֿאָרט. דער זאָלדט
 ערווערטע: « אַזן דער געגענד פֿאָן אינגאָלשטאָדט. »
 « ווער זינט דיינן פֿאָרט? ווער זינד דיינע פֿערזאָנדטען? »
 « אינע אַזטע טאָדט, אונד זיך בין דער זיינאָל
 זאָן זיינעס פֿעפֿלינערטע, דען אַזטע דען באַזיערן טרוסטן

געדיענט האט, אונד וועהרטייכליך אין דערטלעכט ביים האַבֿע
 שטאַדט אַזאָגעקאָאָן מיט, ווילן אַיך זייט דיר לייט מיכטס אַהער
 פֿון איהס ערפֿהערען האַבע. אַיינע פֿערוואַנדטן האַבן זיך
 אינדעסן זיינעס גאַלנן פֿעראַקאַגעס בעאייסטערט, אונד אַיך
 דאַרבען אַמסן. דאַ אַיך נון הערנאָוואַכס, אונד מיכטס
 געלערנט האַטטע, וואַאָיט אַיך איין ברַאָד האַטטע פֿערהדיען
 קאַנגען, זיך פֿערהאַנד אַיך אַיך אַיט לוויען אַיינער טולקאַזאַע
 דאַדען, אונד וויר נאָהאַען ביים דעם ערשטן בעסטען ווערע
 פֿעפֿלינער דינסטע. « - וויאָ הייסעסט דאַ ? » - « אַיך
 בענגע אַיך אַודעש. » - וואָס ? אַזס גאַטטעס ווילן ! דאַ
 ביט איין זיך ! - היער וואָר' אַיך איין לוטויער דיינעס
 טאַדעס געוועזען, אונד האַטטע מיכטס לוויער רעטטונג
 ביים געטרעפֿען, האַטטע מיכט דער הערר פֿון געממינגען
 דאַ געפֿהער פֿון דיר זאַגעוואַנדט. דאַ האַט אונס אין
 דען פֿון געזעלט, דאַס אַיינער פֿון אונז ביידן דען אַנדערן
 האַטטע טאַדטען קאַנגען, ווען דאַ געלעגענהייט זיך דאַל
 געלייגט האַטטע, אונד דער היאָאעל האַט אונס היערהער גע
 פֿיהרט, אַזס דיר דורך אַיך דאַ זעבן לוויערען. »

דער גוטע יונגע, וועלכער אין דער טרויריגסטן אַגע, וואָ
 רין אַזן זיך נור יעאַזלס פֿינדן קאַן, דאַ גליק האַטטע,
 אַיינען פֿאַטר לוויערען, דען ער טאַן אַקאַסט פֿיר טאַדט
 געהאַלטן האַטטע, וואָר פֿאַר פֿריידען אַזיסער זיך; ער
 טלעפֿטע זיך לוויערען פֿיסען דעסזעלבן, אונד ריען אַזיס:
 זיך, איין פֿאַטר ! ער אַזאָקאַאָאָרטע זיינע קניעע אַיט דער
 גאַלנען אַנטטרענגונג דער אַיהס נאָך אַזיבריק געבליבענען
 קראַפֿטע, זיך דאַס אַזן אַיהע האַטטע, אַיהן דאַפֿון אַזס
 לוויערען.

דער נון גליקליך געוואָרדענע זיך וואָרד אַן אַיינע בע

קוועטן פֿרעם געברענגט, פֿערפֿעלעגט, געהיילט, אונד טרעט
 בלעז דערין זיין פֿעלענער חין דאז רעגיאענט זיינעם פֿעטערעם.

83.

דאז בעפֿרייטע צירענע.

אַרעמפֿילאָ אַזוי דער טטאָדט צירענע לעבטע אונד דיז זייט,
 זיין מיטהריראַעם רעגיאערטע. אַזיהרע קאָג-
 הייט אונד טאַפֿעֿערקייט זעלטן זיז אַיט דען בעריהאַטעסטן
 פֿרויען אַזוי. דען הערפֿיטען לייטען גריכענלונדס חין אַזיינע
 רייע. זיז וואָר אַזיינע טאַכטער דעם אַגלאַטאַרם, אונד דיז
 גאַטטין פֿאַעדינ'ס, וועלכע ביידע אַפֿאָנער פֿען גרפֿסעס זאָ-
 זעהן וואָרען; זיז וואָר טאָן, אונד אַזיהר פֿערטטאָנד
 אַפֿעטע זיז פֿעֿהיג, אָן דען וויכטיגסטן טטאָטעם פֿאָגעלעגנעם
 הייטען טהייל זיז נעהאען. דאָס אַזאָגיק אַזיהרעם פֿעטערלונד
 דעם בעפֿעֿרדערטע אַזיהרען רעהס, אונד גאָב אַזיהרען פֿער-
 דיכסטן געלעגנעהייט, זיך אַזיך אַזיינע גאַנץ בעפֿאָנדערע פֿרע
 אַזיזלזיינען. דער טירפֿון ניקאַקראַטעם האַטטע נאָאָליך דיז
 פֿבערהערטפֿעט פֿען צירענע אָן זיך געריסטן, אונד דיז זאָ-
 געזעהענעסטן אונד טאָגנדהאַפֿטעסטן בירגער דאַעלכסט
 היכריכטען אַפֿסטען. אַזאָט דיעזען וואָר אַזיך אַרעמפֿילאָ'ס
 געאַהיל געוועזען; זיז זעלכסט האַטטע ער גאָך דעסטן טאָדע
 געלונדאָנגן, אַזיהן זיז היירפֿאָטען.

אַרעמפֿילאָ, וועלכע נאָר דען אַפֿרד אַזיהרעם געאַהילס
 זיז רפֿען האַטטע, אַזעס זיך דאָך ווייט אַעהר נאָך דיז אַזאָגעם
 אַזיינע נאָטה זיז הערלען געהען, דיז אַיט יעדעס טאָגע
 לונדהס. דיז געפֿאַלליקייטען דעם טירפֿאָנען, דער זיז
 אַזאָגעטע אונד אַזאָגע זיינע געוואָלט אַיט אַזיהר טהיילטע.

פֿעראַחצטען ניכט, זיח לֹא געוויינטן: זיח בעטלֹחֶס, זייהרעס
 פֿעטערלֹחֶנדע לֹא דיענטן; אונד ווייל זיח זעה, דחס זיח קיינע
 טטיטלע העטטע, ווערויך זיח זיך ביים זיינעס; זיך גרֹחֶסען
 פֿערהעבען פֿערלֹחֶסען קענטע, געדחֶטע זיח, דייען בֹּחֶם
 זעוויכט דורך גיכט זוי דעס וועגע לֹא רייאען. זעבר דיח
 פֿערטידענען לֹאבערייטונגן, דיח זיח היערלֹא אַחֶען אוסטע,
 קענטען ניכט געהייסן געהעלטען ווערדען, אונד פֿעריטהן
 זייהרען פֿענטלֹחֶם. קאַלביא, דיח אוטער דעס טירפֿענען,
 וועלכע נאָך גרויזחער זֹלֹע ער ווער, עראַחֶנטע זייהן, זיח
 פֿענהע טפֿונג לֹא פֿעדטן; זֹלֹען ער זיכטע זיינע געאחֶעלֹען,
 דיח זיך זיברייגענס איט זיך פֿיעלֹר טטחֶנדע פֿעטיגקייט פֿער־
 טהיידֹעטע, דחס עז זייהן זונאחֶגליך ווער, זיח פֿיר טולדיג
 לֹא העלטען. זֹלֹע זיח זיך ענדליך גחלֹען זיבערווען זעה, זיך
 געטטחֶנד זיח, דחס זיח חיס זיננע געהעבט העבע, זייהרעס
 געאחֶעלֹען זיינען זיבעסטחֶנק זיינלֹגעבן, חוס דיח לֹא זיגונג,
 דיח ער געגן זיח העגטע, לֹא פֿעראַחֶרען. הירויך ערלֹזיכטע
 זיקאַקראַעס, זייהר דיח פֿעלֹער פֿעלֹען, אונד קאַלביא
 וועללֹעטע ביים דער גרויזחאקייט געגענווערטיג זיין, דיח אַחֶען
 זֹען זייהר חויסזיכטע; זֹלֹען זיח קענטע זייהר קיין גע־
 טטחֶנדיס חויספֿרעסטן; אונד דער טירפֿען, דער פֿען זייהרער
 טטחֶנדע פֿעטיגקייט חויך זייהרע אונטולֹד טחֶס, זיעס זיך
 דיח זיינווילֹזיגונג גערייען, דיח ער געגעבען העטטע, זיח
 זיך לֹא איסהענדעלֹען. ער בֹּחֶם זיח, איט טהרֶחֶק חיס זויגע
 חוס פֿערלֹזייהונג פֿיר זיינען חונגערעכטען פֿרגוועהן, בע־
 טהייערטע זייהר חויכס נייע זיינע זיבע, אונד וועטע ביים
 זייהר דורך זֹלֹע פֿרטען פֿען לֹא פֿעטיגקייטען דיח חויסגע־
 טטחֶנדענען טאערלֹען זיין פֿערגעססענהייט לֹא ברינגן. זיח
 זיבר, וועלכע דען טאערלֹען זיבערווענדען העטטע, ווער ווייט
 ענטפֿערנט, זיך דורך טאייכעלֹען זיינע זינעהאן לֹא זעסען;

אונד דאָס נון דיאָס אַהנדונג אַיינעס פּערסאָנליכן אונרעכטס
 אַיהערע בעגירערע פּעראַפּהרטע, זיך דורך אַיינע טאָנע טהאַט
 אַיינן נאָמן אַ אַפּאָן, זיך גריען זיך עס אַויף אַיינע אַנדערע
 אַרט און.

זיך אַ אַטטעאַיינע זעהר טאָנע טאַכטער, דיאָס אַין דעס
 אַלטער אַוואָר, פּערהייראַטהעט אַ אַווערדן; אַיהערר בעדיענטע
 זיך זיך, אַוס לעאַנדערן, דען ברודר דעס טיראַנען, אַין אַיהער
 נעטן אַ אַיהער. דיאָס אַיינן יונגער זעהר לענקאַוואַר אַענט, קאָננטע
 דען טאַיינלעריטן קונסטגריפּען יענעס פּרויענליאָוואַערס ניכט
 אַאָנגע ווידערטטהען, אַונד פּיהאַטע באַאָר אַיינע לעבאָהאַטע
 ניגונג אַ אַיהער. ער באַט זיינן ברודר אַוס ערלויבניס, זיך אַ
 הייראָטהען, אַונד ערהיעלט זיך אַהנע גראַסע אַיהע. יענט
 טהאַט דיאָס יונגע פּרויע אַונטר דער אַנפּיהרונג אַיהערר אַוטטר
 אַיהער אַאָגליכטעס אַוס אַיהע אַ אַווערדן, זיינן אַאָדע דיאָס
 פּרייהייט וויעדער אַ אַעבן; זיך פּיהרטע אַיהען אַ אַעאִיטהען,
 דאַס, זיך אַאָנגע זיין ברודר הערר פּאָן צירענע באַיעבע, ער
 אַויך אַיכר אַיהען וויע אַיכר דיאָס אַנדערן בירגער אַעביעטן וויעדע;
 זיך, דאַס אַיהען זעלבסט זיין אַיעבסטס אַין דער וועלט ניכט
 אַהער אַאָעהאַרטע, זאַבאָרד עס דעס טיראַנען אַיינפּיעלע, עס
 אַיהען אַ אַויף דער אַנדערן זייטע וואָרן אַאָלע, דיאָס אַיהען
 אַאָאָבן, אַויף אַנטריעב דער אַרעמאַפּילאַ, בעסטאַנדיג בעאַ
 אַיהען, אַויטן זיינן ברודר אַונד אַיהען דען זאַאָן דער אַונד
 אַיינאָקייט אַויסלונטטרייען; זיך דאַס ענדליך דיעער, אַאָס אַיהען
 זיינע טוויגראַוטטר אַיהער אַיינגעס אַיספּערגאַנגן אַנלעפּטרוויטע,
 אַיט פּערטרויען אַויף אַיהערן בייטאָאָנד אַונד אַויף אַיהערע אַעאַ
 טיקליכקייט, דען ענטלונט פּאַסטע, זיינן ברודר עראַאָרדן אַ
 אַאָסאָן, וועלען ער אַויך אַין וועניגן טאַגן דורך אַיינן בעדיענטען,
 נאַענט דאַאַניס, אַויספּיהרטע.

אַאָנין אַאָך ניקאַקאַראַ עס טאַדע וואָר לעאַנדער ווייט ענטע

פֿערנט, דעם ראַטהע דער אַרעמ־פֿילאָז'נוֹ פֿאַרדערן
 לייגטע דורך זיינע חויפֿפֿיהרונג באַרד, דאָס ער זיינן ברודר אונד
 ניכט דען טירחאָנען ערטלאָנג, אונד זיהן נור דעסוועגן חויס
 דעם וועג גערייאַט האַטטע, און זיך און זיינע טטעלע זון
 זעלן, אינדעסן בעהיעלט ער דאָך אַיאַר חייניגע חֿבטונג פֿיר
 אַרעמ־פֿילאָז, אונד נאָך זיך אַיאַר געלעגנהייטן

ראַטהע; דען זיך גאָב זיהר אַיספֿערגניגן ניכט און דען טאָג
 אונד, אַנטשטאָט זיך געגן זיהן לוי ערקלערן, בעגניגטע זיך
 זיך, זיהן אַינסגעהייט אונרהען לוי ערוועקן, אונד זיינע אַיִס
 געלעגנהייטן און פֿערוואַרונג לוי ברינגן. לויפֿערסט העלטע
 זיך דען אַנאַבום, אַיינן לויפֿערסטן, געגן זיהן אַיִן, וועלן
 זיך דורך אונטרהענדלר בעוועגן, דען לויפֿערן לוי היילע לוי
 קאַאָן: זאָדאָן בעהיהטע זיך זיך, ביז דעם נייען טירחאָנען
 אַיסטרויען געגן דיך אַנפֿיהרר זיינעט העערעס לוי ערוועקן,
 אינדעס זיך זיהן פֿערטעלעטע, דאָס זיך זיך אַיִט ווידערווילן
 לוי דיזעס קריעגע ריסטעטן, אונד דאָס זיהן: זעלסט דער
 פֿריעדע נאָטהיג וואַרע, און זיך און זיינע אַנזעהען לוי בעֿ
 פֿעסט־יג, אונד זיך דער אונטרהענדיגקייט דער זאָדאָן לוי
 פֿעריזערן. זיך ערבאָט זיך דעסהאַלב, עהע דיך זאָדע ווייט
 קאַאָע, אַיינע אונטרהענדונג אַיִט דעם לויפֿער לויפֿערטעלען.
 אַזוי זיך האַטטע דיזעס בערייט פֿערהער פֿערגעטעלעט,
 דאָס ער דיזעס געלעגנהייט ניכט פֿערוואַן אונד זיהן ביז
 דער אונטרהענדונג אַנזעהען אַיסטען.

לעאַנדער לוי זיך דיך אַרינדע דער אַרעמ־פֿילאָז געפֿאַלן;
 אונד דאָ ער דען אַנאַבום דורך דיך בעל־יגונג זיינעט פֿעריִ
 טרויענס געווינן וואַלעטע; זיך בעגאָב ער זיך זעהנע בעדעקקונג
 און דען פֿערט, וואַהין זיהן דיזער בעטיעדן האַטטע. אַזוי אַיִס
 ער זיינן פֿיינד נור ערסט אַיִס דער ווייטעסטן ענטפֿערונג
 ערבֿליקטע, זיך בעוועגן זיהן אַיינע פֿערהאַפֿענדונג דעם זיהן

בעפֿהרטטעהענדן אונגליקס, זיינן ענטטאום לוי פֿונדערן אונד
 זיינע זייבווהע זען ערווארטן, זיך דאס ארעמאפֿילא גענעטשיגט
 וואר, זיהן זיינן אונגל און הערנהאפֿטיגקייט פֿערלונדערען,
 אונד זיהן לוי פֿערטטעהן לוי געבן, דאס דיז אונטערלואסטאנג
 זיינר לויזע טהדליכע פֿולגן החבן ווירדע. זיז ברויכטע זיך
 זיינע געוואלט, זיך זעהן זיז זיהן זיז דער האנד איז זיך
 פֿערטלעך, אונד זיהן זיז דען הענדן דעם אנטאום זיברע
 זיעפֿערטען ער ווארדע זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 בעוואלט, זיז דיז זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 טאנג דעם גאנצן פֿולקעס, זיז זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 געלד זיברבראכטן, וועלכעס זיז זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 פֿערטפֿרען האטטן. יעלט זיברעייטע דאז: זיך זיך זיך זיך
 זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 דעם געעסטעלען טיראנגן ענטלואסטע עס אעהר לוי
 דאנקע גען יענע, זיז זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 זיז זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 דעם זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 בענדיג פֿערברענגען, אונד דען לעאנדער זיך זיך זיך זיך
 זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 דיז זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 דער טיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך
 דען דעם זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך זיך

ענדע דער ערסטען זיבטהייט

1729/9

היסטארישעס מאגאזין

צווייטע אבטהיילונג.

84.

דער נייע איזאדאס.

דער אפרטשול פון בריסאק פֿעראייניגטע, ביז איינער
פֿייערליכן געלעגנהייט, לויט בינקהע אונטערזיכע
דינגע, דיא גערעטיקייט אונד דיא באראהערליקייט: דיא
טטראפע, וועלכע דער אונגעהערזשן פֿערדיענט, אונד דיא
בעלזשמונג, דיא דער טאפֿפֿערקייט געביהרט.
אז דייער גענערעל, ביז דער בעלזשמונג פֿון פיגנאל,
זיס הערלעגטווס מאַנטפֿערראט, זיין קריעגסהער לוס
טטראליפֿן אין טאפֿטערדנונג געטטעלסט האטטע; זי פֿאָר
זיין אונטערזיכער זעהן אויס דעס הויזע רואַססי, זעהע דאס
אנגרישפֿטייכן אבנאווארטן, אויס דעס הויפֿן הערפֿער, ער
טטיעג דיא ברעטע, נאָהס דען דעגן אין דיא פֿויסט, טטיך
אזעס נייער, וואָס זייהס פֿערקאָס, זעלטע דורך זייע קיהני
הייט דיא טפֿאָניער אין טרעקן, אונד ענטשיעד דיא ערז
בערונג דער פֿעטונג. אונגעפֿלעטע דייער העלדנטהיט,
וואָרדע ער דעס קריעגסגערעכטע זיברגעבן, אונד זיינטטיאויג
לוס טאָדע פֿעראורטהיילט, ווייל ער דירך זייע אונגעדולד דיא
טטראַקן קריעגסגעזעלטע פֿערלענט האטטע.

« איין פֿריינד, זאָגטע אונדאן בריססאָק נאָ איהם : דאָס
 זענעטן האָט דיין טהאַט פֿערדאָמאָט ; מוילן אַךְ ווילן און
 ריקווייט און דען בעוועגונד דערזעלבן, גאָדע פֿיר רעכט
 ערגעהען זאָסטען. אַךְ פֿערליייע דיר ; אונד און דיין
 אונערטרעקענען אַוטה נאָ עהרן, אַךְ געבע אַךְ דיר דייע
 גאָלדענע קעטטע, דיר אַךְ דיר ביטטע איר נאָ זעבע נאָ טראָגן.
 איין טאָלזאָייסטער ווירד דיר איין פֿערה אונד וואָפֿען רייכ, אונד
 קינפֿטיג זאָלסט דיר און איינר זייטע פֿעכטן.»

85.

דער איינגעבילדעטע גאָט.

דער פֿרונט מענעקראַטעם, דעסטן און דאָס האָפֿטע גע-
 טריבענער זאָיגדיקן אַךְ ווייט זענען, דאָס ער זיך פֿיר
 דען יופֿיטער היעלט, טריב און פֿיליפּ, קאָניג און מאַצעדאָניען,
 און פֿאָנגענדן וואָרטן : «מענעקראַטעם יופֿיטער ענטביעטעט
 פֿיליפּ זיין גרוס.» — דיעזער אַנטוואָרטעטע איהם : «פֿיליפּ
 זינטט דעם מענעקראַטעם געזונדהייט אונד אענטענפֿער-
 טטאָנד.» — דיעזער רעגענט זעט עס ניכט דאָביי און בעווענדען,
 אַנדערן אַךְ און איינ אייטל, דיען טוואָראָר און איינע
 זאָטיגע פֿרט נאָ הייזן. ער פֿאַט איהן נאָאָך נאָ איינר גראָסן
 אַוהאָלזייט; מענעקראַטעם האָטע זיין בעזאָנדערן טיט, וואָרוינ
 און איהם, טטאָט אונד געריכטע, ניכט אַלס ווייהרויך אונד
 וואָהריכענדע טעלערייטן אַוויטרוג, וואָהרענד דיר אַיברין
 גאָטטע דאָס פֿערגיגן איינר קאָסטליכן טאַפֿעל גענאָסן. איבר
 דען ערטן ענטליקונגן דער פֿריידע, דיר ער אַפֿפֿהנד, דאָ
 ער זאָה, דאָס זיינע גאָטטהייט אַנערקאָנט ווירדע, פֿערגאָס
 ער גאָנץ, דאָס ער איין אענט זיין ; אַלס איהן אַבר דער הונגער
 דאָרטן ערזינערטע, אַךְ וואָרד ער אַיברדריסיג, דיר רפֿאָלע

דעם יופיטערס לז טפיעלן, אונד נאָהם פּאָטלניך פֿען דער
געזעלשאַפֿט אַבטיידר.

86.

דער גראַסמיטהיגע זולטאָן.

נאָך דער אייננאָהאע דעם טאָמסעס פֿען אָפֿען, פֿאנד זאָלימאָן
דען בעפֿעהלסאהבר דער פֿעסטונג נאָראַסמי, אין זיינע
קערקר. ער ווער בעגערניג, דיז אורזאָלע דיעזר זיינקערקערונג
לז ערפֿעהרן, אונד ערקונדיגטע זיך דאָרטן בייז דען דייטשן,
דיז איינ טהייל דער בעזעלונג זויסגעאאָלֿט האַטטן; דיעזע
געטטאנדן זיהן גראַדעלז, דאס זיז—דז נאָראַסמי זיז אלס
פֿייגהערליגע אונד טרילונגע ערקלונגט, ווייל זיז בייז זיהן
זויך זיברגאָבע געדונגן—זיזן איינגעטפֿעררט האַטטן, אונד
זיך דעמטן אונגעדינדערטר ערגעבן לז קאָנען. דער זולטאָן,
פֿען בעזונדערונג זיבר דיז טרייע אונד טעפֿערקייט דעס
עדעלזאיהן בעפֿעהלסאהבר, זעלטע זיזן אין פֿרייהייט, זיבר
דייטע זיזן זיט זאָבעסערהעבונגען אונד געטענקען, אונד
פֿעראַרטהיילטע זלזע דיזיעניגן לז טאָדע, וועלע זיך זויך
זיינע זן טאָדליע זיינע גען דיז קריעגסלזע פֿערגאָנגן
האָטטען.

87.

דער היסטאָרישע געריכטס האַף.

אין שינאָ בעטטהעט פֿען יעהער זיין היסטאָריטר געריכטס
האָן זעלער דורך זיין גרונדגעזעטן זויפֿגעטראַגן זיזט,

דיא טוגענדן אונד לאסטר דעס רעגירענדן און אונדערן אין דיא
 יאהרביכער דעס רייכעס אויפֿלונדייכענן. דער קייזר פֿאַרמאָגט
 בעפֿעהלן דיעזען געריכטסהעפֿע, איהן דיא געטיכטע זיינער
 רעגירונג פֿערלונדיין. **דואו וויסט, זאגט דער פֿערטע**
לוא איהן, דאס וויר איין געזעס פֿערלויכניס דער טוגענדן
אונד לאסטר אונזערער פֿברהערן אויפטעלן; וויר איסטן
אונד בעפֿירטן, דער פֿרייהייט בערויכט לונזערדן, דיא וועהר
הייט לונדערן, ווען דוא דיא אויגן אויף אונזערע ערלונגען
ווערן וועלסטעט. וויא, ערוועדערטע דער קייזר, דוא
וויסט דער נעכטעלסט דיא געטיכטע איינעס לעבענס איבר
לעפֿערן, אונד דוא געדענקסט זיא אויך פֿען איין טוועהייטן
לונד אונטרייכטן, פֿען איין פֿעהלער לונד בעלעהרען? »
געלעהט, אונטערטעטע דער פֿרעידענט, וועדער איינעס
קערקטער נאך איינר ווירדע, דיא וועהרהייט לונד פֿעדלען
איך ווערדע אונזעס זאגן. ווען דוא איין אונזערעט בעגעהעסטן,
אך ווירסט דוא איך בעטריבן; ווען דוא דיק נור דער אינדעסטן
טהעהייט טווידיג אונזסט, אך ווירד עס איך אין דער זעלע
טאעלן; אונזיין איך ווערדע ניכט פֿערטווייגן. יא דיא גע
נויזיקייט אונד דיא טטרענגע דער פֿעליכטן, דיא איין גע
טיכטערייבערזאט איר אויפֿלעגט, איינט אך גרעס, דאס איך
ניכט איינזאל דיא אונטערעדונג, דיא וויר יעלט איט איינזאנדר
האבן, איט טעלונדיין איברעהען דערן. *

פֿאַרמאָגט האטטע איינע ערהעבענע אונד גראַסאיטהיגע
זעלע: » אך פֿעהרע דען פֿערט, טפֿרעך ער לונד פֿערטעהער:
טרייבע אונד רעדע דיא וועהרהייט פֿהנע פֿורכט. ווען איינע
טוגענדן אונדער איינע פֿעהלער עטוואס לונד פֿעכענטלעך נאטלן
אונד לונד אונטרייכטע פֿיר איינע נעכטעלער בייטראגן קאנן.
דיין געריכטסהעלן זייט פֿרייט; איך בעטיטלע איהן, אונד

ערלויבע זיהן, איינע געטייטע איט דער גרעסטן אונזער
טהייליקייט אויפלוטרייבן. »

דער געפאנגענע אים בילדע.

באצייצן, זיין בעריהאט אפער אויס דער איטליינישן טולע
ערהיעלט פון זיינע עדעלאזונגע דען אויסטראך זיין
בילדניס לז אפער, קהנע דאס זיז לופער זיבר דען פרייס
איט זיינאנדער זיברזיינגעקאזאן ווערן. אז עס פערטיג ווער,
פערדערטע זיהן דער קינטלר הונדערט טהאלער דאפיר.
דער עדעלאזאן ווארד זיבר דיעזע פערדערונג בעטרעפער,
גינג דערפון אונד קעס ניכט ווער, עס אבלוהען. באצייצן
גערעטה נון אויף דען זיינעאל, זיבר דא: בילדניס זיין זיי
זערנעס געמיטער לז אפער אונד דאריבר לז טרייבן: »ער
זיט טולדן זעגן אין געפאנגניס. « איט דיעזר אבאנדערונג
טעלעטע ער עס אן דעס אויפערלענדסטן קרטע זיינער
ווערקטעטע לז טויז. דער קהייס דעס עדעלאזניס, וועלן
באצייצן געאפלט האטטע, ווארדע דאפון אונטררייטעט אונד
זיילטע לז זיהן. זיך גלויבע, טפראך ער, אינדעס ער דאס
בילדניס בעטראכטעטע, דיעס איט זיין נעפע. ער זיט
עס זעלבסט, ערוועדערטע באצייצן: אז זיין דער אראע גנאדיגע
הערר זיט טולדן האלבר זיט געפאנגניס. זיך זעהלעט
דער קהייס דיז הונדערט טהאלער אונד זאגט: » עס
זיט ניכט אעהר אז בילויג, זיהן נון וועדער הערויס לז
לזאמען. «

דער אונאייגנניטציגע ראָמער.

קוריום דענדערום, דער טרעקקן דער פֿינדע זיינעם פֿאָטרע
 זאָנדעס חונד דיא בעוואונדערונג זיינעם יפהרהונדערטם,
 האטטט, טאטטט חוֹלר גיטר, נור חיינן אייערהען. ער ווָר נחך
 זיינעם דעפּפעלטן טרוואפֿע חוֹץ דעזעלכן לוריקגעקעהרט,
 אז דיא זאָנען, דיא חיהן לו חיהרט בעטיטלר חוּסערזעהען
 האטטט, דיא פֿערנעהאסטן זיהרר נאָטליחן אן חיהן אבטיקטן
 חונד חיהט חזעהעליכע געטענקע חנביעטן זיעסטן, חוס חיהן
 לו בעוועגן, זיא בייא דעס רחמיטן רחטהע אַיט זיינן חזעהען
 לו חונטרטיטלן, חונד חיהן גינסטיגע פֿריעדענסבעדינגונגן
 חוּסלווירקען.

דיעזע פֿאָנדן חיהן חוֹץ דעס זאָנדע אין זיינן קליין חוּסע
 אן דעס פֿייערהערד' חוֹץ חיינן טעאָ זיטלן, ווָר ער עבען
 זיינע אפהוֹלייט חוּס חיינר הוֹלזערטן טיססו חיינקהטן. דיעס
 געאָלדע חוּסט הינלחנגויך עררחהען, ווָרוּס דייעזעלבע
 בעטטאָנד, אין דעס גחלן חוּסע ווָר ניכטס בעוואונדערנס
 ווירדיג, אַלס דער הערר, דיא אבגעזאָנדטן ערקלערטן חיהט
 דיא אבזיכט זיהרר געזאָנדטאָכט, חונד איברייכטן חיהט דאָ
 גאָלד חונד זינד, זעלכס זיא חיהט פֿחן זייטן חיהרעס פֿחלקעס
 חנביעטן זאָלטן. דאָך זיא האטטן זיך אין קוריום זעהר גע
 זיררט; ער חונטוואָרטעטע חיהטן גיטיג חונד פֿריינדליך, זעהנטע
 חבער בעטטאָנדיג חיהרן אַטראַח חב, חונד טפראַך אַיט חיינר
 חיינעס ווָרן רחאָערס ווירדיגן אַזיעסטאָט: «ער פֿחנדע ע
 זאָנגע ניכט זיך פֿחן, זעכסט גאָלד לו חחבן, חוּס דענען לו
 בעפֿעהן, דיא עס בעזאָסטען.»

90.

דיא וואונדרפאללע ערהאלטונג.

אים פֿאַנפֿהנגע דער רעליגיִאָנסקריעגע, וועלכע פֿאַרמאָקרייך זיך
 אונגע לייט פֿערהעערטן, ערהיעלט זיינער דער אונגער
 שראָקענטן עדעלזייטן דער פֿאַרשטאַמטאָניטן פֿאַרטרייח ,
 איט נאָמן פֿאַרנץ ציפֿילע, בייא דער פֿערהיידלינג פֿאַן רוצאָן,
 זיינע וואונדער, וואָדורך ער דיא זינגע פֿערהאָר, אונד פֿאַן דעס
 וואָל חין דיא טטאָרט הינאָב טטירלנטע. זייניגע זאָלדעטן, וועלכע
 פֿע זייהן פֿיר טאָרט היעלטן, נאָגן זייהן זויס, אונד בעגרוֹבן
 זייהן איט דער חין דערגלײַכן פֿאַלן זעהר געוואָהנליכן נאָכ־
 אָמסטיגקייט. חין טרייער בעדיענטר דעסזעלכן וועלטע דען
 זייכנעס זיינעס העררן חין דער אַבזיכט זויך, זייהס חין זיינער
 זיינעס נאָך פֿעהרזאָמערעט בעגראָבעניס לִי פֿערהאַפֿען. אַלזײַן
 דאָ ער זייהן אונטער זיך פֿיעלען גאָנן פֿערהטעלעטן זייכן ניכט
 ערקענען קאָננטע, זיך דעקטע ער זיח ווידר איט ערדע
 לִי, אונד וואָללטע זיך ענטפֿערנען. פֿאַן אונגעפֿעהר זייה
 ער נאָך זיינאָמלִי לוריק, אונד ערבליקטע דיא הינד דעס
 זיינען דער טאָרטען אונבעדעקט זויז דער ערדע הערויס
 ראָגענט; ער קעהרטע זאָנע לוריק, אונס זויך דיענע הינד
 פֿאַלענדס לִי בעדעקקען, דאָזיט זיח ניכט עטוואָ דיא
 הונדע רייטלען אַפֿכטע, דען זייכנעס אַפֿלענזעררען, אונס
 זייהן לִי פֿערעסטען. זאָנע ער זיך לִי דיעסן וואָהלאָגעאיינטען
 געטפֿאַטע פֿאַנטיקטע, זיעס זייהן דער אַפֿנדטיין פֿאַן דיעזער
 הינד זיינען דיאָפֿאַנטען ענטדעקקען, וועלכן ציוויל פֿאַן זיי
 נעס פֿינגער טרוֹג, אונד וואָרפֿן ער זיינען העררן ערקאָננטע.
 ער טאָרט זייהן זאָגלייך ווידר זויז דער ערדע, אונד דאָ
 ער נאָך זייניגע זעבענסלייכען פֿאַן זייהס וואָהרניאָט, זיך

טראַגט ער איהן איינענדס זיין דאָס זינלערעטה דער פֿערע
 וואונדערטען. היער ווערען דיז וואונדערלעטע אים זורבייטען
 איבערהייט אונד וועללען איהרע לייט ניכט בייז דער פֿערע
 בינדונג איינעס אענטן פֿערלערן, דען יוז פֿיר טאָרט זיג
 זעהען. דער בעדיענטע טרוג איהן זינלען זיין זיינען געטע
 הילף, ווען ער פֿיער טאָגע זינגן זעהען דיז אינדעסטע
 הילפע טאָדעטעט. נון העטטען ענדליך לוייז אָרלעטע דיז
 געפֿעלליגקייט, איהן לו בעזען. יוז רייניגטען זיינע וואונג
 דען, אונד ערהילטען איהן דורך איהרע זינגעלעטע בייז לעבן
 זינל דאָרויף דיז טאָרט איינגעקאָמפּן וואונדע, זי טריעבן
 דיז איברוינדער דיז באַרברייז זי זוייט, איהן לוס פֿענסטר
 הינויס לו טטירן. לוס גליקע פֿיעל ער אויף זיינן איסטרויפֿן,
 ווען ער, פֿען זינל וועלט פֿערלעסטן, וועדער רייז גאנלע טאָגע
 לובראכטע. דו קרוואָזעט, זיין אַנבערוואַנדער, זיעט איהן
 ענדליך בייז נאָכט הייליך וועגהעלען אונד אויף זיין זאנדוויי
 ברינגן, ווען ער זאנגעהידערט פֿערבונדן וואונדע. היער ער
 היעלט ער נאָך זי פֿיעלן טאָדעסמערטן וועדער איינע זי פֿעללע
 קאָמאענע געזונדהייט, דאס ער נאָך זינלן דיען לופֿעללען נאָך
 פֿיערליך יזעהרע זינגן לעבטע.

91.

דעגולום.

דיז קאַרטאָגיאַנענער, וועלכע דען ראַזייטען קאָנוו
 דעגולום געלעגן אונד געפֿעלען געקאָמפּן העטטען,
 בעגעגענטען זיהט אים באַרברייטער הערטע, אונד בעהזע
 דעלטען איהן אעהר וויז איינן איבעלטהער זינל וויז איינען
 קריעגסגעפֿעלען. זען לעגטע איהס טווערע קעטטען זיין,

חונד ווּחַרְךָ חיהן אין איינטן קערקער, ווּחַרין ער פֿיער יאָהרע
 לִחְנֵךְ טאַחֲבִטֶטעט. ער ווּחַרע דַּחֲרִין אַזאַגֶקֶחֶאָמֶען, ווען ניכט
 ווּחַהרענד דיעזער לייט דיח קַחֲרֵהֶחֶאָגִינענער לִזְ ווּחַסֶסר חונד
 לִזְ וַחֲדַע בעורחֶבֶטֶאִיבֶע טאַחֲבִטֶטן פֿערלֶחֶהרן הַחֶטֶטן. דיַעם
 בעוּחֶךְ יִיח, דען רעגולום אזוי זיינען געפֿחֶנְגֶמֶסע לִזְ
 נִיהֶטן, אַזֵּן חיהן נאָך רָאָב לִזְ טִיקֵן, ווּחֶ ער איינען פֿרידען
 אָדער וועניגסטענס דיח אַזויִוועקסלונג דער געפֿחֶנְגֶמֶסע
 פֿערהאַיטטען וַחֲלֹטע. עהעדיח קַחֲרֵהֶחֶאָגִינענעזיטע רעגֶיערונג
 חיהן לִזְ טִיפֿעֶע געהען זיעס, אַזֵּטע ער דאַז פֿערטפֿרעבֶען
 פֿחֶן זיך געבען, דאַס, ווען ער ניכטס פֿחֶן דען רחֶאָערן
 ערהפֿלֶטען קאָננעט, ער נאָך קאַרמֶהאַגָאָ לִזְרִיק קאָמֶאָען
 חונד זיינע פֿעססען ווידר חֶלֶנְעֶגֶען וַחֲלֹטע: אַזֵּן גַּחֵב חיהס
 זיִחֶחֶר לִזְ פֿערטטעהען, דאַס זיין לעבען פֿחֶן דעס גִּילֶקֶיבֶן
 ערפֿחֶנְגֶע זיינער אַזֵּטערהחֶנדלונג חֶבֶהינְגֶע.

דער רחֶאָיטע זענחֶט לייגטע זיך ווירקליך גענייגט, ענטֶע
 וועדר פֿריעדען לִזְ אַחֲבֶען, אָדער וועניגסטענס דיח אַזויִע
 זועבֶסעלונג דער געפֿחֶנְגֶען לִזְ געטטאַחֶטן. דיַעזע ערהֶען
 בענע פֿערזיחֶאָזונג גלויבטע דיח פֿרייהייט חונד ערהפֿלֶטונג
 זיינעם בירגערס, וויח רעגולום ווּחַר, ניכט לִזְ טהייער ערֶע
 קויפֶן לִזְ קאָננען; אבער דאַז גרַחֶסטע הינדערניס אַזֵּן דעס
 טלֶזסטע דעס פֿערטראָגס קאָס פֿחֶן זייטן דעסייעניג, דעס
 ער אַזויִעגערטראָגן ווּחַר. אַזֵּן רעגולום אין רָאָס חֶנְקֶטן, זיִח
 בעוועס ער דעס זענחֶטע, אַזֵּן געגֶנוואַרט דער קאַרמֶהאַגֶיע
 כעזר, דיח חיהן בעגלייטעטן, דאַס אַזֵּן אַזֵּן איט אַזֵּן חֶינְגֶר טטאַנדֶע
 האַפֿטיגקייט דורך פֿערמֶזעלונג דעס קריעגס דיח פֿיינדע אין
 אַפֿריקאַ פֿחֶלֶנְדט אַזויִפֿרייבן קאָננע; דאַס, אין אַזֵּן חֶבֶיבֶט דער
 אַזֵּן וועקעלונג דער קריעגסגעפֿחֶנְגֶען, דער גאַנלע פֿערטהֶייל
 אַזֵּן זייטן דער קַחֲרֵהֶחֶאָגִינענער זיין ווידרע, דערן פֿערנעהאַסטע
 גענערחֶליב חונד בעסטע זיִחֶחֶטן לִזְ רָאָס געפֿחֶנְגֶען ווּחַרען,

טאחטט זועלער זיז נור זועמיגע רוקא, אונד לונאר ענטזועדער
בעטחגטע זודר פייגהערליגע זייטע געפאנגן האפטן, זון
דען און קיינע דיענסטע אעהר הקפפן קאנגע. קורן דער
עדעלאיטהיגע רוקאר רעדעטע אים זון פיעלר טאמורקע ווידר
זיין זייגען פערטהייל, דאס ער זיין ענטזאום לוד פערטע
זעטלונג דעם קריעגס בעזירקטע; אונד—הענע זיין הויז לז
בעטרעטן, נאך אזויס פערטע, ערוויכט לז ווערדן זיינע פרוזע
אונד קינדע זעהן לז וואלן, קעהרטע ער נאך קארטהאגא
לוריק, זום זינר פייערליכן לונגע לז ענטפערען. ער קאפ
דאזעלסט דורך דיז גרויזאמטע אקרטער זואס לעבן.

92.

דיא פליכט דער קאניגע.

אזיין זראעס זייב ערטיען זעט פער פליכט, קאניג זיין
פאצעדאניען, זום געהער ביז איהס לז פידן, אונד
זיהן לז עראפן, איהרן רעכטסטרייט לז ענדיגן. ער זאטוואר
טעטע זעהר זיאאר: ער הקטטע ניכט זייט. «ענליך ווארד
זיז ביז זון זעט וויעדרהאלטן וויגערונגן זאגעדולדיג, אונד
ערוועדערטע איהס: «זיי, זען דוז ניכט זייט זאסט איר
גערעכטיגקייט לז ערווייטן זון הקרע זיין, קאניג לז זיין. ער
פיהלטע דוז גאנלע טאמורקע דיעזעם פערווירפעס, דען זיין
גערעכטער זאנוולילע דיעזר זראען פרוזע זויסגעפרעסט האטטע
אונד ווייט ענטפערנט, דאריבר זאגעהאלטן לז ווערדן, ווארד
ער פיעלזעהר זיין דער פהאגע פינקטליכר זיין זאקערונג דער
קאניג זינר זאנטרטהען.

דיא גאָמלין דעם גראַציום .

דער בעריהאטע גראַמיום וואָרדע לוי ציינער לעבענסוואַנג
 יִבֵּן געִהֵן געִנֵט פֿעִרדֵהאָט, אונד אַוּיִן דעס טוֹמֵסע
 לֵאָווענשטיין פֿעִרוּוֵהרט . אַנדערטוּהאַלביִהֵרע לֵוֵנג בעִגֵגֵ
 נעטע אַוּן אַיהֵן דֵהֵלֵבסֵט אַיט פֿעִלער הֵרֵטע . דֵהֵך
 וואָר ע: זיינער גֵהֵטֵין פֿעִרגֵנֵט, אַיהֵן, זֵן פֵֿט יֵז
 וואָלֵט, לוי בעִזֵען אונד אַיט דער נֵהֵגֵן וואָטע לוי
 פֿעִרזעהען .

דיע: פֿעִרטאֵלֵט פֿרוּיאַ הֵטֵט פֵֿטערס בעִאֵרקט,
 דֵהֵס דיא וואָלֵטער דיא אונטערזֵעֵנג זיינער גֵרֵטען קֵטֵט
 פֿעִרנֵהֵלֵטֵטֵט, וואָרין יֵז געִוואָהֵלֵך דיא טוּוֵרֵנע וואָטע
 אַזי: דעס געִפֵֿנגֵטֵטֵטֵט; דיעִען אַוּטֵטֵטֵט בעִנוֹטֵטֵט
 יֵז, אַוּן אַיהֵרען גֵהֵטען לֵנֵלֵרֵטֵטֵט, זיך אַין דיִעֵלֵכע
 לוי לעִגֵן, אונד זֵן לוי עִטֵטֵטֵטֵט. יֵז הֵטֵטע לוי דיִעֵטֵט
 עִנֵטֵטֵטֵט אַן דען הֵרט, וואָ ער דֵהֵ געִזֵכֵט היִלֵעֵטֵט זֵוּלֵטע,
 לֵזֵטֵטֵטֵט געִבֵהֵרט, אונד טרֵהֵן אַיהֵרע אַהֵטֵטֵטֵטֵט זֵן
 גֵט, דאָס גראַציום, דער אַיהֵרס רֵהֵטֵטֵט פֵֿהֵטֵט, גֵוּקֵך
 עִנֵטֵטֵטֵט, אונד אַין דיִעֵר קֵטֵטע לוי אַיֵנֵט זיינר פֵֿרֵיִדֵע נֵך
 גֵאַרֵקֵט געִברֵהֵט וואָרדע, פֵֿהֵן וואָ ער, אַזי טֵיטֵלֵר פֿעִרֵ
 קֵוּיֵדֵט, נֵך אַנֵטווערפֵען פֿוֹהֵה.

אַוּן אַיהֵן לוי דיא נֵהֵגֵטֵט זייט לוי זיינר פֵֿלֵטֵט לוי פֿעִרֵ
 טֵאַפֵלֵן, אונד אַזע אַיֵטֵט לוי פֿעִרֵטֵטֵטֵט אַיהֵן וויעדער אַיֵנֵלֵהֵוּן,
 גֵהֵב יֵז אַיהֵן פֵֿר קראַנק אַזיט, אונד וואָטע אונטֵר דיִעֵטֵט
 פֵֿהֵרֵוּנֵד יעדראַוּן פֵֿהֵן דעס געִפֵֿנגֵטֵטֵטֵט אַבֵלֵוּוּזֵטֵטֵט,
 ביִס יֵז זיינר זיִרהֵיִט געִוּיֵט וואָר; אונד לוי אַגֵטע יֵז
 זעִלֵבֵט טפֵֿטֵטֵטֵט לוי זיינען וואָלֵטֵטֵטֵט: דאָס דער פֵֿהֵטֵטֵט
 אַזיטֵטֵטֵטֵט וואָרע .

און וואָללטע איהר אנפֿענגליך זיינן פיינליכן פֿרענעם אאזן ;
אונד זייניגע אונטר דען ריכטערן אורטהיילטן : זיך אהר, דאס
און יוז און דער טטעלע איהרעם גאטטן איינטפערן : זיך אטע ;
אזויין דיא אעהרהייט דערזעלכן זיעס דער עהעליכען זיעבע
גערעכטיגקייט וויעדערפֿעהרן ; יוז וואורדע זיך געטפֿרעכען
אונד פֿען יעדראאן וועגן דייער טהעט העכגעטפֿעלט.

94.

דיא געמאעהלין דעם פֿאציאן .

דיא גאטטין דעם פֿאציאן זיינעטע זיך דורך איהרען פֿער
טאטע אונד איהרע טאטענדן זויז. יוז זאגטע לז איינר
זיך זיין, דיא איט איהרעס עדעלגעטטיינען לז פֿרעהלען טיען :
"זיך פֿיר איינע פֿערזעהן העבע קיינען זינדערן טאוק זיך
איינען געמאעהל, דער זייט לזאנליך יפהרען דיא פֿטהעניענז
זאפֿיהרט .

95.

א נ ט י ס ט ה ע נ ע ס :

אנטיסטעהענעם, דער ציניקער, ריטה איינטט דען
פֿטהעניענערן, זעהטע אונטערטיד פֿער
איהרע פֿעליגע פֿערדע אונד עזע לז טפֿאננען ; "דחם
געהט ניכט אן, זאגטע און איהס, דען דיא עזע טויגן
ניכט אן דען פֿעליג." « וואס זיגט דערזען ? זאנטווארטעטע
אנטיסטעהענעם : ווען איהר אהגיסטרעטס פֿערזעהנען וואָהלעט,
זעהטע איהר דערזיין, זאב יוז לז רעגירונג טויגען זינדער
ניכט ? איהר בעגניגט זיך יז און זיך, בלחם יוז לז וואָהלען .
דיא

96.

דיא אוננויססענדען.

אייך אַטהעניעניטער רעדער נאָנטע דיא אָנזענדאָאָניער
 אונמיססענדע לייטע. «דוא האָסט רעכט, אָנט»
 אָרטעטע פֿיליסאַנאַקס, אַיין זאָהן דעם פּוּאַניאַם:
 דען אונטער פּוּאַנן גריעכען זינד וויר דיא אַינליגער, דיא
 פֿון אַיך ניכטס באַזע: געלערנט האָבען. *

97.

דיא גערעכטיגקייט פֿראַנץ דעם ערסטען.

איינע פֿרוי וואָרף זיך פֿראַנץ דעם ערסטען לו פֿיסען,
 און איהן געגן אַינען עדלאַוואָן דער איהרן זאָהן
 פֿראַנדעט האַטע, און גערעכטיגקייט פֿאַנזען. «טטעהן
 זיך אַיך, טפֿאַך דער קאַניג לו איהר: ען אַיט ניכט נאָטהיג
 זיך אַיך דיא קניע לו ווערען, און גערעכטיגקייט פֿון
 איר לו פֿערלענגען: אַיך בין זיך פּוּאַנן אַינען אונטערטהען
 טוויג. דאס גענגע נאָך און, ווען ען און אַינע גנזע
 לו טהון וואָרע.

98.

דיא צויבערמאַכט דער מאַלערייאַ.

רעמבראַנט האַטע דיא נאָטור אַיט זאָ פֿילען אַויסדרוקע
 נאָך, דאָס - דאָ ער אַינסט דאָס בילדניס
 אַינער אַאָד פֿון אַיין פֿענסטער געטעלעלט האַטע, וואָ אַפֿון
 זיך געוואָהנט וואָר לו זעהען - נאָך אַאָד נאָך אַעהרערע

זינר נחצבארען הערבייא קחאען חונד זיך איט דיזער זיינ
 אונד בעטפרעכן ווהאלטען, דיא זיא פיר דח: אהדכען
 זעלבסט חנוההען. איהרע חוכבעזאגליכע טטעלונג ווחר דח:
 זיינליגע, ווח: ענדליך דיזען גוטען זייטען זייגעט, דחס זיא
 זיך בעטרחהן הוטטען.

99.

אלעקסאנדער אונד פארום.

פארום, קאניג זיינער אינדיזיטען פאקערטחעט, נחאהוטע
 בי: דרייהונדערט טטחדטע חין זיינעט רייכע. נחך
 דער ניעדערזחגע דעס דארום ווחרד ער פאן אלעקסאנדער
 דעס גרחטען חנגעגריפען. פארום זחגערטע זיך חן דען
 אזעען דעס הידאספעס, חוס דען איבערגחנג דעססעלכען
 זו פערהינדערן: אלעקסאנדער חבער זעטטע איבער דיזען
 פאום חונד ערפעחט לוויה זיעגע: דען זיינען איבער דען
 חוטעסטען זעהן דעס פארום, דען חנדערן איבער דיזען
 רעגענטען זעלבסט, דער, נחדעט ער חין דעס טרעפען
 חזעט פפויכטען זיינעס: חלדחטען חונד פעלדהערן ערפילזט
 החטטע, זיך פערוואונדעט חוין זיינעס עלעפעחטען לוריק
 לחג. אלעקסאנדער, דער זיינען זח טחפעען קאניג רעטטן
 ווהאלטע, זחנדטע זיהסן זיינגע היפטלייטע נחך, וועלכע זיהן
 בערעדטען, זיך חונטר דעס טוטן זיינעס איבערווינדערס
 זו בעגעבען, דער זיינער ווירדיג ווחרע. פארום, דער חין
 זיינס חונגליקע דיא חחלכע גרחסע זינר זעזעט בייבעהיעלט,
 נחעהרטע זיך זיהסן איט זיינער ווירדיגען פחססונג, וויה חין
 אהנהחעטער קריעגער, דעס זיין חוטה חין פערטהיידגונג
 זינר טחחטן דיא חחכחטונג זיינעס טחפעען איברווינדערס

פֿערטשפֿען אום . אַלעקסאַנדער נאָם דאָ וואָרט לזערסט ,
 אונד פֿרעגטע זיהן איט זיינעס עדלען אונד הולדרייכען
 וועזן : « וויא ער פֿערלחנגטע פֿען זיהט בעהזנדעלט לו
 ווערן ? » « וויא זיין קחיג , » אנטוואָרטעטע זיהט פֿאָרום
 « גוט , ערווידערטע אַלעקסאַנדער , פֿערלחנגסט דוא ווייט
 ניכטס ? » « ניין , ערווידערטע פֿאָרום ; זללעס זייט זיין
 דיעזן וואָרטע בעגריפֿען . » אַלעקסאַנדער , פֿען זיינער
 זעלענאָקאָסע געריהרט , דערען גלחלך דאָ ווידריגע טיקזל
 דיעזעס אַזענאָרען נאָך לו ערהעהען טיען , בעגנגטע זיך
 ניכט בלז דאזיט , זיהט זיין קחיגרייך לו לחססען , זענדערן
 פֿיגטע נאָך זנדערע זענדטשפֿען הינלו , אונד זיבערהייפֿטע
 זיהן איט זללען אַזענאָרען זייכען פֿען עהרע , הַפֿעכטונג ,
 אונד פֿריינדשפֿעט . פֿאָרום פֿען אָקטע הערנאָך דיעזעס ער
 זעברר איט זיינע העערע וואָהרענד דעס זויכע : זיכר אונטער
 נעהאונגען זיין זינדיען , אונד בליעב זיהט געטרייט בי זען
 זיין ענדע . דער בעזיעגטע זייט היער ניכט וועניגער בעי
 זונדערונגסווירדיג , זלל דער זיעגער .

100.

אונדערהערטע טאפֿערקייט איינעס אינדיאנערס .
 דיא טאפֿניער , וועלכע זיך אויף דער זיינעל סאַנקט דאַמינגאָ
 פֿעסטגעזעטלט , הַפֿטטען דאָזעלכסט זיין זייטערסט
 טיכטערנעס פֿען אָק געפֿונדן , וועלכעס זי ווייט ענטפֿערנט וואָר ,
 זיך לו פֿערדייטיגן , דאס און ניכטס ערווארטען דורכטע ,
 זע פֿען זיהט אַנגעגריפֿען לו ווערן . אזזיין , דיא אונדערהערטן
 גרויזאָקייטען , וועלכע דיא טפֿחניער היער , וויא זיבערזלל
 זיין אַמעריקא , אויזזיבטען , פֿינגען נאָך אונד נאָך זען

אחיה דיעזר נחליהן לזו וועקקען ; אונד עז טמונדן העלעדן
אונטער איהנען און, דערטן טהעטען יענען דער אונטען
גלייכעטטעלזט לזו ווערדן פֿערדיען. איינער אונטער דיעזן
ווירדע ווירקליך אונגלויבליך טיינען, ווייל זיז אונזער וועהרע
טיינליכקייט לזווידערלייט, ווען ניכט דאז לייגניס דעם
טפֿהניטען געטיכטטרייבערס אונזע לייכען פֿון גלויבווירע
דיגקייט טריגע.

לזוייז טפֿהניטע רייטר, וועלפֿון דער איינע וואלדענעבראָ
דער אנדערע פֿאָנטעווערראַ היעס, ערבליקטען איינען איינע
דיחנער, דער זיינן וועג פֿערטגינג ; וואלדענעבראָ רחננטע
זעליך איז אונזערהעבער לזונזע און זיז איהן זען. דער
אינדיחנער, דער איהן לזעפֿרקחאטען וועלזטע, טעס איינען
פֿעילן נאָך איהן, פֿערפֿעהלזטע איהן אבער, אונד אין דעז
זעלבען אונזענליק טטעך איהן דער רייטער דיז לזונזע דורך
דען לייב. דער אינדיחנער רייט זיז הערויס, ערגרייפֿט
דאז פֿעערד זיינעס פֿיינדעס ביים לזעגעל, אונד ווער עבען
זיין בעגריין איהן לזו דורכפֿירן, זען דיעזר איהן זיינן דעגן
ביז און דען גריין אין דען אונטערהייב טטיעס. ער נאָך איהן, ווייז
דיז לזונזע, הערויס, אונד ווענד איהן דעס טפֿהניער און דער
הנד, דער איהן נאָך און גריפֿע היעלט. וואלדענעבראָ,
ניאזט זיינען דען אונד טטעס איהן גלייכעלזס געלן אין
דיז ברוסט דעם אינדיחנערס, דער איהן איז עבען דער
לייכטיגקייט, ווייז דען דעגן אונד דיז לזונזע, און דער
אונדע לזעהט.

פֿאָנטעווערראַ, דער זיינען געפֿעהרטען ענטוועלפֿענעט
אונד אין געפֿעהר זעהט, טפֿרענגט איהן איינענדס לזו הילפע.
איז פֿעסטע פֿוסע ערווערטעט איהן דער אינדיחנער, אָב ער
גלייך פֿעסט און זיין בלוט דורך זיינע ווייטע וואונדע פֿעהרע
פֿרען היטטע. פֿאָנטעווערראַ אונזע איהן נאָך איינענדער

חזק'ן יעבטן דינע ווייניג אונד איט גלייכעס ערשט'ן נאך דרייט
 אונדערע וואונדערן, אונד נון ווארען לוייט רייטער דורך חיינ
 חיינליגן פֿון יענען אענטען, וועלכע זיך קויפן איהרער הונדע
 ווירדיג אכטעטן, ענטוואַפֿענט אונד חין דיא פֿלוצט געיאָגט.
 חיינען אַויפֿגעבליק דערזיך פֿיעל דער אינדיאנער, איט לוייטען
 אַפֿלען, איט לוייטען דעגן אונד דפֿלען חין דען האַנדען,
 טאָרט לור ערדע. און קאָן ניכט נור זאָגען, דאָס ניט פֿיין
 קריגסהלד איט דען וואַפֿען חין דער האַנד ריהאליכער געטאָרן
 חייט, זאָנערן און זעה היער לוגליך דען זעלטען פֿלוצן, וואַפֿען
 דיא געטיכט פֿיעלזייכט נאָך קיין בייטפיעל געליעפֿערט
 האַטטע, דיא זיעגער איהר הייל חין דער פֿלוצט זען,
 אונד דען איבערוואַנדענען איט אַלען לייכען דעס זיעגעס
 זיין זעבטן פֿערזיערען.

101.

זאָנדר באַרע בעגעבהייט.

דיא איינוואַהנער פֿון ווילל-פֿראַנש חין פֿעריגאָרד האַטטן
 וואַהרענד דער רעליגיאָנסקריעגע דען פֿערזאָלן גע-
 פֿחטט, מאַנפֿאַציער, חיינע קליינע בענאָכטבאָרטע טאָרט
 לז איבערפֿלוצן. זיך וואַהלן לז דיעזר אונטערנעהאונג עבטן
 דיא נאָכט, וועלכע דיא בירגער פֿון מאַנבאָציער, אַהנע
 עטוואַס דאָפֿען לז וויסען, געוואַהלט האַטטען, און לז
 פֿעראַכען, זיך פֿון ווילל-פֿראַנש אייסטער לז אַכען. דער
 לופֿט וואַללט חויך נאָך, דאָס דיא ביי דען טרופֿען חיינען
 פֿערטיעדען וועג נאָהאטן אונד איינאָנדר ניכט בעגענגען.
 דאָ חונף חויך ביי דען זייטן דיא אויערן אַהנע פֿערטהיידיקונג
 געבליעבטן וואַרען, זיך גינגען ביי דען אַונטערנעהאונגען גליקס

(114)

ליך פֿאָן שטאַטטען. און פֿינדערט; און בעזאָדעט זיך
 אײַט בײַטע; און פֿרײַסט זיך גליקליך. אַזױן בײַן פֿונדערויך
 דעם טאַגעס ערקאַנטע יעדעראַון זײַנען אײַרטהױן; און
 טאָס זײַן פֿערגלייך, דאָס בײַדע טהײַלע נאָך הױזע קעהרן
 אונד זױלע זײַנען זײַן אײַהרען פֿעריגען לױטטער געזעלט
 ווערדען זײַנען.

102.

די אַנטוואַרט.

אַלז, נאָך אײַנער אַנטוואַרען רעדע, דער שפּרעכער,
 אײַנער געזאָגט פֿאַר דען קאָניג אַגים פֿאָן שפּאַרטאַ
 פֿראַגע: וואָס ער דענקט, דיז אײַהן געזאָגט האָטטען,
 פֿיר זײַנע אַנטוואַרט בריינגען: זײַנען? פֿערגעלטע אַגים:
 »זאָגע אײַהנען, דאָס דאָס פֿעלע אײַהע געהאַבט האָסט,
 פֿערטיג לױ ווערדען — אונד אײַך, דיך פֿאַלדען פֿען.«

103.

טײַטום מאַגלױם פֿױם.

אײַן טריבן דעם פֿאָקעס, אײַט נאָמען מאַרקום פֿאַמפֿאַ
 נױם זײַט דען לױזיום מאַגלױם אונטער דעם פֿען
 זאָגט, דאָס דײַער פֿאַטריינער זײַנען זײַנער קינדער אײַט
 לױזיער האַרע בעגעגעטע, פֿען געריכט אַרדן. דײַער
 זאָהן דעם מאַגלױם, אײַט נאָמען טײַטום טאַזאָנעלטע פֿאָן
 געבורט און; אונד דאָס ער זײַן זײַנען ערסטען יאָהרען קײַן
 זאָדער זײַנען פֿערטערנד בליקען זײַט, זאָ האָטטע אײַהן זײַן
 פֿאַטער זײַן זײַנען זײַנער לױזיער געטיקט, וואָ ער אײַהן

זײט דעם נױקקערבוים אונד זונדערע פֿערריכטונגן דער זונד
 ווירטהעפט אואיג, וויא עז לז זיינער לייט נאך זונטר דען
 רחמערן געבריינליך וויר. היערזיס ווױלע פֿאַמפֿאַניז דעם
 מאַנליוס איז פֿערברעכען אאזען, דער זיברייגעס וועגען
 דער טטרענגע, דיא ער זיין זיינ זיברייקייטליכן ווירדען אונד
 זױ: בעפֿעהלסדער דער הערע אױסגעזיבט העטטע, דעם
 פֿולקע ניכט זונגענעהן וויר:

דיא זױע ווירדע: זױ לעבהעפט בעטריעבען, דזױ און
 ניכט לזױעלעטע, ער ווירדע לז זיינער בעטריכטליכען געלדע
 בזע פֿערדחאט זערדען. קױס ערפֿעהרט מיטום מאַנליוס
 דיא פֿערלעגענהייט, ווירן זיך זיין פֿערטער זיינעטוועגען בע
 פֿינדעט; זױ זױלע ער זױלין ביז פֿריהעס אפרגען אױס
 זיינעס דערפֿע, בעגיבט זיך נאך ראם, אונד קחאט זיין
 דיא ווירטונג דעם טריבונס, דער נאך זיין בעטטע זױג.
 ער זױסט זייהן אעלדען, דחם דער זױהן דעם מאַנליוס זױע
 גען זיינער זױע, דיא קיינען אױפֿטוב ליטטע, אױט זייהן
 לז טטרעכען פֿערלענגע. דער טריבון, — זיברעלייגט, דחם
 ער, ענטוועדער זון זייהן פֿיר זיינע טהיילנחאע לז דחנקען
 זדער זון זייהן נייע בעווייע דער זערטע זיינעס פֿערטערס
 לז ענטדעקען, לז זייהן קחאטע, — בעפֿעהל, זייהן זיינע
 זחםען. מאַנליוס גריסט זייהן, אונד פֿערלענגטע זינע
 געהייט אױט זייהן לז טטרעכען. דיא בעדעינען דעם טרע
 בזנס נאָגן זיך זױנע זױן זיינ בעפֿעהל לזריק. יעלט היעלט זייהן
 דיזער זינגלינג זיינ דחך זון דיא קעהלע, אונד דרעהטע
 זייהן זױן דער טטעלע לז עראפרדען, ווען ער ניכט זױע
 גלייך אױט דען פֿייערלויכטען זיידטווירען געלזבטע, פֿען דער
 זכלזגע, דיא ער געגען זיינע פֿערטער זונגעברחטע העטטע,
 זבלזחםען. דער ערטדעקקע טריבון טוואר זױלעס, וויר
 ער פֿערלענגטע; זױלין קױס וויר ער דיזעס זונגען אענטן

זאָ, זאָ בעקלחגטע ער זיך איבער זיהן זיין איינער פֿעדֿ
 זאָזאָלונג דעם פֿלוקס, אונד בעגעהרטע זיינעם איידעם ענטֿ
 לעדיגט לִו ווערדן. דאָ: עדעזאָזיטהיגערע פֿלוקס זאָבער פֿעדֿ
 זאָרנעטע דאָ: געגעהייל: עז ווערד זיהט, אזוי: העכֿזֿטונג
 געגען דען זאָה, פֿערבֿטען, זיינע קלחגע געגען זיינן פֿלחט
 פֿערטֿזֿעטלען; אונד, אונד דיזע פֿרזבע דער קינדֿזֿע
 זיעבע לִו בעלֿזֿהנען, ווערדע דער יונגע מאַנליוס לִו
 טריבונען זיין איינער זעגֿזֿן טרנחֿנט, אונד בעקלחט דען
 לִו: פֿיז, (דער פֿרזאָזע.)

104.

דיא צווייא בייטעל.

פֿראַנץ דער ערסטע העטטע ערפֿהרן, דאָס זיך איינער
 זיינער העפֿבעדיענטען בעקלחגטע, דאָס זיינע
 אַזיעטשט איינע זאָ גרזע אענגע בערייטט זעהר רייכער
 זייטע אַז וועלטהעטן איבערהייטטע, וועלכע דער פֿרייגע
 ביגקייט דעם קלחגע העטטען ענטבעהרען קלחגען; אונד
 זיהן הינגעגען, דעס עז און פֿלעס אַזגעלעט, זעער אזוי
 געהן זיעס. דער קלחגע זיקטע לִו זיהט. «זיך ווייס, טפֿרזך
 ער, דאָס זיך זיך איבער איך בעקלחגען, אונד ווינטטע, זיך
 לִו פֿריעדען לִו טעלען; זעהען זיך, היער זיך לִו זיך
 בייטעל: דער איינע אייט אַז גלזד אונד דער זאָדערע אַז
 בלייט זאָגעלִו; וועלזען זיך דאָרונטער איינען אזוי;
 וויר וועלזען זעהען, זאָ זיך ניכט עהער אַזזע העטטען,
 אזוי דאָ: גליק פֿלז אזוי איך אַזגעלעטען לִו זיין. « דער
 העפֿבעדיענטע וועלזען, אונד גרזען אַזקלחגערוויינע נאָך
 דעס בייטעל, וועלכער אַז בלייט אַזגעלִו זאָר. « לִו,

שפראך דער קאניג, ווער איזט טולד דעררן, דאס זיז זיך
ניכט בערייכערן? » דיעזע בטרעטונג, דיז לז נאך ווייט
אעהערערן זאלחם געבען קאן, בעגלייטעט ער איז דעם
געטענקע דער בידען בייטען.

105.

אונערשראָקקענהייט היינריכס דעם IV טען.

דיא אונערשראָקקענהייט היינריכס דעם IV טען זיעט זיך
ביז זאלען געלעגענהייטן אויף גלייכע ווייזע וועהרע
נעהאען. אין פֿלחאנדטיער אָפֿיליער אזוי דעם טפֿהניטען
העערע, נאָהאענט מישאָ, בָּהַט אַיינסט דיעזעס קאָניגע
זיינע דיענסטע אונטער דעם פֿערווענדע זון, דאָס ער איז
דעם האָפֿע לז מאָדריד אונלנלֿריעדען ווערע; זיינע
וועהרע אָבזיכט זבער ווער, געלעגענהייט לז פֿינדען,
זיהט דאָס זעבען לז נעהאען. היינריך דער פֿון
זיעזן פֿערווענדע אונטערריכטעט וואורדע, ריטט אַייניגע
זייט דערזיך, זאלזין פֿון דעם פֿעררזעהער בעגלייטעט,
אויף דיז יאָגד. דיעזער ווער וועהל בעריטטען, אונד פֿיהרטע
לזויז געטפֿהנטע אונד לזן זבעייערן בעדייטע פֿיסטאָן
איז זיך. זלז זיז אַיינע טטרעקקע ווייט געריטטען
ווערען, זף בָּהַט היינריך זיינע בעגלייטער, זבלוטטיגן אונד
דאָס פֿענד איז זיהט לז וועבאלען, אונד, וויז ער
זאָגע, לז פֿערווען זב דאָס זייניגע זף גוט ווערע, וויז ער
פֿערייכערט האָטטע. דער גוטאייטהיגע טאָן היינריכס
טייטטע דען אָפֿיליער, אונד ער געהערטטע זעהנע טוויזע
רוקייט. דער קאניג טווענג זיך זאָגליך אויף זיין פֿענד.
» וועללען זיז, פֿרעגעט ער יעלט דען הויפטאָן, יעאזעדן

(118)

ערטיעמן? און האט איר געזאגט, דאס זיא איר נאך דעם לעבן
 טטעלן; נון האבע איך דא: איהריגע זין איינען האנדען. •
 ביז דיען ווארטן טאס ער דיח לוייח פיסטעלן זין דיח לועט,
 חונד בעפעהל מיהא אט מיהא חואלוקעהרען. דער הויפטאזן
 זייגעטע לוויר דען זאטאזא, דעממען און מיהא בעטול
 דיגטע, נחהס זאבער לוייח טאגע דארוין זיינען זאבטיעד,
 חונד קאס ניכט אעהר לוס פארטיין.

106.

שאַנע וואַרטע איינעם זיינגלינגס.

אייך יונגער טפארטאנער, וועלכער לייטע זין זאכטען
 חויפס פילד טראגען זעה, ריען חויז: • דיח גאט
 טער אהגען פעהדיטען, דאס איך יעאזאס אן איינעס ארטע
 זיטע, פון וועלכעס איך ניכט פאר איינעס גרויען הויפטע
 חויפטטעהען קאנטע.

107.

דער פאלשע אגריפפא.

אין טאקע דעס פאסטאמוס אגריפפא, אט לאזען
 קלעמענס, פאסטע, זאס ער אויגוסטס טאד פריעהס
 חיינען זאטאזא, דער חזבער זיינען טאחנד וואר. ער וואלע
 נאך דער חזעל פלאנאסיא געהען, זיינען העררן אט גע
 וואלט חדער ליסט פון דא ענטפיהרען, חונד מיהא אן דיח
 טפילע דער קריגסהיערע זין געראחניען טטעלן. דא און
 מיהא חזבער דורך דיח עראחודונג דעס אגריפפא לופארגע
 קאזאען וואר; זא בעטאזאס ער איינע נאך גראסערע חונד

געשעהרליכערע אונטערנעהאונג, דיז ער אויף זיינע אויפגעהן
 לענדע זעהנליכקייט איט זיינעם העררן גרינדעטע. ער פערט
 בארג זיך נאליך און זיינס אונבעקאנטען פארטע, אונד זיינס
 זיינע הערערע אונד זיינען בארט ווהלסטען. דארויף ברייטען
 זייניגע בעזעהנדערס דאז אבגעטיקטע פערזעהנען אויס,
 דאס אגריפפא נאך לעבע. זאלאנגס זאגטען זיז עז אינס
 געהייט, אז זיינע פערבזעהנע זאלע; באזד אבער וואר
 דיעזעס זיאזער ווייט פארטדרינגענדע געריכט זאלגעזייר
 אונד זעהערט פון דעם פאלקע אונד דען אונרוהיגען קופעל,
 דיז זיינע טעזאזכע פערזעהנדערונג ווינטטען, בעגעריג
 אויפגענאזען. דער טקלע פער זיינערווייטס זייגע זיך אין
 דען טעזדען ניכט זאנדערס אז אין דער זבענדדזשאזערונג,
 ערטיען זיעזאלס אין זעפענטליכן פערזאזאלונגען, אונד בליעב
 זיע זאנגע און דעזעלבען פארטע. דא דיז ווהרהייט זיך
 דורך דיז אויפאערקזאזקייט אונד זייט בעווההרט, פהלזטע
 געריכטע זבער נור דורך דיז טעזלייזקייט זיהרער פערברייט
 טונג אין אויפנעהזע קאזאזען; זיז וואזטע עז זיך דעם פון
 זיהן פערברייטעטען רופע באזד אז ענטזיעהען, באזד דעז
 זעלבען זאלפארקלונאזען.

אינדעסטען פערברייטעטע זיך דיז זאגע אין איטזליען,
 דאס דיז זיטע דער גהטטער דען אגריפפא ערהאלטן העטטע;
 און גלויבטע עז אין ראם. דער בעזאזנרוהיגעטע זיבעריוס
 וואזט ניכט, זיב עז געווהלט ברויזען זאלטע, זיינעם טקלעלען
 איינהאלט אז טהון, זאדער זיב עז דער זייט זיבערזאזסן
 איסטע, דיעזעס פהלזטע געריכט אז זערטטרייען; ער טוועבטע
 זוויטען טאז אונד פורכט; באזד דעזעטע ער, דאס און ניכטס
 פערזעהטען, אונד בתד, דאס און ניכט איבער אזעס ער
 טרעקקן איסטע. ענדליך פהנד ער זיין איטטעל, דען קלעמענס
 דורך דען זאללוסטיוס קריסטוס אנהאלטען אז זאזטען.

אזי טיבעריוס איהן פֿרעגט, וויז ער אגריפפא געוואָרדען
וואָרע? זי אַנטוואָרטעטע דיעזער: « וויז דוז צאָמאַר גע-
וואָרדען ביזט. »

108.

דאָמאָן אונד פֿיטהיאַם.

דאָמאָן אונד פֿיטהיאַם, וועלכע ביידע אין דען גרונדזיגטן
דער פֿיטהיאַגאָרעאָזיס וויסהייט ערלעגן, אונד דורך
דאָ געהייליגטע בונד זיינר פֿעסטען פֿריינדשפֿאַט איט זיינע
פֿונדער פֿערבונדען וואָרען, העטטען זיך זיינע אונטערברייט-
ליכע טרייע געטוואָרן. זיא אאורדן אויף זיינע הערטע פֿרעגבע
געזעלט. דאָמאָן, דער פֿעקס טירחנען דיאַנים לוס טהדע
פֿערזאורטהיילט וואָר, בלזט זיך לור גנחדע זויז, אאון אַפֿטע
זיהק פֿערגחננען, זיינע רייזע נחך זיינעם פֿעטערזאנדע לז
אונטרנעהאן, אונד זעלבסט זיינע זאנגעלעגעהייט לז זינדען,
איט דען פֿערטפֿרעען, נחך זיינער געזיסטען זייטפֿריסט
וועדער לז קאזאען; פֿיטהיאַם אבער בלזט זיך גרעסאזיהיג
לזן בירגע פֿיר זיינע ריקקער זון. דיז העלפֿלינגע אונד בע-
זאנדערט דיאַנים, ערוואָרטעטע אנט אונגעדורד דען זויס-
גאנג זיינער זי אַזיסטערזעדענטליכען אונד איסליכען בעגע-
בענהייט. דאָ דער פֿעסטגעזעלטע טאָג זיך נאָהעטע,
אונד דאָמאָן ניכט וועדער קאָס, זי טהדעלטע יעדעראון
דען אונבעזאָננען אַזייער דעסטען, דער זיך פֿיר איהן פֿרבריקט
העטטע. דיעזער זבער, ווייט ענטפֿערנט, אַזיינגע פֿורכט
זדער אונרוהע און דען טאָג לז זעגען, אַזאנטזערטעטע איט
רוהיגען געזיכטע אונד אין זיינעם לזפֿערוזיכטליכען טאָנע:
ער זיא פֿערוזיערט, דאָס זיין פֿריינדע לזריק קעהרען ווירדע;
זונד

אונד אין דער טההט קאָסן ער אויף דען בעטטיאמטן טהאָ
אונד אין דער פֿעסטגעזעטלן טטונדע פֿון . דער טירפֿון , דער
איבער איינע זי: זעלטענע טרייע פֿתֿון פֿערוואונדערזאָ היג
געריסמען , אונד בייח דעס פֿנבליק איינעס זי זעבענסוויר
דיגען פֿנדעס ערווייבט וואורדע, טענקטע איהס דז: זעבן ,
אונד כהט זיך לור געפֿוליקייט אויס, איהן לוס דריטטען
אין איהרע פֿרינדטפֿעט אויפֿלונעהאטן .

109.

ד ע ר פ ר ע ס ס ע ר .

היינריך דער IVטע וואָר פֿתֿון נאָטור הויזהאָלטעריט, אונד
זי: בלָסן אויף דז: ניטלויבֿע . איין אענט, דער
זי: פֿיעל זאָן איהרער זעכסע עסמען קאָננטע, זיעס זיך איהסן
פֿאָרטטעלזען, אין דער הָפֿפֿנוג, דזס דער קאָניג איהס בע
הילפֿליך זיין ווירדע , איינע זי גראָסע נאָטורגאָבע לז אונ
טערהאָלטען . דיעזער רעגענט, וועלכער בערייטס פֿתֿון יענעס
בעריכטיגטען פֿרעסער האָטטע טפרעכען האָרען, פֿרָגטע
איהן . « זיב ע: וואָהר וואָרע, דזס ער, וויח אַפֿן זאָטע,
פֿיר זעכסע עסמען קאָננטע ? » יז איהרף אַפֿעסטאָט ,
זאָטטוואָרטטע ער . « אונד דוא זרבייטעט אויך פֿיר עכען
זי: פֿיעלע ? » פֿרָגטע דער קאָניג ווייטער . « זאָלערגאָט
דיגסטער קאָניג, ערווידערטע ער : איך זרבייטע זי: פֿיעל
זאָן איין פֿנדערער פֿתֿון איינער טטאָרקע אונד פֿתֿון איינעס
זאָטער . » « לוס הענקער ! טפראָך דער קאָניג : ווען איך
זעכס קערלע וויח דוא אין איינעס רייכע האָטטע, איך ווירדע
זיח בלָד אויפֿקניפֿען זאָסמען ; זאָלכע טורקען זאָלטען ע:
בלָד אויפֿגעפֿרעסמען האָבען . »

110.

דער עהרב אַרסטע סאַן.

איינן בעשווערליכער פלוידערער בעטייבטע איינסט דען
 דעמאָראַט איט טויזענדערלייח אונגעלונגענען רעדען
 אונד פֿרונגעט זיהן בעטטונדיג: « ווער דער עהרבֿאַרסטע
 און זיין זעלנדיגאָממען וואָרע? » דעמעראַט זאָטטוואָרטעטע
 זיהן: « דעריעניגע, וועלכער דיר זאָט וועניגסטען גלייבט.

111.

דער דעם געזעטץ אונטערווירפֿיגע געזעטצעבער.

יאַקאָב דער ערסטע, קאָניג פֿון ענגלונד, וואָרד איינסט איטמן
 זיין לאַנדאָן דורך דיא געריכטסדיענער זיין זיינעם
 זונגען זאָגעהילטען; זיינע וואָלע וואָלעטע זיין דיעזעס גע-
 זינדעל פֿייער געבען; זאללין דער קאָניג פֿערהינדערטע זיח
 דערפֿון, אונד פֿרונגעט נאָך דער אורזאָלע: זיינער האַפֿט. און
 זאָגטע זיהן, דאָס עז זיין זאָנאָן דעס האַפֿטזאָלערס געטעהען
 זיח, וועלכעט דער קאָניג זייט פֿערטייעדענען אָנזאָטן פֿינעליג
 פֿאָנד טטערלינג טולדיג וואָרע. ער זיעט זיחן דען זאָגנע-
 בליק זאָנזעהען, אונד זאָגטע דיעזע אערקווירדיגען וואָרטע:
 « ניכטט זיזט ביליגער, זאָ דאָס דעריעניגע, דער דיח גע-
 זעטע אָפֿט, זיח זיך בעאָבזאָכטע; דען דאָ זיבט זיחנען
 דיח איינטע קראַפֿט. »

פ ע ט ע ר ד ע ר ג ר א ס ע

ד' י א רוסמען העסטען עכטן דיז טטהרט נארווא איט
 טטורס איינגענאמאטן, וועלכע טוועדיטר זייטס דורך
 דען גענערעלן האַרן ווער פֿערטהידיגט ווערדען. דז איז
 אין זיהערער בלינדען וואוטה קיינעס בעפֿעהל אעהר געהערט.
 טען, זי דערן אלעס איט פֿייער אונד טווערט לערסטערטען;
 זי ווערן זיך פעטער דער ערסטע איט דעס דעגן אין דער פֿויסט
 איטטען אונטער זיז, אונד ענטריס זיהענען דיז ווייבער אונד
 קינדער, וועלכע זיז נייעדראעטלעזן וועללען. ער טהעדעטע
 איט אייגענער הענד אעהר פֿלז פֿינלעג יענער גרויזחאטן אענטען
 דיז זיינע טרונקענע בלוטבעגייערדע געגען זיינע טטיזאזע טויב
 געאחטע העטטע. ענדליך געלונג עז זיהען, דער וואוטה
 אונד דער אויגעלעסענהייט טרונקען לז זעטלען אונד זיינע
 לערטרעייטען זי דהטען וועדר לז זיזאעלן.

דער איבערוינדער בעגחב זיך דהרויך, איט טטויבע, טווייט
 אונד בלוט בעדעקט, אויך דז רחטההויז, וועהין דיז פֿערט
 נעהאסטען אייכוועהנער זיך געפֿלייטעט העטטען. זיין
 דרחהענדעס אונד טרעקבארעס זינעווען פֿערברייטעט פֿורט
 אונד ענטזעטלען. ביז זיינעס איינטריטט לעגטע ער דען
 דעגען אויך דען טיט, אונד ווענדעט זיך איט דיענען ווערטן
 לז דער בעטטירלען פֿעלוקסאענגע, דיז אין טיעפעס טטילווויגן
 דיז ענטטיידונג זיהערעס טיקזחלס ערווערטעטע: « פֿעסעט
 זיך! דיעוער דעגען זייט ניכט פֿען דעס בלוט דער בירגער
 זינדערן פֿען דעס דער רוסמען געפֿערט, דיז זיך זייערער
 ערהאלטונג אויפֿגעפֿערט העבע.

113.

ד ע ר ה ו י ז פ א ט ע ר

קנעיום ציפויא, וועלכער דא: רואיטע קריעגסהעער אין
 טפחניען זאגענדיהרט, זאג דעם זענחט
 אן, זיהן איינעם נאכפאנגער לז טיקקען. ער טטעלעט
 דעאזעלבען פאר, ער האטטע איינע טאכטער, דיז אין דעם
 זאטר ווארע פעהיררטהעט לז ווערדן; אונד עז ווארענאטהיג,
 דעם ער זיך נאך ראם פראגטע, אום זיהר זיין היירטהעגוט
 זאנווייזען אונד זיהר איינען גאטטען לז וואהלען. דער זענחט
 אום דיז רעפובליק דער דיענסטע איינעם פאלדהערן, וויז
 קנעיום ציפויא וואר, ניכט לז בערויבען - גאס זיינע טטעלעט
 אונד פערטרחט פאטערטעלעט ביז איינער טאכטער. איט
 לז זיהונג דער געהאלן אונד דער נאכטען זאכער וואנדטען
 דעם קנעיום זאטע ער זיהר איינען ברייטגאס, אונד וועם
 זיהר אזוי דעם זאפענטליען טחלע זיילטויענד טילונגע
 (אונגעפאהר דריטהענליכהונדערט דייטע גולדען) לז
 ברויטחטלע זאן.

114.

ד י א צ י ט ה י ש ע ז פ ר י ז נ ד ע

א ין יונגער זיטהע, איט נאזן בעליטמאם, זעה איינסט
 אויף דער יונג זיינען פריינד באסטעהעם פון איינעם
 זאנוען זיבערוואלטיגט, לז באדן געריסען אונד זיין בעגריפעט,
 פערטלונגען לז ווערדען. ער טפרונג פון זיינען פאפערדע,
 אונד טאג פון הינטען אויף דא: רויבטהיער, אום עז לז נא

(125)

טהיגען, זיך געגען זיהן לז ווערען: זוז ער זיבער זיינע
 בייטע דעננאך ניכט פֿעהרען זיעס, זוז פֿערוואַרטע ער, זיהן
 זיינען פֿריינד זונטער דען לזעהנען וועגלזורייסען. דאָך
 פֿערגעבענס; דער ערגריאמטע זאָווע זאָטטיגט זיינע וואַוטה
 זון יענעס, אונד פֿאָלזט זון זויך זיבער דיעזען הער. פֿאָלזין
 דער טטערבענדע בעלישטאָם טטיעס זיהן זיין טווערט
 דורך דען זייב, אונד רופֿטע אַיט זיינעס טטאָסע זיין
 אונד זיינעס פֿריינדעס טאָך. אַזאָ דיעזע הנאָדלונג לז פֿער
 עוויגען, בעגרוב אַזאָן, קרופֿטע אַזיינער זעענטלעכען פֿערהרד
 זונג, דיאָ בידן פֿריינדע זיין אַזיינער גרופֿט, אונד זעגטע
 דען זאָווע זעבען זיז אַזיין זיין אַזיין בעזאָנדערעס גרופֿט.

115.

דער אונרעכט אויפגעוועזען העס.

דער טפֿאָניטע זיבערסטע לאַפֿעץ פֿאָן אַקונאָ בעוואַפֿענטע
 זיך זיין זיילע לז זיינעס זיבערפֿאָלז, אונד זאָטע לז
 לזוייען בעדיענטען, דיאָ זיהן פֿנקליידעטען: זיז זאָלזען
 זיהן דען העלן בעססער אַזייעזעלטען, ווייל ער זיהן גרופֿסע
 טאערלען זאָן פֿהר פֿעראַורזאָטע. אַזאָן בעהויפטעטע זיהן
 זיבער פֿהרפֿאָקקיאָ, דאָס עז ניכט זיין קאָננטע; ער זיילטע
 זאָז, פֿהנע זאָנגער דאָרויף לז בעטטעהען, נאָך דעס פֿרטע,
 וואָ געפֿעהר אונד עהרע זיהן הינגעריסען. ביז זיינער ריק
 קופֿטע וואָרן ער זיינען העלן אונד לזאָלייך זיין פֿהר פֿאָן זיך
 זאָג, דאָ זיהן דיעזער נאָך אונד נאָך זאָנגעדריקטע העטטע,
 אונד טפֿרפֿאָך גאָלן געלזאָסען לז זיינען זייטען: זאָטע זיך
 זיך ניכט, דאָ זיין העלן אונרעכטען אַזייעזעלטען וואָרע ?

116.

פֿערטרויליכע גיטע היינריכס דעס IVטען.

לאַ פֿאַרם אונד פֿון אָבינגע טליעפֿען זיינסט ניכט ווייט
פֿון דעס בעטטע היינריכס דעס IVטען
בייזאָזאָאָאָן . אָבינגע . וועלכער גלויבטע, דער קלויג ווירע
זיינגעטלעפֿען, פֿיענג אָן, זיך זיבער זיהן לֹו בעקלעגען,
זיהן דער אונדזנקבֿרקייט לֹו בעטולדיגען, אונד זעגעט לֹו
פֿערטידען אַפֿון לֹוס העררן פֿון לאַפֿאַרם, וועלכער טלואַזערטע
« אונד הערר זייט דער גֿערטטיגסטע אונד אונדזנקבֿרסטע
פֿילן, דער זויין ערדבֿדען לעבט; » ווירזוין דער זנדערע,
פֿון טלעפֿע זיבערווילטיגט, נור דיז ווירטע טלעזאָזאָאָאָן:
« ווי: זעגט דו: אָבינגע? דער קלויג, וועלכער ניכט
טליען אונד דייעטע געטפֿרעך אייט זנהערטע: ריען זיבער
לויט: » לאַ פֿאַרם, געבן זיח זעטונג, ווען עז זיהן בעליעבט
הערע זיח דען ניכט, ווי: אָבינגע זעגט, דעס זיך דער
גֿערטטיגסטע אונד דער אונדזנקבֿרסטע פֿילן פֿון דער וועלט
זיח? » ער זעגטע נזעהער וועדער לֹו דעס זייגען נאָך לֹו
דעס זנדערע יע זיין ווירט אעהר פֿון דייעזער בעגעבענהייט.

117.

דיא ווירדיגען נעבענבולער.

דעמאָסטהענעס אונד אַשינעם, לזייח דער בעריהאטעסטען
רעדנער. דעס זלטהערטואס לעבטען לֹו
גלויבער לייט זין אַמהען, אונד וועטטאייפֿערטען זין. דער
קונסט דער בערעדזאָאָאָאָן.

חוץ דההער דער פארהעניגטער רחטה דעם דעמאָסטאָהענס
 לור בעלפוןג ויינער פֿערדיענסטע חיינע גוףדענע קרפֿונע
 לזערקפֿונטע; זיך אונטערטאונד זיך אַשינעם, אזוי אַשינעם
 זוכט, דינען בעטלום פֿעפֿעטלויך לז טפֿולען, אונד דעם
 דעמאָסטאָהענס ויינע פֿונטפֿריכע פֿון דיז קרפֿונע פֿער געריכט
 טטרייטיג לז אפֿען. דינער רעכטסטטרייט עררעגטע פֿון
 געאיינעס אַויפֿזעהען; אונד פֿון ער ענטטיעדען ווערדן זיך לז
 טטרקאטע חיינ אונטערהערטע פֿולקסאענגע חין דען געריכטסזון
 אונד דינע בידען רעדנער חויס וועטטטטרייטע געגן חיינדר
 לז זעהען, דיז טפֿון דורך דיז נפֿטור פֿערטרעפֿלויך געבילדעט
 ווערען, אונד דורך פֿלויס אונד קונסט זיך זעלדענע טפֿולענע
 ערווערבען הימטען. ביידע הימטען פֿולע זיהרע קרפֿען
 זאָגענע, אונד לז זעהען; אונד זאָגען ווער דען אַזרטהייל
 דער ריכטער לזויפֿזעהענע; ענדלויך אונטערלויף אַשינעם,
 אונד ווערדע, לז טטרפֿע פֿיר זיינען אונטענען טפֿולען,
 דען געזעטלען געאקס, דעם זאָגעם פֿערווענען.

חוץ ער טון ויינע ריינע פֿונטפֿרייט, זיך פֿולגעט זיהק דע
 מאָסטאָהענעם, פֿעריכערטע זיהק ויינער פֿולקסאענען
 פֿרינדטפֿעט, אונד דרפֿנג זיהק לז געטענק זיינען פֿולען
 געלדישעל אַזוי. אַשינעם ערטטוינטע זיבער דיז זעלענע
 גרפֿטע ויינעם ווערדיגען נעבענבוהערס, אונד רעפֿן אזוי:
 • ווייז? זיך לז זעהען אַזוי אַזוי פֿערווענען אַזוי זיינען
 פֿעטערלונדע בעפֿאָרען, חין וועלען זיך זיינען
 זיך לז זעהן פֿירנד לזריקלעסע! זיך ווערדע זיך פֿונדערס
 זיך פֿירנדע פֿינדען, דיז זיהק גלייכען?

ער זעהט זיך טון אַזוי דער זינעל רהאָדום ניעדער, אונד
 ערפֿענעטע דעזעלעס זיינע טולע דער בערעדימאָקייט,
 דערען רוק זיך אַעהרערע יפהרהונדערטע זאָגע ערהעלט.
 אונטער פֿונדען אַזוי דער קונסט זיך ער זיינען זיך

דיח בידען רעדען, דיח איהס זיינע פֿערזייוונג לוגעלנאָגען
הַטטען. אַפֿן זעגטע דער זייניגן גרָסע אָבטפּריצֿע בייח;
אַז ער אָבער דיח זיינעס געגנערס אָז, זי פֿערדפּפּעלטע
זיך דאָ; הַנדעקלֿוטטען, אונד דער זויטע בייפֿאַל דער לוגֿ
הַרער וואָרד פּלֿאָגעאין. ער זעלבסט וואָרדע דאָפֿאַן הינגעֿ
ריססען אונד ריען אָז: « וואָז ווירדעט אַיהר ערסט זאָגען,
ווען אַיהר אַיהן זעלבסט געהאַרט הַטטעט! » — אַיין טאַנעט
בייטפּיעל פֿאַן אונפֿאַרטהייֿליכקייט אַין דעס אונדע זיינעס
זעבענבוהזערס!

118.

דער אַמעריקאַנישע פּרינץ.

דער פֿאַרבאַריטע אַלדערעט זיעט דען אונגליקליכען
קוואַטימאַצין אונד זיין גינסטליג אַיט קעטטען בעֿ
אַדען אַזיג גליהענדע קפּהאַלען זעגען, אַז זיח דורך דיעזע
אַרטער לוג זייניגען, דען אָרט לוג ענטדעקקען, וואָ דיח
טפּטלע פֿערבאַרגן זאָגען, וועלכע דער זעלבע אַקסיקאַניטע
קפּייער מאַנטעצימאַ הינטערלֿאָססען הַטטע. דער איניסטער
ערלוג ענדליך אונטער זיינען טאַעלען אונד באַרף אַין אַיין
זויטעס וועהקלֿאָגען אָז: קוואַטימאַצין טויט אַיהן אָן
אונד זאָגעט לוג אַיהס: « אונד אַיך, בין אַיך דען אַזיג רֿאָזען?
וויח פֿיהל גרָסע זעגט אַין דיעזען וועניגען וואָרטען!

119.

דער אַבגעשמאַקטע הערר.

היינריך דער IV טע טרונץ איינמט זיין ליזאזער רעם
 פֿוללזשטעס איינען אענטען זון, דער זיהן
 זוכבעקאנגט וויר, אונד דעסמען איינערליכעם ניכט פֿיעל
 זענדערליכעס זונלייגטע. ער פֿרונגטע זיהן, ווען ער זונגעט
 הערטע? ווייל ער זיהן פֿון דעם געפֿונגע איינעם זעדער
 דעם זנדערן פֿערנעהאען העררען לז זיין לזיבטע. «זיך
 געהערע איר זעלבסט לז, זונטווערטע זיהן דיעזער
 אענט זיין איינעם טטלזען אונד ניכטס וועניגער זונס
 עהרערביעטיגען טעהנע. «זיין פֿריינד, ערוודערטע דער
 קהניג, אינדעסן ער זיהן דען ריקקען לז קעהרטע, זי
 העבען איינען זוכגעטאמקטען העררען. «

120.

דער אין קינסטען אונגעוואַנדערטע קאָנול.

דער ראַאיטע קאָנול מוממיום וויר זיין גרעסער פֿעלד
 הערר אונד רעכטשפֿענגער און, זבער זעהנע
 וויסענטשפֿען, זעהנע קענגטיס דער קינסטע, זעהנע געטאטק
 זון דען ווערקען דער אפהלערייז אונד בילדהיערקונסט, דערען
 זעלדענען ווערטה ער ניכט לז אונטערטיידען וואוסטע. ער
 הערטע אייניגע פֿערזונען, דיז עז איבערנעהאען ווילזען,
 אויפֿגעטרונגען, פֿערטיעדענע געמאדע אונד בילדזייזען פֿון
 דען פֿערטרעפֿליכסטען אייסטערן נאך ראַז לז זיערן. זיע
 ווירע זיין טהדען וועניגער לז ערזעלען געוועזען.

חזו דער פֿערלוסט איינעם זינלען טיילעס, דער חזו דען
 אייסטערטיקען יענען זעלטענען קינטלער בעסטמנד, דיח
 בייזאנהע עבען זי פֿיעל חזו דיח גרעסען פֿעלדערערען דחזו
 בייגעטרעגן, איהר זייטלער דער נחלועלט פֿערעהרונגס
 ווירדיג לו אהען. חזו נון מומיום דיח זארגעלסט איבער
 דיעזע קעסטכערע זאמלונג דענען עאפעל: וועלכע ער זיח
 זאנערטרויע, זי בעדרעהעט ער זיח חזן חזן ערנסט,
 דחם, - ווען דיח בילדזיילען, געאחלדע חונד איבריקען זינען
 דיח ער איהנען חזין פֿערזאמלונג זאנערטרויע האטע -
 חונטער וועגס פֿערזאמלען גינגען חדער בעטאדיקט ווערדען
 זינען, זיח געהאלטן ווערעט, חזין איהרזייגענע חונקעסטן
 קנדערע הערבייח לו טיילען.

121.

וואס אס שווערסטען צו ערווערבען איז.

אלס אבאקאס איט זיכר גזטין חונד זיינען בידן קינדערן
 חזן בעגלייטונג איינעם זיכר פֿריינדע, נחך
 דער טאדט דער בארעניסטהעניער רייטע, וואורדע ער
 חונטערוועגעט פֿון רייכערן חנגעפֿעלונג, חונד זיין פֿריינד
 חן דעם טענקעל פֿערוואונדעט, זי דחזו ער זיך ניכט אעהר
 חזיפֿרעכט האלטען קענעט. דיח נחכט דחזוין קחם חזן דער
 הערבערגע וזי יז זאגן, פֿיער חזו. אבאקאס זוד זיין
 פֿריינד חזין דיח טולטער, רעטטעטע איהן איטטען דורך דיח
 פֿלזאמען, חונד חכטעט ניכט חזין זיינע קזיינען קינדער,
 דיח איהן דיח חראע ריכטען; זי ער טטיעס זאגער זיינע
 גזמטין פֿון זיך, וועלכע איהן לזריקהלטען וזינען, חונד
 ריען איהר בלזו לו, דחם זיח איהן פֿלזגען אפֿעטען. דיעס

געטאָה; ווּללײן דאָס קלײנע קינד, דאָ: זיז אין אײהרע פֿראַן אױז
 דעם פֿײער טרוג, ערטטיקטע פֿחם דאָפֿע; דאָז געפֿאָסערע
 דינגטען, דאָס אײהר פֿאָגטע, וואָרדע גערעטטעט. וואָ:
 און אײהס נאָכאַמלס פֿאַרוואָרן, דאָס ער זײנע קינדער
 פֿערלױססען האָטטע, און אײנען פֿרעאָדען לױ רעטטען,
 גאָב ער לױר פֿאַנטוואָרט: « אײך קאָנטע נאָך אײהרע קינדער
 לײגען; אײנען זאָלען פֿרײנד פֿאַכער האָטטע אײך נאָאָראָהער
 זײדער בעקאָאָטען. »

122.

דער בעשטראַפֿמע דיעבשטאַל.

פֿאַן דינטערבראָפֿטע לודוויג דעם XIV טען, דאָס אין דער
 טאָמסקעפֿעלע לױ זאַנקט גערמאַ אין לאַיע אײנע
 זיבערנע וואָפע וואָרע געטטאָהען וואָרדען, ער פֿערטפֿרונך
 דעאײנען, וועלכער דען דיעב ענטדעקען ווירדע, אײנע
 גראָסע בעלֿאָהנונג. אײנער דער פֿאַרנעהאָסטען העררע,
 זײנעס האָפֿעס אַלדעטע זיך, און אײהס דען נאָמען דעם
 דיעבס אײנסגעהײס פֿאַללײגען, אונד זאָגע אײהס,
 דאָס עז זײן פֿאַטער וואָרע, דער בײז דעם אײסערסטען
 געלדאָנגעל, וואָרין ער זיך בעפֿונדען, דיעזען קירכֿענרויב
 בעגאָנגען האָטטע. « גאָלן וואָהל, פֿאַנטוואָרטעטע דער קאָניג
 אײך פֿערטטעהע זיז; אײך ווילל אײהן זאָ בעטראַפֿען, דאָס ער
 נײט אײהר טטעהען זאָל. » און דער טטעלע וויעס ער
 אײהס אײנע בעטראַפֿטלײגען געהאַלט זאָן.

123.

ער וואָהרֶוואָגענדע שטאַטטהאַלטער.

דיא טעָנער בעל־גערטען שמעענוויק, איינע טטהדט
 אין זבער • איססל. דח אמן ניכט גענוג לעבענסאיטטעל
 אין דען זרט געברחט האטטע, זיך פֿערלזנגטען דיח איינע
 וואָהנער אין איינעס חויפֿריהריטען טחנע, דחס אמן זיך ער
 געבען זאלטע. דער טחפֿערע טחטטהחלטהער קאַרנפֿטומ
 טחטט חויף דען חפֿעענטליכען פֿחטלן, וואָ דער זחרט וואָר
 אונד בעפֿעהל דעס פֿחבעל, זיך וועג לז בעגעבען. איין
 פֿלייטער, דער זיך חויפֿריהריטער לייגטע זלז דיח חיבריקן,
 פֿיענג זן לז טרייען: « וואָ זאלז חויז אונז ווערדען, וואָ
 עז קיין ברחד אעהר לז עסמען גיבט? » זיך ווייט חויז
 נחך ניכט געקחאמען, זחגטע קאַרנפֿטומ פֿחלז ערנסטעס:
 וואָ וואָר זבער דההין קחאמען זאלטען, זיך וואָלזען וואָר דחאיט
 דען זכפֿחנג אפֿזען, דחס וואָר דיך אונד זלזע טורקען דייער
 זרט חויפֿעססען. « דיעזע טטהחדהחפֿטיגקייט דחפֿסטע דען
 חויפֿלויף, אונד אמן וואָר נון בלחס דחרויף בעדחכט, זיך לז
 פֿערטהיידיגען. זלז זבער דער אפֿנגעל טחגליך גרחסער
 וואָרדע, פֿינג דח: אוררען וועדער זן. עז וואָר חויף דח:
 החכסטע געטטיעגען, זלז, דורך איינען גליקליכען לזפֿחלז
 דרייז רעבהינער אין דיח טטהדט פֿיעלען. עז זייז נון, דחס
 פֿחן איינעס ווייטען פֿלזג ענטקרחפֿטעט, חדער פֿחן חירגענד
 איינעס רויבפֿחגעל פֿערפֿחלגט וואָרדען: גענוג, זיח וואָרען
 זיך אידע, דחס אמן זיח אית דען החנדען פֿחנגען קחנגטע
 קאַרנפֿטומ, דער זיך חויז דער אפֿחחייטען געטיכטע ערזייז
 נערטע, דחס גחטט פֿחך לייטען אין דער וויסטע דען
 חירחעליטען נחרונג פֿערטחפֿט האטטע, בעהויפטטעטע,

די
ר
ח
די
די
די
ט
כי
די
ז
ב
פֿ
ט
ח

דאָס דיא דען איינוואַהנערן פֿון שטעטנוויק לוגענדיגטען
 רעבהיהנער זיין זייערעס לייכטן דער הילפֿע וואָרען , דיא
 זיהנען דיא גאַטליכע פֿרוועהונג זין קורלעס וויאזוי זינגע-
 דייהען אַססען . ער טהאַט נאָך אַעהר : אויס זינג למהל
 דייער פֿאָגעל אונטרטאנד ער זיך פֿרוועהר לוי זינגען ,
 דאָס דער ענטזאָלן נאָך דרייען וואָכען חנקאָואען ווירדע .
 דאָס פֿאָק זיעס זיך געפֿאָלען , איינער זיך אונגערייאטען
 טרייאערייא גלויבען ביינאעסען , וואָריבר אַפֿן דען עכען
 ניכט ערטוינען דאָרף : מלויין זעהר אערקווירדיג זייט עס ,
 דאָס דער אויסגאַנג איט דער גראָסטען גענויאיקייט איינע זיך
 זבערגלויביגע , דער וועניגסטענס זיך פֿערוועגענע אויסלעגונג
 בעטטאָטיגעט ; דען דאָס העער דער געגען דיא שפּאָניער
 פֿערינדעטען פֿאָקער לווּנג דייעזע , נאָך איינעס בלוטיגען
 טרעפֿען , זיך לוריק לוי זיעהען אונד דיא בעלזאָגערונג
 אויפֿלעהעבען .

ענדע דעס לויטען טהיילס .

ט-
 זען
 יינ
 גר
 זומ
 פֿר
 זיין
 זא
 זען
 זיט
 :
 זיט
 ינר
 זען
 לוי
 ער
 זיך
 זאָל
 זעס
 זנד
 דען
 טע
 זינ
 זען
 ע ,

1729/2

